

# Judicū.

Postilla sup̄ libri Judicū incipit. Capitulū p̄mū.

**S**uscitauit dñs iudices q̄ liberaret eos de deustantiū manib⁹. Judi.ij. Sicut in li. Josue a q̄ incipiū libri historiales agit de terre p̄missio-

nis ingress

su vel potius d̄ deo filios isrl̄ in trā pro missiōis introduce te. Ita in alijs libris historialib⁹ agit de ppli isrl̄ dictā terrā inhabitat̄ gubernatiōe vel p̄gressu vel potius d̄ deo dictū p̄plm gubernātē: q̄ si in tota sacra scriptura d̄ absolute ē subiectū: ita i partitilib⁹ libris deus ē subiectū sub rōnib⁹ contractis: siē dictū fuit ibidē. deus autē p̄plm isrl̄ gubernauit et direxit tripliciter. Primo per iudices vsg ad saulē regez. Secō p̄ reges a saule vsg ad babylonis trāmigratōez. Ter cto p̄ pontifices a redimū captiuitat̄ ba bylonice vsg p̄pē tē pus xpi q̄n Iohes h̄rcan⁹ q̄ descendit de machabets. p̄m⁹ post captiuitat̄ ba bylonicā imposuit sibi diadema regiū. De p̄ma agit gubernat̄e vel potius deo p̄mo mō gubernate agit in h̄ libro iudicū. Et h̄ est qđ dicit verbū p̄assumptū. Suscitauit dñs r̄c. In q̄ tria tanguntur. Primū ē dei p̄sidētis clemētia cū dicit: Suscitauit dñs. Secundū est medy obsequētis decētia: ibi. iudices q̄ liberarent eos. Terciū est ppli gemētis indigētia: ibi. de deustantiū manib⁹. Ad pleniorē intellectū istoꝝ triū consideradū q̄ iudices qui rexerūt p̄plm vsg ad t̄pus saulis regis nō regebant p̄ modū imperij seu alicui⁹ dominij: h̄ t̄m p̄ modū misterij exhortatiōis et cōsilij. de⁹ em̄ retinuerat sibi istud dominii: et iō cū filij isrl̄ liberati eēt p̄ Ge deonē de manib⁹ madian: vt h̄.j. viii. ca. et ei diceret dominiare nři tu et fili⁹ tu: et fili⁹ fili⁹ tui. R̄ndit: nō dñabor vestri: nec dñabit in vos fili⁹ meus: h̄ dñabit dñs. Et iō ppter tale dominii dei immediatū facili⁹ et frequēt⁹ cōdescendebat dñs ad castigandū p̄plm paterna correctione: et ad liberandū materna p̄solutione: sicut p̄ intuēti h̄i⁹ libri decursum. Considerandū etiā q̄ lic⁹ deus posset oia immediate regere p̄ seipm t̄n ad seruandū vniuersitat̄ pulchritudinē et ordinē regit inferiora p̄ media. et sic populū isrl̄ gubernauit p̄ iudices tanq̄ p̄ mīstros idoneos et de cētes: qui ppter excellentiā virtutis q̄tū ad plures erant q̄si mediatores ip̄ius dei ad p̄plm: et ppter affluentia pietatis qua pplo in afflictōe posito cōpatiebant erant q̄si mediatores ppli ad deū imperādo eius auxiliū. Et ppter ista d̄.i.ii. ca. Cūq dñs iudices suscitaret i dieb⁹ eoꝝ flecebat misericordia: et audiebat afflictōꝝ gemit⁹ et libera bat eos d̄ cede vastatiū. De his v̄o trib⁹: videlicet de diuinis p̄descēsiōib⁹ et liberatiōib⁹ ppli ab afflictōib⁹ et iudi

cū sustentatiōib⁹ ē totus decursus h̄i⁹ libri: vt p̄ ex sequētib⁹. Primo iō p̄ modū plogi p̄mūtis materie h̄ libri breui p̄libatio: et secō subdit historie narratio. ca. iiii. Circa p̄mū sciendū q̄ occasio suscitādi iudices fuit eo q̄ ppli recedēs a dño affligebat: et penitēs liberabat. et iō

p̄mo in breui rāḡt̄

populi trāgressio.

Secō trāgressiōis

rep̄hēsio: in p̄n. sc̄d̄

ca. Tercio materie

h̄ libri p̄libatio: ibi

dimisit ḡ iōsue. Cir

ca p̄mū sciēdū q̄

opposita inīx se po

sita maḡ elucescūt

iō p̄mo ponit p̄f

ectus populi lauda

bilis. secōdo defe

ctus eius culpabi

lis: ibi. Manasses

quoꝝ. Id huc cir

ca primū orīmo po

nīt p̄fectus. Jude.

secōdo aliorū: ibi.

Fili⁹ autem Cinei.

adhuc circa p̄mū p

ponit p̄fectus tri

bus Jude i genera

li. secōdo ip̄i⁹ chaleb i

spāl̄: ibi. pḡs q̄ iu

das. Circa p̄mū d̄:

a Post mortē iō

sue p̄sultarūt r̄c. q̄

exp̄i fuerunt male

accidisse eis: q̄n iō

sue inconsulto dñs

misiſ bellatores cō

tra regē Hay: vt h̄

Josue. vii. b Iu

das ascēder. i. trib⁹

iude. hoc cōiter ex

ponit sic q̄ Judas

instituebat dux in

bellis filiorū isrl̄ ge

neralit. Et h̄ nō bñ p̄sonat sequētib⁹: q̄z alothachbar ge

deon et iep̄te fuerūt duces exercit⁹ i magnis plijs q̄ t̄n nō

fuerūt de tribu iuda: et iō alis exponūt hebrei: q̄ p̄ h̄ q̄ d̄

hic: Judas ascēder. intelligit q̄ trib⁹ iuda p̄ma expugna

ret aduersarios i sorte sua. vii. ibidē:

c Et ait iudas sy

meoni r̄c. Trib⁹ em̄ syneon habuit sorte iūz tribū iuda:

pter qđ aliq̄ ciuitates de pre iude fuerūt adiūcte sorte tri

bus syneon: vt dictū fuit Josue. xv. et ppter h̄ erat maḡ

cōueniens q̄ iuuaret se mutuo. Cetera patent vsḡ ibi.

d Cesis sumitatis manū ei⁹ ac pedū. In hebreo h̄:

Cesis pollicibus r̄c. Tales em̄ redditū inepiti ad pliū.

e Dicit̄ ad adonibezech r̄c. h̄ fecerat iste adonibezech

ex magna crudelitate et supbia ad ostētationē victoriārū

q̄s habuerat. f Adducerūt̄ eū in hieros in exercitu

suo. g Oppugnates ḡ filij r̄c. nō torā: h̄ p̄t̄ ei⁹: q̄z for

taliciū vbi manebat Iebuze⁹ nō fuit expugnatū vsḡ ad

t̄pus dauid vt dictū fuit Josue. xv.

h Tradētes cūctā

incē. r̄c. Locutio ē hypbolica: q̄z ps ei⁹ remāsit incōbusta

vt dictū ē. sīc aliq̄ d̄: tota ciuitas vadit ad tale spectaculū

lic⁹ aliq̄ maior ps remaneat. i Pergēs q̄ iudas. Hic

ppter agit de p̄fecti trib⁹ iude i spāl̄. s. ip̄ius chaleb: cul

assignata fuit hebron spāliter: vt h̄ Josue. xiiij.

k Ciuitas nomē r̄c. i. ciuitas q̄tuor ppter q̄tuor p̄iarchas ibi

sepultos: v̄l. ppter q̄tuor gigātes ibidē cōm̄ates: vt dictū

fuit Josue. xiiij. et Gēs. xxij.

l Percussit sesai et hay

man et tholmai. Isti fuerūt tres gigātes magna fortitudie

p̄diti: et p̄ eoꝝ fuit q̄rtus noīe mach. Cetera patēt ex di

B k iij

# Liber

ctis Josue. xv. vbi ea dē snia: t̄ q̄sl eadem verba ponunt.  
 m **F**iliū aut̄ cīnei. Hic ponit pfectus alioꝝ. et p̄ cōuer-  
 soꝝ ad iudaīnū cū dī: Filii aut̄ r̄c. dicūt cōiter exposito  
 res q̄ iste fuit filius Iero q̄ ad p̄ces moysi venit cū filiis  
 isrl̄ ad terrā p̄missiōis: vt h̄i Nu. x. t̄ vocatus fui cīn: vel  
 cīneꝝ t̄ obab. hebrei  
 dicūt q̄ iste fuit ipe  
 met ietro sacer mo-  
 ysi: sicut declaratuz  
 fuit pleni⁹ Nu. x. vñ  
 vbi dī hic. Cognati  
 moysi. in hebreo h̄i  
 saceri moysi.  
**A**scēderūt r̄c. q̄  
 ē hiericho: nō q̄ ha-  
 bitarēt in ciuitate q̄  
 erat destruncta: nec  
 fuit reedificata v̄sq̄  
 ad tēp̄is regū isrl̄:  
 put dictuz fuit Jo-  
 sue. vi. sed hitabat i  
 territorio q̄d fuerat  
 illius ciuitatis.  
**C**ū filiis iuda in  
 desertū. Dicunt he-  
 brei q̄ illuc iuerunt  
 ad manēdū: vt addi-  
 scerēt legē ab otho-  
 niel: q̄ erat edoctus  
 i ea. **A**bijt aut̄  
 Hic p̄t agit de p-  
 fecū trib⁹ symeon.  
 t̄ pater l̄ra v̄sq̄ ibi.  
**V**ocatūq̄ ē r̄c.  
 Hoc nō ē in heb. h̄  
 additū fuit a trāla-  
 tore n̄rō: adiōnden-  
 dū significatiōe b⁹  
 nois horma: de cu-  
 ins significatiōe di-  
 cīnū fuit plenius Jo-  
 sue. vi. t̄ Ienit. vlti.  
 t̄ hic accipit p̄ de-  
 structiōe pfecta: q̄a  
 ciuitas ista fuit sun-  
 dit⁹ eversa. **E**c-  
 p̄tū iudas. R̄t re-  
 uertit scriptura ad  
 describendū pfectū  
 iude cū dī: Cep̄tū  
 iudas gazā r̄c. Non  
 est intelligēdū q̄ ce-  
 perit tūc istas ci-  
 uitates: et p̄tāto dē  
 eas accepisse: q̄ in-  
 fra. ii. ca. dī: q̄ qnq̄  
 satrapē philistinorū  
 remāserūt ad exercē-  
 dū isrl̄: q̄ aliqui p̄-  
 erāt ciuitatib⁹ istis:  
 vt p̄z. l. Reg. vi. v̄l̄ si-  
 dicat q̄ iudas innc-  
 cepit ciuitates istas  
 put sonat l̄ra. opor-  
 ter dicere q̄ philistei  
 recupererūt eas: q̄a  
 ibi dñabānt t̄p̄e hell  
 vi dī. l. Reg. Nec potuit delere habitatores vallis: q̄ fal-  
 catis currib⁹ abūdabāt, erāt em̄ armati isti currus vnicis

ferreis ad modū salcis scindētsb⁹: vt dīctū fuit losue. xvij  
 s **D**ederūt r̄c. hoc h̄i pleni⁹ Josue. xliij. t **D**elevit  
 r̄c. isti fūt tres gigātes supra noiātim. v **I**ebuzēū aut̄.  
 Hic agit de filiis beniamin cū dī: Iebuzēū aut̄ r̄c. q̄ nō  
 potuerūt ppter fortitudinē ppl̄i t̄ loci v̄l̄ q̄ noluerūt ppter  
 irramētum federis  
 inīti in̄k abraā t̄ abi  
 melech a q̄ descēde-  
 rūt illi iebuzei: sicut  
 dīctū fuit Josue. xv.  
 in fi. x Domus  
 q̄z ioseph. hic agit d̄  
 pfectu filior̄ ephra-  
 im cum dī: Fuit q̄z  
 dñs cū eis. t̄ sequit:  
 y **D**omine r̄c. dicunt  
 em̄ hebrei q̄ hebant  
 introitūr exitū sub-  
 terranēz extraneis  
 occultū. a **D**omi-  
 nē illū r̄c. parce-  
 tes et sic fili⁹ isrl̄ pe-  
 pecerūt raab t̄ cogni-  
 tioni eius: vt h̄i Jo-  
 sue. vi. t̄ danid pue-  
 ro: q̄ duxit eū ad cu-  
 neū amalechitarū:  
 vt h̄i. l. Reg. xxx.  
 b **M**anasses q̄z. b  
 ppter describit defec-  
 tūs filioū isrl̄ cul-  
 pabilis cūm dicit.  
 c **P**ostq̄ r̄c. ppter  
 cupiditatē tributi: t̄  
 i hoc fecit p̄ceptū  
 dñi q̄ p̄ceperat eos  
 occidi: t̄ deos eom̄  
 extermini: vt habet  
 Nu. xxvij. t̄ Deut.  
 vii. t̄ eodē mō intel-  
 ligendū est i sequēti  
 bus de his q̄ facit p̄  
 tributarij ip̄i ephra-  
 im: zabolon: azer et  
 neptalim. q̄z nolue-  
 rūt eos occidē ppter  
 cupiditatē tributi. i  
 hoc trāsgrediētes p̄  
 ceptū dñi: vt dīctū ē  
 t̄ paret l̄ra v̄sq̄ ibi.  
 d **A**rtauitq̄ amor-  
 reus filios dan. ppter  
 peccata sua non po-  
 tuerūt puenīter dī-  
 latari. e **E**t aggra-  
 uata ē man⁹ r̄c. h̄ ex-  
 ponūt duplicit vno  
 mō actiue: vt man⁹  
 .i. ptās dom⁹ ioseph  
 ḡuauerit inimicose  
 redegerit eos s̄b tri-  
 buto. alio mō passi-  
 ue: vt ptās ei⁹ sit de-  
 p̄sa: t̄ aduersarij re-  
 degerint domū Jo-  
 seph s̄b tributo: nec  
 appet plane ex tex-  
 tu quod istōm intel-  
 ligitur.

**C**apitulū. ii.

**A** Scēditq̄ angel⁹ dñi. Hic p̄t̄ describit trāsgressi-

**A** onis reprehensio, t̄ dicūt hebrei; q̄ iste angelus fuit

**A** Scēditq̄ angel⁹ dñi.

## Judicū.

phinees: iiii q̄ angelus interptat nūcūs. spē aut̄ fuit missus a deo ad arguēdū pp̄lm de trāsgressiōe mādatorū ei⁹ eo mō q̄ sequit̄: tū q̄ hebrei dicūt ip̄m fuisse angelū i corpore hūano assūpto apparentē: sic dictū fuit Iosue. iiij. expositores aut̄ catholici dicūt q̄ nō fuit phinees: s̄ angel⁹ a deo spālit missus et h̄ videat veris⁹: q̄ phinees fuerit ange lus falsuz et fictū videt: q̄ sc̄ptura vbi⁹ de eo loquit̄: sic d̄ hoie puro et mortali. Q̄ aut̄ ille q̄ apparuit h̄ fuerat h̄ purus falsuz videt: vt maḡl app̄ebit ex se quētibus. Dicendū igit̄ q̄ iste fuit ange lus spālit a deo missus ad rep̄hedendū filios isrl̄ d̄ trāsgressiōib⁹ suis et appuit sic: q̄ ei⁹ apparitiō fuit nota pp̄lo. Et p̄ appuit in galgalis: vbi filij isrl̄ fuerint circūcisi post trāstū io idanis vbi h̄ ioseue v. et inde trāstulit se ad aliū locū q̄ d̄ hic loc⁹ flentiū p̄ anticipatiōē: q̄ sic vocatū ē locus ille: ex h̄ q̄ pp̄lus p̄ rephen sionē angelii ibi flet̄ ut postea dicit̄. b Et ait: edu. vos de egypto r̄c. ex hoc p̄z q̄ fuit vere ange lus: q̄ loq̄ i p̄sona dei: sic angelus loq̄ baē moysi. q̄n aut̄ boies sancti et pp̄he denūciabāt mādatū dei cōterpm̄itrebāt hec d̄c d̄ns: vel aliq̄ p̄sile q̄d nō fecit iste sed absolute dixit: Eduri vos de egypto. et pp̄t h̄ angel⁹ sic loquēs aliq̄n de⁹ aliq̄n angel⁹ noiat: vt dictū fuit i Exo. iiii.ca. ita dūtaxat q̄ p̄missiōis dei d̄ bo no futuro intelligē de sūr sub p̄ditōe: si boies fidelit̄ seruier̄t deo. c Ut nō fe rireris r̄c. vt habef̄ Iu. xxvij. et Deut. vii. d Et noluit̄ r̄c. vt p̄z ex dictis. c. fce. e Ut hēatis ho. r̄c. ll. vt nō tenet̄ hic cālīter s̄ p̄secutine tñ: q̄ ex h̄ q̄ filij isrl̄ trāsgressi sunt p̄ceptū dñi p̄secutū ē illud malū sup eos. f Immola uerūt̄ r̄c. Ex h̄ etiā app̄et q̄ fuit vere angel⁹ dñi ille qui apparuit ibi: q̄ exq̄ fuit fixū tabnaculū dñi i sylo nō erat lictū filij isrl̄ offerre hostias alibi: vt dictū fuit Iosue. xxij. nisi ex spāli r̄c. dñia vel apparitiōe angelica

sicut manū obtulit sacrificiū q̄n angel⁹ sibi app̄luit: vt h̄ i. ca. xiiij. g D̄m̄isit ḡ ioseue. Hic p̄n̄ ponit materie h̄ libri brevis p̄libatio: vbi p̄ ponit federis pp̄li ad deū p̄ ioseue renouatio. sc̄do renouati trāsgressio: ibi et surrexerūt. tercio trāsgressiōis punitio: ibi. I ratuſq̄ dñs. q̄rio puni

tions s̄bleuatio: ibi suscitauitq̄ do. Cir ca p̄mū sic dicit sic. j g D̄m̄isit r̄c. h̄ fac tum suū aī mortē ei⁹: s̄ hic recolit pp̄ fedus q̄d renouauit ioseue in d̄eū et pp̄k vt dictū fuit Iosue vlti. q̄ facto dimisit vñquēq̄ tre ad locū suū: vt ibidē d̄i: et h̄ recolit vt appearat q̄ ip̄e ioseue et senioꝝ q̄ viderāt mirabilia dei sed illō fuit obseruatū vt p̄n̄ d̄i in l̄ra: et patet v̄sq̄ ibi. h Et sepelie. eūr̄c. in hebreo h̄ sic. In thānatherē. i. in thānath solis: q̄ sic dīcūt hebrei sup sepulcrū ioseue fuit posita s̄ilitudo solis i me moriā illi⁹ facti mirabilis: q̄ fecit stare solē: vt h̄ Iosue. x. vt oēs trāseūtes lugerēt mortē tāti hominis. p̄ q̄ dñs talia fecisset: et iō ciuitas illa sic vocata est: q̄ p̄us thānath sare vocabat. i Et surrexerūt alij. hic ponit federi renouati trāsgressio p̄ idolatriā: et p̄z l̄ra. k I rat⁹q̄ do. h̄ p̄n̄ ponit trāsgressiōis punitio cū d̄i. l Tradidit r̄c. q̄ bona filioꝝ isrl̄ ra puerūt sibi: et corpa eoꝝ vēdiderūt hosti bus extraneis: cui⁹ cā subdit̄ cum dicit̄. m Man⁹ dñi r̄c. s. ad flagellādū: sic aī trāsgressionē fuerat sup eos ad adiuuādū. n Suscitauit q̄ dñs. h̄ p̄n̄ ponit punitiōis s̄bleuatio q̄ filij in afflictione posuit recurrebat ad dñm: q̄ vexatio dat intellectū. et tūc de⁹ p̄ iudices q̄s suscita bat p̄hebat eis reme diū s̄ postea reuertebant ad vomitū. et iō reiterabāt diū na punitio: et itē s̄bleuatio mō p̄dicto: sic patebit i seqn̄tib⁹ h̄ libri: cōmā h̄ brevis p̄libatio: et p̄z l̄ra v̄sq̄ ibi. o Et ego r̄c. Expiētia aut̄ fuit vt cognoscat aliq̄d ignotū. et iō nō exp̄it de⁹ aliq̄d ad h̄ q̄ aliq̄d fiat sibi notū: cū nihil lateat ip̄m. q̄ d̄i exp̄iri aliq̄d vt p̄ h̄ aliq̄ fiat nota alijs q̄ erāt eis

# Liber

ignota. et hoc modo de exp'ebat filios isrl' in genitib' pdictis qz qd' dñi serviebat dñi p'ualebat eis: qn aut derelinq' bant dñm eis subiectebant: et p' h' obediëtia et inobediëtia filioru' isrl' ad deum hoib' erat note.

**H**E sunt getes. Postq' p'missa est h' libri p'satio. h' p'nt

**H**istorie narratio: et p'mo historia texit. sc'do triplex causus inducit. xvij.ca. Prima aut diuidit in septem p'tes f'm se'ptem tribulatiōes q's passi sunt filii isrl' p' peccatis suis et a q'bus p'nia duci libe'berati sūt p' duodecim iudices sibi suc'cedentes. Due p'me rāgunt i b'. tercia.c. iiii. q'ra.ca. vi. q'ra.ca. ix. sexta.c.x. septima.c.xiiij. P'his aut cap'. diuidit in duas p'tes f'm duas tribulatiōes q' in eo tangunt. sc'do ibi. addiderunt autē. Circa p'mu' ponit ad pdicta cōtinuatio. sc'do describit p'ma tribulatio: ibi. Itaq' filii isrl'. In fine p'cedet ca. b' q' de' dimisit gentes in filios isrl' ut expiret eoru' obe'dientia et inobediëtia. et idō in p'ncipio hui' ca. p' modū cōtinuatiōis ad predicta ostēdit q' fuerūt ille gentes cū dicit a. Hesunt gentes. s. q' postea nomiant.

**Q**uas dñs rē. s. q' ad artē pliandi ne fierent ignavi ex dissuendine armoriū. Ista em̄ fuit vna cā inter alias q're dimisse sunt iste gentes: et dicū fuit Josue. xiij. c. **Q**uinq' satrapas rē. i. regulos vel p'ncipes f'm numerū qnq' ciuitatū p'ncipaliū scz d'zoti: geth: gaza: ascalō: accharon. Et dicunt satrapes q'si satis pati vel satis sapiētes. Cetera patent ex dictis.

**I**taq' filii isrl'. hic p'nt describit tribulatio p'ma q' fuit p' regē syrie. Circa quā p'mo describit culpa filioru' isrl' cūz dicit: e. **D**uxerunt uxores et filias eoz rē. q' erat eis inhibitu: Deut. vij. f. **E**t seruerunt dijs eoz. q' viri etiā sapientes aliquā trahunt ad idolatriā p' mulieres: vt d' de salomone. iij. Reg. xj. **S**c'do subdit pena inflicta cum dicit s. **I**tratus dñs rē. Hesopotamia ē ciuitas syrie et tunc erat metropolis h' regni: et d' mesopotamia a meso q' ē mediū et potamos q' ē fluunt: q' erat i medio duorū fluminū. ista tñ interptatio ē f'm idioma grecū. In heb. em̄ habet: d'rā flumin' et clamauerunt ad dñm vxati et nimis afflicti. tercio subdit sublenat'is miseria: cū dī. h. **Q**ui suscitauit eis rē. et p'z l'ra vsq' ibi. i. **Q**uienitq' terra. xl. annis. in istis tñ. xl. annis includunt octo anni afflictionis pdicte alit nō habere cert' numer' annoz fundatiōis tē pli p' salomonē: p'nt describit. nj. Reg. vi. q' t'pus ibi determinat'is cōputat p' t'ps iudicū et regu' q' fuerūt vsq' ad te-

pus illud: p'nt declarabit dñs p'cedēte q'si veniem' ad locū illū. k. **S**ed diderūt at. h' ponit sc'da tribulatio q' fuit p' regē moab. q' p' describit. Et sc'do de tercio iudice addit ibi. Post hūc rē. Circa p'mu' p' describit filioru' isrl' culpa: cū dī: d' addiderūt at filij rē. sc'do subdit pena: cū dī. **Q**ui

cōfor. rē. ad eos de belladū. m. **E**t copulauit ei. i. federe iuxit. n. **F**ilios āmon rē. vt eēt potenter: s' filios isrl'.

**O**litz posse. rē. i. hiericho nō q' esset reedificata: h' q' accepit totū trito' il lud. vñ filij isrl' triti reddiderunt ei tributum. sō subdit. p.

**S**ervientq' filij isrl' rē. Tercio subdit p' nitētia: cū dicit. q. **E**t postea rē. nimis afflicti de tyānide eglō. Quarto subiugit dei miseria cū dī: r. **Q**ui suscitauit rē. Circa q' sciēdū q' iste atoth liberauit pp'm p' h' q' interfecit regē p' dictū: q' miss' fuit ad reddendū ei tributū. P'rio igit de scribit ipi' atoth cōditio. sc'do ei' legatio: ibi. Miseriug' tercio eglō inerfectio: ibi. Cūq' obtulisset. q'ro exercit' eglō debellatio: ibi. atoth at. Circa pri mū p'ditio atoth de scribit ex genere cū dī. s. **F**iliū gera rē. Ex dī q' erat d' tribu beniam. sc'do describit q' d' ad p'sonā cū dī. **Q**ui vtraq' rē. i. ita faciliter et fortis vtebat si nistra sic et dextra.

hebrei aut dicunt sic. Debilis manu dextera. nō q' eēt im'potēs in illa pre. h' q' meli' et p'mptius innubat se de sinistra: gallice. esclenchier: et tales aliquā s' optimi bellatores q' tāto min' p'ot p'uideri iecus eoz quāto magis est incōsuet'. v. **M**iseriutq' filij rē. tanq' p' solennē nūciū. **M**unera id est tributū. **Q**ut fecit rē. i. scindētē i vtroq' latere. **H**abentē in medio capulū. h' nō est in hebreo. h' illud q' sequit' im'mediate subiugit l're p'cedenti sic. Fecit sibi gladiū ancipite lōgitudinis palme man'. in hebreo h' longitudinis parue: ad hoc q' minus appareret. vñ subdit. a. **E**t accinctus ē rē. i. palliū militare: vt dicunt expositorēs cōiter: tñ in hebreo habet: in dextero femore: q' melius se innat de dextera: cingūt gladiū ad p'le sinistrā: f'm aut translationē nostrā: q' dicit q' equaliter se innubat de vtraq' manu. dicunt expositorēs q' hoc fecit ad hoc q' minus appareret gladius: vel q' videref in armis inceptus b. **C**ūq' obtulisset. Hic p'nt describit ipi' eglō inerfectio et modus in'fectio: q' atoth nō interfecit eū statim: sed recessit inde facta sua legatio: et hoc est q' dicit:

# Judicij

b) Tunc obtuli. t. ad deferendū munera p̄dicta.  
 c) Et reuer. t. v. sc̄ ad locū illū redierat cū socijs suis: q̄n vidit ydola q̄ eglon posuerat in galgal' quē locum brei reputabāt sanctū eo q̄ ibi p̄ māserāt post trāsitu iordanis: t circūcisi fuerāt t pascha celebrauerāt. vt h̄f Iosue. iiiij. t. v. Et q̄ archa testi t tabernaculū fuerūt ibi quo usq; trāslata fuerūt in sylo: vt dictū fuit Iosue. xvij. qđ fece rat eglon in p̄ceptū loci sacri: sicut anti ochnus Epiphanes posuit idolum in templo dñi. vt h̄f. i. matha. j. ca. ex hoc fuit accensus aioth: ad uertendo vt interficeret regē eglon.  
 d) Verbū secretū r̄. t accipit hic verbu. p̄ se significata verbo: q̄ intēdebat en occidere in secreto. in apto. n. nō poterat p̄ assistentes.  
 e) Et ille r̄. innuēdo q̄ oēs exirēt: vt p̄z p̄lram sequētē.  
 f) Verbū dei r̄. q. d. optz q̄ surgas. p̄pter reuerentiā verbi dñi: nec optz hic aioth de mendacio excusari. maxie q̄a illud mendaciū nō fuit p̄niosum: sed magis officiosum. q̄r fuit ordinatū ad interfectōem idolatre pessimū t tyranni su p̄p̄lm dei: pp̄ qđ mēndat̄ aioth: nō aut p̄ mendaciū sic Ero. i. cōmēdāt̄ obsterices eo q̄ saluauerūt pucros hebreo nō āt p̄ mēdaciū qđ dixerūt regi mendaciter se excusantes. g) Et tulit sicā. i. gladiū qui sic noīat̄ a sonitu quē facit q̄n de vagina extrahit.  
 h) Ut capulus r̄. capulus ē manubriū sic factū qđ sup̄ eminet vase. t vocat gall. heuth. i) Nec edu. gladiū tū q̄ retētus erat in adipē: tū q̄ festinavit fugere.  
 k) Illui ster. pru. In his. n. q̄ moriāt̄ violēter egestōes solet exire: sicut suspēsi emittunt vrinā vel aliqd̄ tale.  
 l) Aioth aut r̄. ne aliqd̄ intraret ad regēt inueniret ip̄m mortuū donec eēt elōgatis. m) Et obsir. scra. infra dñ q̄ serui regis tulerūt clauē ad apieñdū ostiū. t ī dicēdū q̄ plures erant ibi claves: quarū vñā tñm aioth secū porta uit: vel q̄ ostiū sic erat factū q̄ p̄ impulsione claudebat. h̄nō poterat ap̄tre sine clauē: sicut mō fit i plurib⁹ ostijs n) Per posticū r̄. in hebreo h̄r porticū: q̄ solet fieri domib⁹ magnator̄. t vñ l̄ra n̄ra corrupta p̄ scriptores p̄ similitudinē l̄farū. o) Germiq̄z reḡ ingressi. nō cenaculū in q̄ erat rex. vt p̄z in textru. h̄ porticū q̄ erat an. a qua se aliquātulū elōgauerat. t p̄ exitū aioth ibidē redierūt. statēs ibi q̄ aliqd̄ spaciū t̄pis p̄ cām q̄ exprim̄t̄ in textru

z p̄z l̄fa. p̄ Denit̄ in seyrath. hic p̄n̄ describit̄ debelatio exercitus eglon. q̄vidētes ex insperato regem mortuū fugit mens t p̄silū ab eis. vt de exercitu holofernis dñ Judith. xv. q̄n sciuerūt eū mortuū: t īdō aioth potuit eos cū paucis debellare. iō dixit ad socios. q̄ Seqm̄ me r̄. i. locū illūz p̄ quē hoies p̄nt trāslī re de terra promissōnis in terrā moab. Eglon. n. cū suo exercitu accepat p̄tē terre p̄missionis vt p̄z ex supradicī t ibi erat. cetera p̄tē. r̄ Post hūc fuit sangar. sub isto nō legit̄ aliqua notabilis tribulatio. h̄ pacē factā sb aioth cōseruauit: nec p̄misit p̄bilis eos eis dominari. iō subdit̄.  
 s) Qui p̄cussit r̄. in hebreo h̄r stimulo vobis. iste videt̄ fuisse h̄o rusticus t fortis: t fortitā de ligno in q̄ erat aculeus ad pungendū boues fecit lanceaz vel hastā ad pugnandum. t aliquos alios induxit ad simile faciēdū: quia nō est verisimile q̄ ip̄e solus sexcentos viros inficerit. t sic hic accipit singulare p̄ plurali. s. stimulo p̄ stimulis. sicut frequenter fit i scriptura. vñ Erod. viij. Denit̄ musca grauissima. i. multis tūdo muscarum.  
 Capitulū. iiiij.  
 a) Ddideruntq̄ filij isrl̄ facere malū i p̄spectu dñi p̄ mortē aioch: t tradidit illos dñs in manū iabi regis chanaā: q̄ regnauit i asor: habuitq̄ ducē exercitus sui noīe sysarā. Ip̄e autē bitabat in aroseth gētiū Clamaueruntq̄ filij israel ad dñm. Mongentos enim habebat falcatos currus t p̄ viginti annos vehem̄ter e opp̄sserat eos. Erat āt delbora prophetes: vxor lapi mo desribit̄ hic tribulatio. secūdo diuina liberatio ibi: Erat autem delbora. Tercio gratia p̄actio ibi ca. v. Circa primū p̄mittit filioz israel culpa cum dicitur.  
 a) Ddideruntq̄ filij israel r̄. quia plura inala fecerunt q̄ ante. b) Post mortē aioth. nō fecit menitōes de tpe sangar: q̄ fuit breue. t ī cōputat̄ sub tpe aioth. secundo subdit̄ debita pena cū dñ. c) Et tradidit r̄. Iosue. xi. dñ q̄ iosue istam ciuitatē cōbussit. ad qđ dicendū q̄ chanaei p̄ualētes postea reedificauerūt eā. d) Ip̄e āt r̄. sic noīat̄: q̄ hoies de diversis natōibus collecti erant ibi e) Erat aut delbora. Hic cōsequenter describit̄ liberatio populi a dicta tribulatōe vbi p̄mo p̄mit̄ diuina reuelatio. secūdo pp̄li cōgregatio ibi: Qui accersist̄. tercio hostiū debellatio ibi: Dixitq̄ delbora. Circa primū dicit̄. e) Erat autem delbora p̄ hetes. i. habens p̄m̄ p̄phetie. quod exprimit̄ eo q̄ iudicabat populū. vt sic fragilitatem sexus relevaret p̄pheticie spiritus.  
 f) Vxor lapidoth q̄ r̄. Vicunt expositores nostri com. h̄ k v

# Liber

minister q̄ iste lapidoth fuit idē q̄ barach. t̄ allegat ad h̄ dictū hebreoꝝ. Sed occurrit hic dubiū. q̄ postea subdit q̄ ip̄a manebat in mōte ephraim. t̄ q̄ inde misit t̄ vocauit barach: de cedes: q̄ erat in forte neptalim. t̄ sic nō v̄ q̄ fuerit vir eius: q̄ separatim hababant: t̄ in diversis tribus. t̄ iō dicit ra. sa.

q̄ lapidoth nō ē no mē xp̄iū h̄ cōe. t̄ si gnificat lichinariā q̄ faciebat lichinia p̄ lucernis q̄ arde bant in tabernaclo dñi. t̄ sic vbi h̄m⁹ vroꝝ lapidoth: di cunt mulierē lichi natrice. Si antiqui tudei dixerit. put di cunt expositores p̄ dicti: nescio: h̄ moderni sequuntur dicitur ra. sa. ḡ Que mi sit r̄c. p̄ reuelatōem dñi. iō sequit. h̄ Precepit tibi dñs. i. n̄ dico tibi autō ritate mea h̄ diuinā. i. In mon. thabor in quo trāfigurat⁹ fuit dñs ih̄s xp̄ co rā petro iacobo t̄ io bâne. de qua trāfiguratōe h̄. Math. xvii. k̄ Ego aut r̄c. imittēdo ei volūtate pliādi h̄ te. q̄ Dixit. ad eā r̄c. q. d. tu h̄es sp̄i. p̄phie: n̄ ego: t̄ iō poter̄ sci re t̄ps t̄ horā bellā di. m̄ In manu r̄c. vt p̄t̄ in sequētib⁹ postea. q̄ Qui accersitis. hic ponit p̄gregatio populi ad bellādū: t̄ p̄ ex pte barach cū d̄r o. Qui accersi. r̄c. Aber aut̄ cyneus. h̄ iterponit hic. eo q̄ iahel vroꝝ aber infecit sysarā. iste autē aber d̄r cyne⁹ eo q̄ descendit de ierro q̄ vocatus fuit cyn v̄l cyneus t̄ obab: sic dictū fuit. S. j. ca. et Nu. x. vñ q̄ subdi tur: Cognati moysi. In hebreo h̄ soce ri moysi. ō Re cesserat quōdā a ce teris cyneis q̄ habi bant in forte iudei dc̄m ē. S. j. ca. sc̄dō describit cōgregatio ppli ad pliū ex pte sysare cū d̄r. p̄ Dūciatiq̄ e sysare r̄c. t̄ p̄t̄ l̄f̄a. q̄ Dixitq̄ delbora. h̄ p̄n̄ describit hostiū debellatio. t̄ sc̄dō ducis interfictio ibi: Sysara aut̄. Circa p̄mū dicit. q̄ Dixitq̄ delbora r̄c. p̄ reuelatōem diuinā. t̄ Surge ad pugnā. s̄ Nec ē em r̄c. v̄l q̄ p̄riū dicat. S. in ma nu mulieris tradeſ sysara. dicēdū q̄ v̄lū verū ē. q̄ fuit traditus in māu barach ad debellādū t̄ fugādū t̄ in ma nu mulieris ad interficiēdū. t̄ Perterritq̄ dñs sysa-

rā r̄c. q̄ fulgura t̄ corrūscatōes t̄ lapides grandis imen se magnitudinis ceciderūt sup exercitū eius: ita q̄ nō po terant sustinere h̄ mlti mortui sunt t̄ alij fugerūt t̄ in fu giendo occisi sunt. iō subdit. v̄ Et ōlis hostiū r̄c. h̄ cō sequētē describit ducis interfictio p̄ m̄ odū q̄ sequit cuz d̄r. Sysara aut̄ fugi ens puenit ad rētoriū iahel vroꝝ aber cynei. cuī cā subdit x̄ Erat aut̄ pax r̄c. t̄ iō illuc diuertit se curius t̄ maxie: q̄a iahel invitauit cuz di. v̄ Intra ad me dñe m̄r̄c. iste āt mo dus loquēdi. s̄. igr̄sus viri ad mulierē frequēter accipit in scriptura. p̄ x̄cubitu carnali: nō tñ sp̄. sed hic accipit. p̄ securitate refugū. ā

Que ape. vtr̄e lac̄ petēti aquam dedit lac ad bibēdū: quia potus lactis aggra uat corpus hois: et inducit somnū. certa patēt v̄sq̄ ibi. b̄ Ingressa abscō. nō a tabernaculo. h̄ ab ostio tabernacli vbi sysara rogauerat cā stare: t̄ s̄l̄r̄ venit intra eū ad t̄pm̄ interficiēdū. iō subdit. c̄ Posuit supra r̄c. Moderni grāmati ci. t̄ maxime hugul̄to dicit q̄ puerile est dicere t̄ps. h̄ d̄z dicere t̄ps. h̄ hoc nō multū valer: q̄a sacra scriptura non sequit regulas modernas grāmatice. q̄ antiquitus erat alius mod̄ loquendi. sicut Math. viii. h̄. dico huicveni et venit. t̄ alio vade et vadit. t̄ tñ fm̄ modernos grāmaticos deberet dici alij̄ da tūo. d̄ Qui so po. r̄c. q̄ inter sopo r̄c. t̄ mortē non fuit internalū t̄pis. certa patēt i l̄f̄a. Circa hoc querit vtr̄ iahel malefecerit interficiendo sysarā: t̄ v̄l q̄ sic: q̄ in textu d̄r:

q̄ pax erat tūc t̄pis int̄ iahin regēt domū aber cynei. Ex q̄ v̄l q̄ fed̄ erat int̄ eos. pp̄ q̄d sysara securi⁹ intravit tabernaculū iahel. t̄ iō iahel h̄ fedus initū v̄l fecisse. t̄ p̄ p̄n̄ h̄ dictamē iuris nālis: q̄d sp̄ t̄ apud ōes ē illiciū. Itē p̄mū serat ei securitatē. vt p̄t̄ in textu. t̄ postea latenter interficit eū: t̄ sic pditorie v̄l egisse. Cōtra. q̄ in cantico delboze que habuit sp̄m dñi: vt p̄t̄ ex pdictis. cōmēdat̄ iahel d̄ sa cro isto vbi dicitur. Benedicta inter mulieres iahel. t̄ se quif. p̄cussit sysarā qū erens in capite vulneris locuz. Ad

# Judicij

hoc descendū q̄ in facto mulieris aliqua fuerūt virtus pabiliā t̄ mala: vīc̄ falsitas in verbis t̄ signis q̄bus oīdebat se velle eū p̄tēre. d. Intra ad me dñe mi ne timeas cuī t̄ intenderet eū occidere. t̄ de hoc non cōmendat̄ in scriptura. q̄ talia nō p̄nt bñ fieri fm phos: nec fm doctores sanctos de hac mā loquētes: t̄ hoc nō cōmēdabat̄ in scriptura s̄ de bono affectu quē habuit ad liberandū pp̄lm de manu tyranni: qđ fuit laudabile: sicut t̄ iudith cōmendat̄ de magno affectu quē habuit ad libe- ratiōem pp̄li israel de mā holofernis nō aut̄ de mēdaciōis que dixit i cōspectu eius: t̄ obsterices de pierate qua saluauēt̄ filios hebreo: nō aut̄ de mēda- cōio p̄ qđ excusauerēt̄ se Pharaoni. vt br̄ Exo. j. s̄ q̄ q̄ ē de interfectione sysare. Dicēdū q̄ iahel in hoc fecit rem licita t̄ meritoria. l̄z h̄mi- scuerit aliqua illie-

**C**ecinērūt̄q̄ delboraz e barach filius abinoē in illo die dicentes.

**Q**ui sponte obtulisti de israel aias v̄ras: ad pericu- lū benedicite dño. Audite reges aurib⁹ p̄cipite prin-

tav̄ dc̄m ē sciebat. n. q̄ iste sysara erat maximus opp̄ssor fidelis pp̄li: cuīns fidei ip̄a erat: q̄ ietro q̄ dictus est cyneus t̄ alij descēdētes ab eo pueri fuerūt ad iudaismū recipiētes legē dei vt dc̄m fuit Exo. xvii. t̄ Nu. x. Et iōo sicut mēby illius cōitatis habuit titulū iustū interficiendi eū. Ita p̄ signa manifestavidebat ip̄m debere mori ex iusticia dñia. t̄n q̄ vidit exercitū eius magnū t̄ forē. de bellatū a paucis respective t̄ inermib⁹. vñ dñ. j. v. ca. Clypeus t̄ hasta si apparuerūt in quadraginta milib⁹ in isrl̄. nō apparuerūt: t̄n q̄ exercit⁹ fuit magis p̄strat⁹ iictibus fulguris t̄ lapidib⁹ grandis deo p̄ filiis isrl̄ dimicante q̄ bellato t̄ gladijs. t̄ iō ip̄m interficiendo cōformiter egit voluntati diuine. t̄ forsitan instinctu spāli diuino: sicut de delbora hec pdixerat spū prophetie. Ad primū in p̄trariū posset dici q̄ forsitan pax illa erat ex hoc q̄ aber soluebat iabin tributū excessiū. vt sic nō pderet totū qđ habebat. t̄ sic a tali iniusta exactōe licite poterat se p̄ se t̄ suos liberare occurrente facultate. Nec etiā in l̄ra br̄ q̄ fuerit ibi fedus amicicie inter eos cōtractū vel pactū aliquo alio- quo iuramento firmatū: s̄ tm̄ q̄ par erat int̄ iabin t̄ domū aber qđ potuit fieri mō iniusto pdicere. Itē dato q̄ fuisse ibi fedus vel pactū sub iuramento: tm̄ nō tenebat obserua- re vt v̄. q̄ in talib⁹ federib⁹ t̄ pactis mulieres nō vocan̄ s̄ tm̄ vīri. v̄to aut̄ nō sp̄ tenet seruare pacta t̄ iuramenta vīri sui. ad sc̄dm p̄t̄ r̄n̄io ex pdictis in q̄one. **C**a. v.

**C**ecinērūt̄q̄ Postq̄ descripta ē hostiū debellatio. q̄ p̄t̄ describit̄ gr̄arūactio: sicut rōnabiliter t̄ luste cōsuetū ē fieri: in qua qđē gr̄arūactōe q̄ vocat̄ can- ticū delbore. delbora p̄ se t̄ alios ad diuinā laudes inci- tat. sc̄do audaciā filioꝝ isrl̄ t̄ ignauā recitat ibi: De ma- chir. tercio cui attriſtuēda sit victoria explicat ibi: De ce- lo r̄. quarto sp̄am iahel cōmēdat̄ ibi: S̄dicta inter mu- lieres iahel. Prima in duas. q̄ p̄ excitat se t̄ alios ad di- unā laude. sc̄do ad hoc inducit triplicē rōnē ibi: Dñe cū exires. Primo igit̄ incitat alios di. b. **A**gi spontē. a. vitas v̄ras vt sic liceat loqui. c. **A**ld p̄. fm. hu. iudi- ciū. q̄ pauci t̄ inermes vt postea videbis voluntarie t̄ pm pte inerūt ad pugnādū t̄ multos t̄ bñ armatos: t̄n fm ve- ritatē ibi nō erat periculū: q̄ assistebat diuinū p̄sidū: vt p̄t̄ ex pdictis. c. illij. **D**ividicite dño. de tanto eius be-

neficio. t̄ alloqt̄ delbora illos q̄ fuerūt. **E** Audite re- ges r̄. i. intelligite diuia bñficia sup̄ illos q̄ p̄fidūt in eo. p̄t̄ excitat seip̄am. d. **F** Ego sum ego sum. t̄ fit dupli- catio ad denotandū duplē laudē. s. oris q̄ nota ī ibi. **G** Que dño canā: t̄ cordis ibi. Psallā dño deo isrl̄ seq̄

i. **H** Dñe cū exires. b. ad p̄positūz inducit delbora triplicē rō- nē. sc̄da ibi: In die- b⁹ sangar. tercia ibi. **I** noua bella. **P**ria rō induces ad diu- nā laudē accipit ex beneficio legil̄ date a deo q̄ nota ī dñ. **J** Dñe cū exires d̄ seir r̄. dicunt hebrei q̄ dñs p̄ legē obrulit filijs esau hitātibus ī mōte seir: s̄ ip̄i no- luerunt eā accipe: t̄ tūc dedit eā filijs is- rael in mōte synai t̄ sic exponunt l̄ram istā. **K** ī exires d̄ seir r̄. eo q̄ recusassent legē sibi oblatā. s̄ b̄ dictū v̄f ficticiū: p̄ ut d̄claratū fuit plenius **L** entro. xxxij. **M** expositores n̄ r̄ sic exponit cōiter.

**N** Dñe cū exi. r̄. pp̄lm illū relinquendo in errorib⁹ suis iudicio tuo iusto: l̄z occulto: t̄ applicares tibi pp̄lm isrl̄ le- gē dādo: fm illūd **N**ath. j. Jacob dilexi. esau āt odio ha- bui. qđ dñ nō tm̄ de p̄sonis iacob t̄ esau. s̄ etiā de successo isrl̄ eoꝝ. s. iudeis t̄ idumeis. k Terra mota ē r̄. in he- breo nō br̄. Ex q̄ p̄t̄ q̄ lt t̄ tenet hic p̄ id ē. ita q̄ tota ista l̄ra. **T**erra mota r̄. referēt ad synai. q̄ cū lex daret super mōte synai a dño ceperūt audiri tonitrua t̄ miscari fulgūra t̄ nubes dēfissima fluxerūt q̄: q̄ cā subdit cū dñ. **L** **E** fa. dñi dei isrl̄. q̄ dñs descēdit sup̄ mōte illū. vt dñ ibide t̄ ista siebat in creaturis irrōnabilib⁹: vt p̄ hoc considerēt q̄ creatura rōnalis d̄z deū tiere t̄ reuereri t̄ corā eo tremētiore filiali. m **Q** In die. sangar. b̄ ponit sc̄da rō ex pp̄li defensione. q̄ in dieb⁹ sangar q̄ quis nō legat̄ magn⁹ exer- cit⁹ venisse s̄ filios isrl̄ t̄ terrā eoz subintrabat alij latrūculi: maxic d̄ philisteis: a qb̄ defēdit eos sangar. nō tm̄ p̄- buit pp̄lo plenā securitatē p̄p latrūculos subirrātes. t̄ b̄ ē q̄ subdit. n **R** Quiuerūt semi. q̄ nō audebat hebrei tre p̄ vias philisteis. p̄pinq̄s nisi sufficiēt̄ societate ad se de- fēdēdū qđ nō fit defacili t̄ freqn̄t. o **S** Et q̄ r̄. i. pua co- mitiu vel solitarij. p **T** Amibulauēt̄ r̄. diuertēdo a re- tra via ne iciderēt̄ i pdictos latrūculos. q̄ āt fit b̄ mētio de dieb⁹ iahel n̄ ē referēdū ad t̄ps postq̄ p̄cesserat sysara s̄ ad t̄ps p̄cedēs. q̄ **U** noua bel. b̄ ponit tercio rō q̄ acci- pit ex hostiū mirabili debellatōe. v̄bi p̄ describit̄ debella- tio hostiū p̄ns. sc̄do p̄terita t̄ futura ibi: dñs i fortib⁹. Cir- ca p̄mū dñ. q̄ **V** noua bel. r̄. i. nouū modū debellandi hostes t̄ eoz ciuitates q̄ nonitas exponit cū dñ. **W** Cly- pe⁹ r̄. i. heb. h̄ i isrl̄: ita q̄ li. xl. milib⁹ nō iūgit̄ cū isrl̄. t̄ b̄ v̄ eo q̄ dc̄m ē ca. p̄ce. q̄ barach iuit ad pugnā cū x. milib⁹ tm̄. q̄ hebrei exponit sic l̄ra istā. Clype⁹ t̄ hasta si appuerūt. i. nō apparuerūt: t̄ accipit̄ b̄ si. p̄ nō. In isrl̄. i. m. x. milib⁹ pugnatoribus de isrl̄: q̄ in ermis iuerūt ad p̄- litū t̄ supplēdū ē: cū tm̄ exercit⁹ aduersarior̄ eēt ex. xl. milib⁹. i. numero. xl. milib⁹ armatoꝝ. t̄ talis mod⁹ lo quēd̄ v̄bi opt̄z aliq̄ supplere q̄ apud hebreos vocat̄ decurtatus frequēter inuenit̄ in sacra scriptura maxime metrica. cu- lusmodi est istud canticū delbore. in heb. Posset aūt̄ d̄-

# Liber

ci fū translato em nrām iūgendo ll.xl.milis cū līsrl: qz  
līa p̄ncipio belli fuerūt tñ. x. milia cū barach tñ qñ in-  
cepit supare aduersarios: multi de isrl p̄us tioꝝ ipedit:  
venerūt ad plū iungendo se exercitu barach: ita qz ascē-  
dit ad. xl.milis. s Cor meū.i. duces h̄ exercitus. ido  
subdit.

**Q**ui  
xpiravo. r̄c. expona  
tur sicut. s. in p̄nci-  
pio huīs cantici.

v **Q**ui ascen. r̄c. i.  
p̄igues r̄ pulchros  
de h̄da hostiū. x  
Et sedetis r̄c. quia  
antea iudices non  
andebant ire de lo-  
co ad locū ad iudi-  
candū. h̄ tunc pote-  
rant ire secure r̄ ho-  
norifice: ita qz in iu-  
dicio hic accipit p̄  
tre ad iudicium. quia  
hoīes sedentes i aīa  
libus nō iudicant.

y **Q**oqminī. i. nar-  
rate bñficia dei.

a **H**bi colli. sunt cur-  
rus. grandie r̄ tēpe  
state cadente super  
eos. b **I**bi narre-  
tur r̄c. qbus interfe-  
cit impios. Et  
clementia r̄c. qz cle-  
mentia dei dedit eū  
fortitudinē ad supe-  
randū aduersarios  
cetera patent.

d **H**ns in fortib⁹. hic  
describit debellatio  
hostiū p̄terita r̄ fu-  
tura cū dī.

Dominus in fortib⁹. i.  
contra fortes.

e **H**imicauit p̄ isrl. r̄  
ponit exempluz de  
pterito dicens.

f **E**x ephraim r̄c. qz  
Josue fuit sde tribu  
ephraim qz debella-  
uit amalech. vt ha-

bēt Exo. xvij. p̄n̄ ponit exemplū de futuro cum dicitur.

g **E**t post eū ex bēiamin r̄c. qz saul qz fuit de tribu benia-  
mī debellauit r̄ deleuit amalech. vt h̄. j. Reg. xv.

h **D**e machir. hic p̄n̄ delbora recitat cōstantiā filiorū: qz  
iuerunt cū barach ad plū. r̄ ignatiā illoꝝ qz ire nolue-  
runt cōmītū loquēdo de istis r̄ d illis. d.

i **D**e ma-  
chir r̄c. Macbir. n. filius fuit d manasse cui⁹ tribu aliqui  
fuerūt i h̄ exercitu.

j **E**t de zabulon. sicut p̄z ex dictis  
ca. iiij. k **D**uces Isachar r̄c. qz aliqui de illa tribu ste-  
terūt cū delbora ad dep̄candū dñm.

l **E**t barach vesti-  
gia sunt secuti. qz alij iuerūt cū barach ad pugnandum.

m **Q**ui qz r̄c. p̄sequēdo aduersarios ad loca declivia:  
r̄ alpha: n **D**iviso h̄ se ruben. In illa. n. tribu erāt que-  
dā cōtentōes intestine ppter quas noluerūt venire ad p̄-  
liū cū barach. sō subdit.

o **M**agnanimoꝝ. i. supboꝝ.  
p **R**epta ē cōtentio. qz manifesta fuit alijs tribubus ex  
hoc facto.

q **Q**uare habitas r̄c. qz sors ruben fuit sup  
iordanē fluiū: qz diuidebat fr̄a duarū tribuū: r̄ dimidie  
a terra aliarū tribuū. r **D**it audias r̄c. i. balatus. illa ei  
tribus delectabat in talibus. qz habebat pecora multa: r̄  
intendebat nutritōi r̄ multiplicatōi eoꝝ. vt h̄. Nu. xxij

s **D**iviso h̄ se ruben r̄c. repetit ad maiorē affirmatōem  
r̄ qz sicut in cantilenis idē repetit. sic in isto cantico: r̄ ex

ponat sīc p̄as. t **G**alaad trās for. qz escebat. nolens ve-  
nire ad plū: sicut p̄iger r̄ ignauus. v **E**t dan va. nauis  
p̄ mercib⁹ exercendis. qz sors sua fuit sup littus ma-  
ris mediterranei. r̄ iō noluit venire ad plū intent⁹ ad lu-  
crū. r̄ codez mō exponunt cū subdit.

**A**lser h̄. in lit.  
maris r̄c. zabulō vo-  
r̄neptalim r̄c. isti co-  
mendant de p̄bista-  
te r̄ audacia. qz ex  
ispis p̄ncipaliter ex-  
ercitus erat. vt patz  
s. iiij.ca. y **I**n re-  
gione morome. i. ex-  
celsa. quia in mōte  
habor fuit congre-  
gatus exercitus ba-  
rach. vt fuit dcm. s.  
iiij.ca. z **V**eneti  
reges. qz erant cōfe-  
derati ip̄i tabi. a  
Et pugnauerūt. qz  
veneti ad expugna-  
dū barach: r̄ ei⁹ exer-  
citū. vt h̄. s. iiij.ca.  
b **N**ihil tulere p̄-  
dantes. minus dicit  
r̄ plus significat: ve-  
nerāt. n. ad dep̄dan-  
dū terrā israel. r̄ tñ  
ip̄i r̄ sua ibidem re-  
māserāt. c **D**e ce-  
lo. hic p̄n̄ delbora  
explicit cui ista vi-  
ctoria sit attribuen-  
da. s. ip̄i deo. r̄ iō dī  
c **D**e celo r̄c. s. ful-  
gure r̄ grandie. **F**o-  
stelle manē. r̄c. b  
dī ad dīam illi⁹ vi-  
ctorie: que facta est  
a deo p̄ iōsue: vt h̄  
Josue. x. qz tūc solz  
luna steterūt p̄ spa-  
ciū vniū diei: i. hac  
aut̄ victoria nō stete-  
rūt h̄ pcesserūt i cur-  
su suo. e **T**orēs  
cyson r̄c. Cyson r̄ ca-  
dūmī s̄ noia torē-  
tiū. p̄pe qz fuit bellū r̄ multi ceciderūt ibi r̄ fuit submer-  
si. f **C**ōculca aia mea. i. despice. g **R**obustos. i. sy-  
sarā r̄ bellatores suos qz fidētes i sua fortitudie volebāt  
pplm dñi delere. h **O**ngule eq̄rū ceci. ex magnitudi-  
tudie grādis r̄ fulguris r̄ aspitate locoꝝ fuerūt lese r̄ dis-  
sipate. i **M**aledicite tre r̄c. Dicūt expositores n̄i cōi-  
ter qz angel⁹ dñi hic accipi⁹ p̄ michaële qz perat filijs isrl  
ad custodiā. vt h̄. Dañ. x. k **M**eroz. at̄ ē nomē demo-  
nis: qz excitauit syfarā r̄ suos ad veniendū h̄ filios israel:  
cui dixit michael eē maledicēdū: r̄ malis angelis sibi ad  
iunctis. iō subdit. l **M**aledicite hita. r̄c. i. exercit⁹ dñi  
qui erat exercitus israel: h̄ magis venerūt ad nocendum  
sic ergo exponūt cōiter catholici. hebrei aut̄ aliter expo-  
nūt dicētes: qz angel⁹ dñi hic intellex ip̄e barach missus a  
deo ad pugnā p̄dictā. vt p̄z ex dictis. s. iiij.ca. Angel⁹ em̄  
idē ē qz nūci⁹. **P**aleath. n. qd̄ ē nomē hebraicū: equocū  
ē ad angelū r̄ nūci⁹. **M**eroz aut̄ ē nomē bois potentis.  
qz habitabat p̄pe locūvbi fuit bellū. r̄ iō magis fuit rep̄hē-  
sibillis eo qz noluit venire qz alij qz erant longe. p̄p qd̄ ba-  
rach dixit: r̄ maleficēdū r̄ hoībus sub eius p̄te cōsti-  
tutis. r̄ hec expō magis v̄ cōcordare l̄fe. m **H**fidicta  
inter mulieres. Hic p̄n̄ delbora cōmendat isabel qz sys-  
tam interfecit. vt p̄z ex p̄dictis. iiij.ca.

# Judicū

**n** Benedicā in taber. suo. in hebreo h̄r: p̄ multerib⁹ in tabernaculo bñdicat. i. p̄ multerib⁹ habitatib⁹ in tabernaculo que nō legunt fecisse tñviriliter et caute. iō subditur o. Aquā pe. lac dedit. vt cūtus dormiret et graui⁹: vt di- cui ē. s. iii. ca. p. Et in ph̄. p̄ncipū. i. apta. p̄ p̄ncipib⁹.

**q** Obtulit butyru

i. lac pingue. phia-

la. ii. vt v̄ nō ē vas

aptū p̄ butyro. naz

fm̄ ysl̄. etynol. xl.

intervasa potatoria

numeraē. hebrei tñ

dicit h̄c in ph̄ala.

i. in batino: als ca-

tino. et ē vas in quo

pōt offerrī butyruz

aprie dicū. et fm̄ h

dicur aliq̄ q̄ nō so-

lū obtulit ei potuz:

vt petierat h̄c etiā ci-

bū. Cetera patēt in

l̄a v̄sc ibi. **r**

Per fenestram vbi

describit̄ anxietas

m̄ris sysare: eo q̄ v̄l

tra modū tardabat

venire: quā nurus

sua volēs consolari

rñdit. **s** Forsitā

nūc dñi. spolia. bel-

latoribus suis. **t**

Et pul. feminaz. de

hebreis. **v** Eligi-

tur ei. ad cubitū. xl-

timō ponit p̄clusio-

cantici cum d̄r. **x**

Sic peant oēs r̄c. q̄

te in tuis fidelib⁹ p-

sequit̄: sicut dicūz

ēsanlo act. ix. **y** Hau-

le saule qd me pseq-

nis. **y** Qui ātr̄c.

In hebreo h̄r i for-

titudine sua qd ex-

ponit hebrei d̄ illa

foritudine sol̄ futu-

ra de q̄ d̄ Esa. xxx.

erit lux lune sic lux

solis septēplicit: sic

lux septē dierum.

**Capitū. vij.**

**D**icerūt autē.

Hic p̄n̄ descri-

bit̄ quarta tri-

bulatio q̄ facta fuit

p̄ reges madian et a-

qua liberati fuerūt

filiū isrl̄ p̄ gedeonē. et dñidit̄ in duas p̄tes. s. p̄ncipalē et in

cientalē. sc̄da incipit. ix. ca. p̄na in duas: q̄ p̄ describit̄

tribulatio. sc̄do liberatio ibi: q̄ misit ad eos. Circa p̄mū d̄r.

a. **D**icerūt autē. nō d̄ hic addiderūt facere malū

sicut in alijs tribulatōib⁹ d̄r p̄ p̄mā: cui rōnē assignat̄ he-

brei dicentes q̄ p̄ canticū delbore et barach et eoꝝ merita

peccata p̄terita erāt simpliciter dimissa. **b** Qui tra. il-

los r̄c. vt deformitas vel dedecus culpe nō transiret sine

decoꝝ iusticie. **c** Dicerūt̄ sibi r̄c. s. paupes debiles

et timidi: vt se abscođerēt. **d** Et munitis. r̄c. q̄tū ad po-

tētes. vt ibi refugii haberēt. **e** Cūq̄ seuisse isrl̄ ascē.

madian. r̄c. i. tpe vernali quo semina incipiūt fructifica-

re vt null⁹ victus remaneret hebreis. **f** Ipi em̄ r̄c. ita

q̄ p̄ int̄ perie aeris nō cogereñt exire de terra; donec ois

eēt cōsumpta. cetera patēt in l̄a. **g** Quā mi. ad eos. h̄c p̄n̄ describit̄ liberatio de dicta tribulatiōe. Circa qd̄ sciendū q̄ sicut supradictū ē: et p̄z ex decursu libri. q̄n̄ filij israel peccabāt affligebant: et q̄n̄ penitebāt liberabant et iō dñs p̄mittit eis repensore. vt vere peniteant: sc̄do adiutorē vt vincant ibi. Venit at ange-  
lus. Circa p̄mū d̄r. **g** Qui mi. ad eos virū. Discunt cōter expositores nostri q̄ fuit angel⁹ in sp̄e viri: et ille idē q̄ ifra noiañ angelus. Hebrei aut̄ dicit̄ q̄ fuit phinees fili⁹ eleazarī sacerdotis: et satis videt̄ ex textu q̄ iste missus a deo fuit hōver⁹; sive fuerit phinees siue alius. q̄a d̄r in textu. Misit ad eos virū p̄pheta angeli vo in sacra scriptura nō vocant̄ p̄phete quātū m̄h̄ occurrit. et hoc rōn̄ biliter. q̄l̄z p̄pheta cognitio sit clara or noticia fidei, tñ ē enigmatica. Cognitio vo angeloz qua cognoscit̄ res i verbo de qua ē hic sermo clara est et absq̄ enigmata. **h** Ego vos feci r̄c. in signis mirabilib⁹. sicut in Exo. continet.  
**i** Ne timeatis r̄c. impendendo eis la-  
triam.

**k** Et noluit̄ r̄c. q̄ ad idolatriā declinatis. et iō merito ce-  
cidistis i tribulatōib⁹ istā. **l** Venit at angel⁹. Hic p̄n̄ de-  
scribit̄ missio adiutoris angelī: p̄ cui⁹ assisterēt gedeō ha-  
buit victoriā et non fuit phinees s̄ ver⁹ angelus. Circa qd̄ p̄ ponit vocatio du-  
cis. secūdo modus certamis. ca. vij. cir-

ca p̄mū p̄ daf̄ duci p̄ceptū ad aggrediendū pugnā: sc̄do signū ad cognoscendū p̄sonā ēē angelicā ibi: Et ille. ter-  
cio mandatū destruēdi p̄ris idolatriā ibi: Cūq̄ adhuc ēē: quarto duplex signū assequēdi victoriaz ibi: Dixit̄ gedeon. Circa p̄mū d̄r. **l** Venit aut̄ ange. dñi. in sp̄e viri. tñ erat verus angelus dei vt patebit ex sequētibus. **m** Et p̄tinebat ad ioas patrē familie ezri. d̄r aut̄ hic pa-  
ter: non ratione generationis: sed quia erat potentior et  
principalior in familia sua. Dimidebantur enīz tribus in  
familias et familie in domos et domus in capitavironuz:  
sicut dictum fuit Josue. xviiij. capitulo. **n** Cūq̄ gedeō  
filius r̄c. ad p̄uidendū sibi de victu. **o** Ut fügeret. ad  
aliquid fortaliciz. **p** Alparuit ei angel⁹ domini in  
specie viri. **q** Et ait ei. salutando eum.

# Liber

**r** Dñs tecū rē. nō q̄ p̄terita nec q̄ p̄ aditōez: q̄ p̄ patet ad fugā. h̄ q̄ futura in qb̄ hiturus erat ex dei assi- stentia victo itā. vñ se quis postea.

**s** Wade in hac rē.

quā hēbis q̄ assistentiā meā.

**t** Et li. isrl. nō p̄ teipm: h̄ me. iō subdit.

**v** H̄cito q̄ mi. te. cetera patet ex dictis.

**x** Et ille. h̄ p̄n da-

tur signū gedeoni:

q̄ vere angel⁹ dñi lo-

quebaſ ei: et hoc est

qđ petit dices.

**y** H̄s mihi rē. s. mis-

sus ex pte dei.

**z** Ne recedas rē. nō ē

intelligendū q̄ p̄ b-

vellet offerre sacrifi-

cū ei qđ sibi appe-

bat: qđ soli deo ē of-

ferendū cuſ adhuc

ignoraret si eēt pro-

phetavel angelus a-

deo missus: h̄ q̄ vo-

lebat expiri p̄ signū

a deo datuz in acce-

ptatōe sacrificij p̄ il-

lū q̄ sibi apparebat

deo offerendū si eēt

vere a deo missus:

nec in hoc peccauit

qr̄ l̄z eēt. p̄hibitū of-

ferre sacrificij ex lo-

cū vbi erat taberna-

culū: p̄t dcm fuit

Josue. xxij. hoc tñ ē

intelligēdū sic ibi-

dē dcm fuit de mō-

cōt: poterat tñ alibi

offerri de spāli man-

dato dei p̄ angelum

vel. xp̄ham loquētē

i noie dei. qđ iste ge-

deon volebat expiri

fm illud. j. Job. iiiij

Probate spūs si ex

deo sint.

**a** Vd̄zim-

mos panes. ex h̄ di-

cūt hebrei q̄ erat so-

lēnitas paschalis i-

qua iudei septē die-

bus vtun̄ azimis.

h̄ hoc argumētū nō

valet. qr̄ panes dñō

oblati debebāt esse

azimi etiā alijs tpi-

bus. b

Culit oia

rē. nō tāq̄ ei sacrifici-

cans. h̄ vt p̄ eū offer-

ret: deo sacrificij. iō

se quis postea.

**C** Extēdit ang. dñi sū.

Vge quā tenebat in

manu: et tetigit car-

nēs et azimos panes

tanq̄ offerēs sacrifi-

cū.

**d** Escēditq̄

ignis. in lignū dñi

ne acceptatōis. seq̄t

**e** Heu mi. do. de⁹

qr̄ vidi ange. dñi rē.

ex hoc. n. qđ scriptū

ē Exo. xxxij.

Hō videbit me hō et videt:

surrexit opinio

inter vulgares et simplices iudeop̄ et hō vidēs deū v̄l an-

r dñi: et ait. dñs tecū viroꝝ

fortissime. diritoꝝ ei gedeon

obsecro mi dñe si dñs no-

biscū ē: cur ḡ apphēderunt

nos h̄ oia. vbi s̄t mirabilia

ei⁹ q̄ enarrauerūt p̄es n̄i

atz dixerūt de egypto edu-

xit nos dñs. nūc at dereli-

quiut nos et tradidit in ma-

nū Madian. Resperitq̄

ad eū dñs et ait. Glade in

et hac fortitudie tua et libera-

v̄bis isrl̄ d̄ māu madiā. Sci-

to q̄ miseri te. q̄ r̄ndēs ait.

Obsecro mi dñe i q̄ libera-

bo isrl̄. Ecce familia mea i

fima ē i manasse: et ego mi-

nim⁹ i domo p̄is mei. Bi-

xitq̄ ei dñs. Ego ero tecū

et p̄cuties madiā q̄i vñū vi-

rū. Et ille si iueni inq̄t grāz

et corā te da mihi signū q̄ tu-

sis q̄ loqr̄is ad me. Ne re-

cedas hic donec reuertar

ad te portās sacrificij et of-

ferēs tibi. q̄ r̄ndit. ego p̄sto

labor aduētū tuū. Ingres-

sus ē itaq̄ gedeon et coxit

hedū: et d̄ farine modio azi-

mos pāes: carnesq̄ ponēs

i canistro: et ius carnū mit-

tes i ollā tulit oia sub quer-

cur et obtulit ei. Cui dixit an-

gel⁹ dñi. tolle carnes et azi-

mos panes: et pone supra

petrā illā: et ius desup fun-

de. Cūq̄ fecisset ita extēdit

angel⁹ dñi sumitatē virge

quā tenebat i māu et tetigit

carnes et pāes azios: ascē-

ditq̄ ignis de petra et car-

nēs azimosq̄ pāes p̄sūpsit

āgel⁹ at dñi euauit ex ocul-

is ei⁹. Clidēs q̄ gedeon et

eēt angel⁹ dñi ait. Heu mi

hi dñe de⁹: qr̄ vidi angelū

dñi facie ad faciē. Bixitq̄

ei dñs. Par tecū ne tieas

nō morieris. Edificauit ḡ

ibi gedeon altare dñs: voca-

gelū sibi apparētē in spē alīq̄ sensibili deberet 'cito mori-  
qđ nō erat verū. iō subdit. f Ne ti. nō morieris. edifi-  
cauit ḡ sibi gedeon altare hoc: dñ hic q̄ anticipatiōem: qr̄  
nō edificauit illō nisi p̄ diuinā reuelatōz q̄ b̄ pte seqn̄i.  
s Cūq̄ adhuc eēt i ephra. b p̄n dat gedeoni mādatū d̄

p̄fisi sui idolatria de-  
struenda cū dñ. b

P̄xit dñ ad eu. col-

le thaurū p̄is tui: q̄ ydolo baal sacri-

care debebat. t

Et alterū thaurū an-

noꝝ septē. i. ipingu-

tū. vij. annis vt ido-

lo baal sacrificet.

k Destruesq̄ arāz

baal. tanq̄ abomi-

nans idolatriā. l

Et nem⁹ qđ rē. vbi

hoies exercebat lū-

xuriā. m Et edi-

al. dñ. istud ē al-

ta re de q̄. s. dictu zē p̄

anticipatōez: qđ p̄

ex eo qđ subdit. n

In sumi. pe. rē. qr̄ i

vno loco n̄ poterāt

ab eodē edificari sil-

duo altaria. o

Collesq̄ thaurū fe-

cūdū impinguatū

septē anis. vt predi-

ctū est. p Et of-

olo. rē. ex pdictis

p̄z q̄ edificādo alta-

re alibi q̄ in locu ta-

beraculi et offeren-

do ibi nō peccauit:

qr̄ qr̄ hoc fecit d̄ spā

li mādatū dei. vt p̄z

ex pdictis. cetera pa-

tent v̄l̄ ibi.

q Unqd v̄l̄. estis

baal. hoc dixit qui a

nolebat filiū suum

mori. r Qui ad

uersari⁹ rē. nō p̄ ho-

minē. sed p̄ ihm ba-

al: si deus. qr̄ p̄t se

vindicare.

s Ex illo die rē. l.

fortis contra Baal

vel fortior baal fm

pprietatez hebraici

sermonis. qr̄ nō vin-

dicavit se de eo ba-

al cum tamē destri-

xisset altare eius.

t Igitur omis mā-  
dian. hic cōsequen-  
ter datur Gedeoni  
duplex signum asse-  
quendi victoram.  
et primo describitur  
belli p̄paratio: cum  
gni petatio et concessio: ibi.

## Judicū.

**D**ixitq; gedeon r̄. vñ q; gedeon peccauerit petēdo si  
gnū cū iam eis; certificatus q; ille q; sibi apparuerat r; vi-  
ctoria p̄misserat eēt  
verus dei angelus.  
vt ptz ex h̄dictis. ad  
q; dīcēdū q; qn̄ pe-  
nit signū ex diffiden-  
tia p̄certificatiōem  
de nūcio dei p̄ctm ē  
h̄ qn̄ p̄fis ex qdām  
familiaritate diuīa  
r; voluntate seu des-  
derio vt manifestet  
dei glia tunc nō est  
p̄ctm. Sicut ezechī  
as perit signū de  
sanitate sua futura.  
quaz tñ annūciaue-  
rat ei Esaias p̄pha.  
vt h̄.iiij. Reg.xx. et  
Esa.xxxvij. et h̄ mō  
petit gedeon signū  
de victoria sibi futu-  
ra. et ptz l̄fa hoc ex-  
cepio. **R**onchā  
rōe impleuit. in he-  
breo h̄. Platinum.  
**D**ixitq; rur. r̄.  
item modū loquē-  
di habuit abraā cuz  
vñ qn̄ voluit repli-  
care petitiōem suaz  
de salute sodomoꝝ  
vt h̄. Gen. xvij.  
**S**i adhuc sel̄ te-  
rāuero. nō accipit h̄  
tentatio: p̄it rētāto  
dei dī p̄ctm qd̄ ē qn̄  
aliquis exponit se pe-  
rīculo volēs p̄ hoc  
experiri diuinū au-  
xiliū cū tñ habebat  
qd̄ agere possit fm̄  
viā humāna. sicut ē  
p̄batio in duello: et  
tactus ferri cādētis  
q̄ merito reprobant  
in iure canonico. h̄  
accipit hic rētāto p̄  
petitiōe signi p̄cede-  
te ex cōfidentia dei  
et vt ei⁹ glia ampli⁹  
manifestet. vt. s. di-  
cū est.

In ca. vi. Judicū  
vbi or̄ in postil. In  
geli vo in sacra scri-  
ptura nō vocant p̄-  
phete. **H**ddictio.

**I**cet cognitō  
angelorū qua-  
res in verbo  
cognoscunt: sit cla-  
ra absq; enigmata:  
ex hoc solo nō sequeret q̄ nō possent dici p̄phete cuz alio  
adjunctio. ptz. s. plogū psalterij deo dñce declarabit r̄.  
**C**irca liby Judicū nō facit morū Bur. **R**eplica.  
c̄ nisi circa ea. vi. vbi postillato: dicit angelos in scri-  
pturis nō dici p̄phes p̄p̄clarā visionē diuīe eētie  
Bur. p̄mitit sup. plogū psalterij d̄ h̄ dīcē. vñd̄ ibi corrector.  
**E**sit hieroboaal. Postib; de **C**apitulum. vij.

taminiſ. vbi p̄ponit p̄ certatō pugnēscō pfectio vīto-  
rie ca. viij. Circa p̄lmū p̄ describī bellatorū electio. secū-  
do electorū assecutio  
tio ibi. Caſtra autē  
madian. tercio asse-  
curatō p̄ certatō ibi  
Dūiſitq; trecentos  
vīros. quarto adiū-  
torū associatio ibi:  
Cōclamātes. Circa  
pmū sciēdū q̄ dñs  
voluit eligere bella-  
tores in quo nūero  
vt sibi victoria illa  
totaliter attribuē-  
tur. vt ptz in textu.  
eliguunt igit̄ h̄mōi  
bellatores dupliſi-  
gno. primū ē cōſta-  
tia mentalis cum  
dicitur.  
**Q**ui formi. r̄.  
ita q̄ solū p̄stātes et  
spauidi ad plū remanerēt. vñ subdit.  
**R**ecesseruntq; de  
monte r̄. iste mōs  
n̄ ē ille q̄ ē ultra ior-  
danē vbi laben p̄p-  
hendit iacob. vt h̄. Gen. xxxij. h̄ ē aliis  
mōs in terra p̄mis-  
sionis q̄ silt noīaſe-  
scō eligūtur signo  
potētie corporalis ibi  
**A**d huc po. r̄.  
nō ē intelligendū q̄  
de⁹ pbet aliquē vel  
aliquis ad cognoscē-  
dū aliquid sibi igit̄ h̄  
vt cogſcat ab alijs.  
**Q**ui manu r̄. h̄  
erat signū q̄ n̄ erāt  
multū ſitibūdī: q̄  
ſufficiebat eis acci-  
pe modicū de aqua  
cū manu: r; p̄ycere  
ad os magis p̄ mo-  
dū refrigeratiōis er-  
lotōis q̄ p̄ modum  
potatōis signū etiā  
erat q̄ n̄ erāt multū  
fatigati: q̄ nolebār  
ad terrā p̄cubere: h̄  
statim trāſire: r; eco-  
trario in illis qui be-  
berūt curuatis genti-  
b⁹ ad terrā vt effun-  
derēt se sup aquam  
ad bibēdū i magna  
copia: signum erat  
q̄ erāt fatigati r; ml̄  
tū ſitibundī. r; iō de  
exercitu fuerint se-  
pati. **H**ebrei aut̄ dicūt q̄ hoc fuit eo q̄ erāt affueti curua-  
re genua corā idolis: h̄ p̄ma expō ē magis l̄fāl. **G**ū  
ptis itaq; r̄. s. p̄ trecentis viris electis ad plū: q̄ ſitibundī  
ciborū dimisit reuertēnib⁹. **B**Caſtra at ma. h̄ p̄m̄ ſitibundī  
electorū assecutio. r; p̄ vbo diuīo cuz dī: **S**urge r̄.  
scō ex ſomno auditio. r; iō ſubdit. **I**Qū audie. r̄. qd̄  
intell̄t de ſomno r; interpratō ei⁹ q̄ poſtea ponūt cu dī:  
**P**errabat aliquis ſomniū r̄. cui⁹ ſo ſuna ſubdit cu dī:

# Liber

**I**videbat mīhi r̄c. p̄ quē significabat gedeon q̄ nullus reputatōis erat in aspectu regū mādian: sicut panis sub cinericius et ordeacens vīlis ē ex materia et forma. et hoc est qđ subdit in interpretatione cū dī. **I** Nō ē hic aliud nīl gla. gedeonis r̄c. Cūq audisset r̄c. eo q̄ inuenierat ver bū p̄sonatiū sīc ei dixerat dīs. **T**unc cōfortabunt man⁹ merē. et p̄ hoc sciuit q̄ nō erat somnū vanū h̄ maḡ a deo imissum ad cōfortatōem gedeonis et socior̄ eius. et ad desolatōes aduersariōū sp̄is: rales. n. visio nes et interpretatōes earū aliqñ a deo cō cedunt etiā malis hoibus. sicut et prophetandi actus p̄t h̄ in plurib⁹ locis sacre scripture. vnd saluator **M**ath. viij dī. **M**ulti dicēt mihi in illa dī: nōne i noie tuo p̄phetauimus r̄c. sequit. **T**ūc cōfitebor: illis: quia vñq̄ noui vos r̄c. **G**edeon aut̄ ex p̄ctis assecuratus de victoria assecrauit socios suos dicens surgite tradidit do minus r̄c. **M**iniſitq; h̄c p̄t̄ ponit̄ assecrator̄ certatio cum dī. **M**iniſitq; r̄c. vt sic iuaderent exercitū aduersariōp̄ tres p̄tes: q̄i eēnt tres exercitū magni subito su peruenientes: vt ex hoc exercitus terre ref̄: sic et fcm fuit vt p̄t̄ ex sequentibus n̄. **E**t dedit mī. r̄c. **N**od⁹. n. pugnandi fuit talis. q̄i quilibet de trecentis vi ris h̄ebat tubam in manu dextera: et lāpade. i. faculā ardētē in sinistra manu: que nō posset defaciili extingui et lage nevacue erat desug includētes faculas: ita q̄ lumen nō possit videri. p̄p̄ qđ vī q̄ orificia lagenarū eēnt inferius versus manus tenētiū faculas: et buccinante gedeone trecenti viri in trib⁹ p̄tib⁹ circa exercitū hostiū p̄fregerūt lagenas. et sic subito apparuit lumen inclusum: et ceperūt clamare: gladi⁹ dīs et gedeonis et buccinare et ex terribili sonitu cōfractōnis lagenarū et clamoris hoīm et sonitu tubarū. et subita apparitōe luminis fuit territus exercitus hostiū. et ita turbatus qvñus interficiebat aliū credens p̄cutere aduersariū. et sic fuerūt aduersariū debellati. et ex p̄dictis p̄t̄ lāpaciis exceptis que discurreb̄. **O** dēc lampades. i. faculas ardentes. vel toricea vel aliq̄ h̄mōi q̄ nō possent dī

facili extingui. **P** Incipitq; vīgi. r̄c. ita q̄ illi q̄ vīgi lauerant. p̄ custodia exercitus erāt fatigati: et deponēbāt arīna et dormirent. et aliū q̄ debebāt eis succedere in. vīlia nōdū erant armati. et sic fuerūt citius stupefacti.

**Q** Conclamātes aut̄. **H**ic p̄t̄ ponit̄ adiutor̄ associatio

q̄ filii isrl q̄ nō erāt i p̄lio vidētes aduer sa rīos fugere insecuri tī sunt eos. q̄ vulga riter dī. si est q̄ fugiat satīs inueni qui insequebitur. et interfec rūt eos p̄ occipātes loca p̄ que poterant iordanē transire. et p̄t̄ lāp̄ vīse ibi.

**S** In petra oreb: ista nō ē petra oreb de qua moyses edūxit aquā. vt h̄i **E**ro. xvij. q̄ illa nō est in terra p̄missionis. h̄ in deserto: ista aut̄ ē in terra p̄missionis sed aliter scribūt ip̄ hebreo. q̄ illa incipiit p̄ lāp̄ hem. ista aut̄ p̄ lāp̄ aim. et no minata est ita petra oreb. q̄ oreb fuit in xta illā interfectus.

**C**apita oreb r̄c. i. p̄ gedeon trāsie rūt iordanē ad p̄sequendū aduersariōs. de quo transitu h̄ ca. i.e. et iō illō qđ hic dī de ista portatōe capitū ultra iordanē dī p̄ anticipatōem: q̄ gesta nō sp̄ scribūt eodē ordine quo facta sūt. q̄ sīnia h̄ ca. brevis ē. p̄t̄ hic poni brevis moralitas. hierobal. ii. q̄ interpretat̄ for tis h̄ baal: significat dñm n̄m ihm xp̄m h̄ demonem forisī mū. **E**xercitus eius ē pp̄ls xp̄ianus. in hoc exercitu mult⁹ est pp̄ls. q̄ multi se vocati pānci dō ele cti **M**ath. xx. Re pudiant autē tanq̄ inepti ad p̄liū h̄ vīcia timidi sitibūdū

fatigati. i. timētes ad tremore hūanū: sitiētes honorem mundanū impotētes ad laborē seu obsequiū diuinum. et ecōtrario eligunt̄ apti ad hoc p̄liū. p̄stātes in humanis terrorib⁹. nō curātes de mundanis honorib⁹: p̄seuerātes in diuinis obsequiūs seu laborib⁹: et isti vincūt cōfractōe lagenarū: p̄sonatōe tubay: exclamatōe vocū hūanarū. cōfractōe lagenarū est carnis mortificatio. exclamatōe vocū: deuota oīo. sonitus tubarū: sancta et feruens p̄dica tō. q̄bus aduersariū n̄t̄ diabolus debellatur.

**C**apitulum. viij. **O**feruntq; **H**ic p̄t̄ describit̄ victorie p̄fectio ubi p̄mo ponit̄ occasione hui⁹ victorie p̄tentio: sc̄o ma

# Judicium

Ignorantia deriso ibi. **D**icitur venissent tercio aduersarii cōphensio ibi. Zebee at salmana: q̄to deriso puni-  
tio ibi. **A**euertesq; de bello. q̄to aduersario cōphenso-  
rū occisio: ibi. **D**icitur ad zebee et salmana. sexto p̄de diui-  
sio ibi. **D**ixeruntq; septimo sequens trāgressio: ibi. **F**ecitq;  
Circa primū sciedū

q̄ Jacob patriarcha bñdicēs filiū ioseph manasse et ephraim p̄positi ephraim ipsi manasse ut h̄i Gen. xlviij. p̄p̄ q̄ tribus ephraim p̄ponebat se tribu manasse. ge-  
deon aut erat de tri-  
bu manasse. ut pat̄  
ex dictis s. capit. vi.  
**E**t ideo isti d̄ ephra-  
im fuerūt indignati  
de hoc q̄ gedeo pos-  
ser devictoria p̄ ip̄is  
gloriari: iō volebant  
h̄ip̄m p̄tēdere et pu-  
gnare h̄m q̄ d̄. **I**ur-  
gates fortis et prope-  
vīm inferētes: q̄d vī-  
des gedeon maluit  
eis gloriā victorie tri-  
buere: ne sedicio mo-  
neret in eos dices.

**b** **Q**uid. n. tale sa-  
cere potui. r̄. q. d. vo-  
bis ē attribuēda vi-  
ctoria: t̄ nō mihi. ad  
qd rationē apparen-  
te induit dicens.

**c** **M**ōne melior est  
t̄. loqū pabolice.  
racem p̄tēter ei pau-  
ca grana: vīndemia  
aut multa: q̄ hoc iḡ  
significat q̄ paucē p-  
sonē capte et occise a  
filiū ephraim erāt ma-  
tioris p̄deris q̄ mlti-  
tudo victa et occisa  
ab exercitu qui erat  
cū gedeone: quā de-  
noiant abiezer cui  
domū vocauerat ad  
pliū: vt p̄z ex sup̄a-  
dictis: ca. vi. vt sic ex  
būilitate etiā n̄ ascri-  
bit sibi victoriā dicte  
multitudinis: h̄ alteri  
v̄l p̄nī q̄ ip̄e gede-  
on erat d̄ familia a-  
biezer. et iō factū illō  
n̄ attribuit sibi: h̄ to-  
ti famillie abiezer de-  
noiate. **Q**z aut pau-  
ce p̄sōe capte a filiū ephraim essent maioris p̄deris des-  
ignati cū h̄r dicit.

**d** **I**n manū vīras dñs tradidit prici-  
pes madiā. **A**d cū locut̄ eēt requeuit spūs eo. t. spirit̄  
sup̄bie: q̄ n̄ q̄rebāt nisi gloriā victorie. ex hoc aut loco et  
forte sibz: accepit postea salomō parabolā: q̄ h̄i puerbi.  
**p** **H**ūsio mollis frāgit irā: fīmo at dur̄ suscitat furorem.  
**e** **C**ūq; venisset gedeo. h̄ p̄n̄ describit gedeōis iūsta de-  
risio: q̄ cū peteret refectionē ab ill̄ q̄ erāt de poplo isrl̄: vt  
possent p̄seq aduersarios fugiētes: nō solū nō dederūt. h̄  
tuā derisorie r̄iderūt. et patet l̄s paucis exceptis.

**f** **D**icitur ad vires soccoth. **S**occoth n̄ ē h̄ nomē mā-  
sionis filiōz isrl̄: in exitu eoz de egypto: q̄ locū ille est ī  
egyptō. vt h̄i Gen. xxxiiij. **H**z ē locū v̄bi iacob recedēs ab  
eſau p̄ cōfederationē fixit tabernaculū: et appellauit no-  
mē illi? loci in soccoth: vt h̄i Gen. xxxiiij. et erat locū ille  
ap̄e iordanē.

**g** **D**ate obsecro pa-  
nes. confidēter pete-  
bat ab eis q̄ erant d̄  
filiū israel.

**b** **A**euertesq; princi-  
pes soccoth. negati-  
ve et derisorie.

**i** **F**orsitan palme  
manū r̄. i. t̄ tenes  
eos captos et lō me-  
rito gedeon respon-  
dit. **k** **C**onteram  
carnes vestras. In  
penā debitā hui⁹ in-  
urie. **l** **E**t in d̄ cō-  
scēdēs: venit r̄. loc⁹  
ē v̄bi Jacob luctat⁹  
fuit cū angelo et id  
vocauit nomen locū  
illi⁹ phanuel: vt ha-  
bet Gen. xxxiiij. Erat  
i⁹ phanuel respōde-  
rūt derisorie. sicut et  
p̄cedentes

**m** **Z**ebee aut et sal-  
mana. **H**ic p̄n̄ de-  
scribit cōphēsio ad-  
uersariorū q̄ remāse-  
rāt: et p̄z l̄ra v̄sq; ibi.

**n** **Q**ui securi erāt  
r̄. q̄ erāt ultra ior-  
danē. nec credebant  
q̄ gedeō trāsiret ior-  
danē ad p̄sequendū  
eos: et q̄ repēte vēit  
sup̄ eos: fuerāt defa-  
cili capti et debellari

**o** **R**euertesq; d̄ bel-  
lo. h̄ p̄n̄ describitur  
derisorū sup̄adictorū  
punitio. cum dicit̄.

**o** **R**euertesq; de-  
bello r̄. in hebr. h̄  
de altitudine soli. s.  
ante occasum solis  
sole adhuc existente  
in alto vt exponunt  
hebrei. **p** **I**ntro-  
gauit̄ eu r̄. tuz q̄a  
volebat parcē multi-  
tudini populi: eo q̄  
erāt de filiū isrl̄: tuz  
q̄ soli p̄incipes erāt  
in culpa vt p̄z p̄ p̄d-  
cta. **q** **E**n zebee et

salmana ad hoc em̄ refuauerat eos viros vt ostēderet vi-  
ros soccoth victoriā a deo sibi datā. **r** **T**ulit ḡ seniores  
cūnūtatis et spinas defri r̄. q̄ traxit eos p̄ spinas et tribu-  
los: vel q̄ cōbuslit eos igne facto de spinis h̄m alios.

**s** **D**icitur ad zebee. **H**ic p̄n̄ describitur aduersariorum  
comphēsorum occisio cuius causa in speciali tangit cū  
queritur. **t** **Q**ualeſ fuerunt r̄. ibi enim manebāt fra-  
tres gedeonis: et ideo sollicitus fuit querere quid fuisse  
ibi factum. **v** **S**imiles tui r̄. id est speciosus forma p̄  
elij.

# Liber

**a** Fr̄es mei fuerūt. et sō h̄st sp̄ealem cām occidēdi eos in vindictā fr̄m suop. qz xpiqu⁹ occisi dēbat homicidā interficere. vt h̄f Nume. xxxv. **b** Dixerūtq; zebēe r̄c. iuz qz magis volebat h̄re mortē breue p manū bois fortis q poterat boiem interficere uno ictu qz lōgā p manum puerit qz h̄ nō posset. iuz qz magis borebat mori p manū pueri qui in hoc nō videt differre a muliere. qz p manū bois pse cti sicut et abimelech letaliter vulnera t⁹ a muliere fecit se interfici p armigerū suum ne diceref qz a muliere iterfec⁹ eēt vt h̄f ca. sequen.

**c** Dixerūtq; Hic pñr describit pde diuissio. pacta ei victoria filij israel obtulerūt gedeoni qz dñaref sup eos v̄sq; ad terciā generatoz inclusiue. q remuit eos qz dñs h̄ dñū sibi retinuisset. sicut dicitū est supra petij tamē vt de pda sibi daren tur inaures auree. qz nobiles ismabellaz portare cōsueverāt. qd sibi cōcessum fuit. et patet l̄ra a. Fecitq; ex eo. h̄ pñr pōis sequēs trās latio cum dicitur. a. Fecitq; gedeon ex eo ephot. i. vestez sacerdotalē q vocat sughūrale vt Exo. xxvii. Scienduz tñ q istud vestimentū nō ē solū de auro. h̄ ēt de lino et serico diversop coloz et lapi dñb⁹ p̄ctosis. sicut fuit dcm ibidē. et fm qz dñ i scolastica hist. et Alugu. idē v̄ dicere qz p istud ornamen tu qd summi sacerdotis erat xpsu. intelliguntur alia ei⁹ ornamenta. Iste em̄ gedeon mor⁹ quādā deuotōne indiscreta et cōit dñ ab expositorib⁹ nr̄is voluit h̄re cultū dñinū i domo sua sicut erat in sylo qd tamē erat illicitū vt h̄f Josue. xxij. b. Fornicatio i scriptura i tali mā accipit p ydolatria. Nicer ei gedeō vsus fuerit p̄dictis ad cultū dñinū tñ filij israel p̄ mortē ei⁹ v̄l sunt i cultu ydoloz. vt dicit doctores hebraiciz latini. Et scm ē r̄c. qz gedeon in p̄dict⁹ peccauit. vt cōit dicit doctores xpt qd et ei⁹ domus p̄ mortē ei⁹ fere delecta fuit vt h̄f ca. se. Eta patet v̄sq; ibi. d. Concubina at illi⁹ r̄c. Dicunt aliq; qz fuit vxor ei⁹ n̄ tñ pncipal h̄ adiūcta. sicut de abraā dñ Gen. xxv. Filii⁹ at concubina⁹ largit⁹ mūera et tñ nō pgnouit aliquā q nō eēt vxor sua. e. Mortuusq; ē r̄c. Ex b v̄f qz i grā mortuus fuerit et p̄ pñs qz a p̄ctō p̄dictio penituerit vel excusar⁹ fuerit. f. Postq; at r̄c. s. a cultu dei. g. Et forniciati sunt r̄c. q ydolatria. h. Percusserūtq; r̄c. de cetero i ppterū

**i** Nec fecerūt r̄c. qz int̄fecerit filios ei⁹. vt h̄f capte se. Id malore p̄dicto p̄ intelligētiā vel poti⁹ studiosoꝝ exercitatoꝝ p̄ qri. v̄p gedeō mortu⁹ fuerit i pctō mortali et v̄r qz dñ h̄ de eo. Mortu⁹ ē i senectute bōa qd nō p̄suevit dici in scriptura sacra nisi de illi⁹ qz morūt i grā fm doctores hebraicos et latios. Itē ad heb. xi. noiaſ i catha logo scripꝝ ḡ r̄c. Cōtra qz dc̄m ē qz fecit oīamēta sacerdora lia p cultu dino exerceō i domo sua qd erat illicitū put dc̄m fuit Josue. xxij. qz vt ibidē dñ. Filij israel voluerūt bellare h̄ rubē et gad. et dimidiām tribū manasse. eo qz putabat eos secisse altare ad sacrificia offerenda extra locū sylo. etiā dñ. Itē iste gedeon vt dicit expositores cōit i oīamēt p̄dict⁹ offerebat sacrificia dñ. qd n̄ erat licēni n̄li filij aarō vt h̄f Nume. iij. Si at dicit qz penituerit. nō v̄r rōnablt dc̄m quia s̄ vere et p̄fecte penituerit predicta destruxit. R̄fisio: qd ista ē dñctō q viā nāe nobis icta. et iō m̄b̄ ē dñm. nisi q̄tū p̄trahi ex scriptura vel dñct̄ scripꝝ. Dicunt iḡ doctores nr̄i qz mortu⁹ fuit i grā pp̄ ratōnes allegatas p̄ pte ista. Dicunt nr̄i cōit qz peccauit mortaliter vestes sacerdotales faciēdo ex locū dini cult⁹ et eis v̄tēdo cuz nō esset de tribu aaron. nec ēt lenita. dicit tñq; an mortē penituit. dñ illō at quod contra hoc arguitur qz talia non destruxit. p̄t dici qz penituit circa mortē. cum iam erat ita debilis qz hoc faceare per se non poterat. precepit tamen filiis suis hoc fieri: vel saltem vestes dictas ad locum dñinū cultus portari quod quia factum non fuit non sibi imputandū est h̄ magis illis q ad idolatriā ad quā pñi erāt abusi sunt. id dominus ei⁹ fere delecta fuit. Posset aut̄ dici scholastice tamē et absq; assertione qz gedeon in p̄dictis nō peccauit. h̄ em̄ illicitū ēt q̄dū archa fuerit in sylo alibi offerre sacrificia de cōit cursu vt dc̄m fuit deut. xij. tñ sp̄eali disp̄satione ultima potat h̄ fieri. et sic gedeō sacrificiū obtulit i citate sua vt dc̄m ē s. vi. et forsitan nō solū fuit cōcessum p illa die h̄ ēt p̄ futuro tpe. et q pñs vestes sacerdotales faceret eis v̄tē qz cui p̄ceditur principale eidē et accessorii p̄cedit. vñ aut̄ dictis vestibus ē p̄pter oblatōz sacrificiorū et qd annexum ē eis ḡ r̄c. et sic p̄ respōsio ad rōnē h̄ hoc faciā in arguēdo h̄z h̄ dc̄m v̄f qd in lia dñ. Et scm est ipsi Gedeoni et domui eius in ruinam. Potest etiam dici qz scm est dominus

# Judicium

elus in ruita culpe eo q̄ abusi fuerūt ad ydolatriā: nec  
eritā in diuinō cultu habebat licentia vtēdi eis sicut gede  
on. Factū ē eritā domui gedeonis i ruinā pene: vt dictū ē  
et p̄ dñs t̄pi gedeoni inquātū p̄ quodāmō manet in filiis  
fī illud Eccli. xxx. Morū ē patēt: et q̄si nō ē morū:  
et p̄ dñs p̄ punitur i filiis inquātū manet  
aliq̄lit in eis: et sic rū  
fī filioꝝ gedeonis  
q̄ penā redundant in  
ipm: non tamē q̄tū  
ad culpam

**C**apitulum. ix.  
**A**biit autē abimelech  
a melech. H̄ est  
a ps incidentia  
lis in q̄ describit rū  
na dom⁹ gedeonis:  
de q̄ facta fuit men  
tio ca p̄cedēti. Circa  
q̄ p̄ describit ipsius  
abimelech p̄motio  
in q̄. Secūdo male  
dicto digna ibi: Qd  
cū nūciatū eēt. Ter  
cio seqns vltio dūt  
na: ibi. Nūsitq̄ dñs  
Circa p̄mū describi  
tur p̄ ambito abime  
lech cū dī.

a Abiit at r̄c. cūt⁹  
m̄ noiaſ cōcubinaſ:  
c. p̄ce. et ancilla i isto  
v̄ videbit: q̄ qd de  
norat q̄ int̄ filios ge  
deonis fuit min⁹ no  
bilis: et minoris ſp̄n  
tatiōis: et tñ anhela  
bat ad dñi p̄ alijs et  
regnū. b Ad fra  
tres matris sue: vt p̄  
eos inclinaret alios  
adyotū suum.

c Quid vobis r̄c.  
p̄ binnebat q̄ oēs  
alij filij gedeolis vel  
lent sup̄ populū do  
minari: qd erat falso. ḡ hoc flngebat ad habendū inten  
tū. d Simulq̄ cōsiderate r̄c. q. d. si p̄motus fuero de  
sendā vos et p̄moueo. Consequēt describit ei⁹ indebita  
p̄motio: cū dī. e Dederūtq̄ illi. r̄c. Pondo indeclina  
bile est: et significat pondus indeterminatū fīm aliq̄s: fīm  
alijs idē ē q̄ libra. In hebreo at h̄. lxx. argēteos d̄ phā  
no baal berith nomē ē illi⁹ phani eo q̄ hitatores sychem  
sbi pcusserūt fedus cū baal berith em̄ fedus interpretat: ibi  
aut̄ thesaur⁹ cōis reponebat. f Qui conduxit sibi r̄c.  
In heb. habet et cerūcosos et occidit fratres suos: vt sol⁹  
posset dñari. vnde sequit. g Congregati sūt r̄c. Mello  
aut̄ p̄t accipit. iij. reg. nomē ē cuiusdā voraginis q̄ erat i  
tr̄lm quā salomō coequit terre. h mello nomē est v̄rbis  
b Et p̄stituerūt r̄c. In heb. h̄. Juxta vlmū statuelq̄ erat  
in sychem: ibi ei erat quedā statua p̄ ydolatria: et ibi p̄stitu  
tus ē iste rex. cui⁹ p̄motio fuit iniquissima. i Qd cū nū  
ciatū eēt. h p̄t̄ describit p̄moti et p̄monētū maledictio. i  
q̄ p̄mo ponit gabola cū dī. Terunt ligna r̄c. Et p̄ gabola  
ponit: et secūdo ad p̄positū applicat ibi. nūc igit. Circa p̄  
mū sciedū et aliq̄ expositores n̄rī dicit h̄ q̄ p̄ ligia in ge  
nerali intelligit cōis p̄pls sychem p̄ cedros p̄ncipales q̄ fa  
nerūt abimelech p̄ olinā deq̄ exprimis oleū et fīcū q̄ habz  
dulcē fructū et vītē q̄ facit fructū plimū intelligūt alij filij  
gedeolis: q̄ erāt p̄gues i diuinis: dulces in maluetudine.

et m̄t̄plicati i ple. Per rhānū at q̄ ē arbor̄ v̄st̄ intelligit ab  
imelech: q̄ erat d̄ ignobilis m̄re. q̄ regnūt alijs occisis: et fīm  
h p̄ expō līc. ḡt̄ ad aliqd v̄r̄ līa obuiare in q̄ dī. Je  
rūt ligna r̄c. q̄ viri sychem ē inerūt ad req̄redū alios filios  
gedeolis: vt dñarēt eis: h̄ magis dederūt pecunia ad inf  
sciedū eos p̄ qd dī  
cūt̄ expositores p̄dī  
cū q̄ sūltudo nō te  
nerit in oib⁹. h̄ t̄z q̄t̄ ad h̄ q̄ sūchimite tra  
ctabāt int̄ se dīcētes  
h̄ req̄rerem⁹ alijs  
filios gedeolis vt do  
niarent nūi et defen  
derēt nos: sp̄i nos de  
spicerēt p̄ nobilita  
tē et magnificētias  
suā. nec curarent de  
nobis quasi dicerēt  
meli⁹ ē q̄ nos p̄mō  
ueam⁹ istuz abime  
lech min⁹ nobis: et  
q̄ ē p̄p̄i q̄ h̄ ex p̄  
te matr̄. H̄ebrei vo  
exponut alit̄ pabo  
lā istā. q̄tū ad olinā  
fīcū et vītē. et magis  
lālit̄: v̄r̄ vīcētes q̄  
p̄ ista significat tres  
psone notabiles i be  
neficijs exhibit̄ po  
plo isrl̄. s. gedeō del  
bora et othoniel. qui  
oblatū sibi dñiū sup̄  
filios isrl̄ recusauerit  
eo q̄ dñs illiū dñiū  
sibi retinuerat: vt dī  
ctū ē s. de gedeō ēt  
q̄ recusauerit p̄t̄ in  
ca. p̄ce. et de alijs dñ  
ob⁹ idē dīcūt̄ heb. l̄  
s̄ sit scriptū q̄ n̄ oīa  
s̄ sit scripta. Nicūt̄ igē  
q̄ p̄ olinā significat  
othoniel q̄ fuit d̄ tri  
bu iuda. v̄: dīcū fū  
s̄t̄. s. c. i. Tribus aut̄

stida vocat olinā h̄er. xj. olinā v̄berē pulchrā: fructiferā:  
speciosā: vocavit dñs nomē tū. Per fīcū q̄ h̄ fructū  
dulcē. intelligit delbora q̄ i hebr̄. scribit dybora. Et interp  
ta ap̄s q̄ facit mel dulcē: sīc fīcū fructū dulcē: ita q̄ p̄  
prietas h̄ arboris respōdet inf̄statiōni nōis. Per vītem  
vo intelligat gedeō de filiis ioseph eo q̄ ioseph vocatus  
ē fili⁹ accrescēs Gen. xlīx. vītis at ram⁹ crescit notabiliter  
in vīa estate: Sc̄m hūc igē sensū exponit sic littera.

k̄ Terūt ligna. l. filij isrl̄ generalit̄ i sychemite specialiter  
l̄ Dixerūtq̄ olinā. l. othoniel rōe predicta. n̄ Nunq̄d  
possū r̄c. i. de⁹ in lūcētū ardētū in tabernāculo: q̄ im  
pleban̄ oleo olinā purissimo. n̄ Et hoies. in condi  
mētis cibor̄ et p̄fectionib⁹ medicinaz: p̄ hāc pinguedinē  
intelligit pīetas q̄ fuit in othoniel: ad subleqādū miseriā  
filioꝝ isrl̄ vi patet ex dīctis sup̄a. iij. ca. ō Nunq̄d pos  
sum r̄c. i. dulcedinē p̄solationis diuine q̄ fuit in delbora  
habente spiritū p̄phētē: vt patet ex dīctis. s. iiiij. cap.  
p̄ Nunquid possum r̄c. de letificatione bōmīnum vide  
mus per experientiam: de letificatione dei dicit Rabi sa  
lomon: q̄ hoc dīctitur eo q̄ leuite in oblationib⁹ hostia  
rum non cantabāt cantica diuina donec offerrentur liba  
mina que siebant de vīno. Potest etiam hoc exponi d̄ sa  
cramento eucharistie quod est deo acceptissimū in quo  
p̄vertitur vīnum in sanguinem xp̄i.

# Liber

q. Dixeruntq; eccl. idem ad abimelech rōne supradicta. ec accipitur b. ligna p. sychimitis in specia li. et in alijs qui cuz eis constituerūt abi melech regem. vt p. dictum est. n. Si autē tē. Rebān⁹ fm ysidor⁹ est dum⁹ par uns qui vento agitat⁹ ex se emitit ignem: sic abimelech agitatus ira succendit populum sychē ut habetur infra. iō subditur. s. Et de uoret tē. idem. p. rincipes dicti populi. t. Nunc igitur. hic p. nū applicatur p. dicta pabola ad p. positū. videlicet de imp̄atōe maledicti onis sup abimelech regē. et sup pp̄lm ip̄sum p. stituentē et p. h̄a ex dictis.

v. Misitq; domi n⁹. b. p. nū describitur diuisa punitio vbi p. describit sychymita rū rebellio. Secun do rebellatiū ipu ḡtio ibi. Hcīnq; ē. ter cito vtrorūq; destruc tio ibi. Porro abi melech. Circa p. mū dī. v. Misitq; do min⁹. i. p. misit.

x. Sp̄m pessimū. i. p. tentorū seu discor dia excitari p. sp̄ritum malignum.

y. Ant abimelech tē. vt suis iniqtatib⁹ exigētib⁹ destrueret adiuicē. et p. l. r. v. q; ibi. 3. P. ḡetes p. das tē. maxime de illis q; fauebant abi melech. a. Hēit aut gaal i auxilium sychimitaz. ambiēs sup eos dñiū v̄z in sequentibus.

b. Ad cui⁹ aduen tū tē. i. audaciores effecti ppter ei⁹ pre sentiaz. c. Egres si sunt tē. q; p. nūbāt ad abimelech et fan tores eius in cōtem ptum ip̄ius.

d. Clamante gaal filio obeth. vt sibi pp̄lm attraheret et abimelech excitaret e. Quis ē iste abi melech. q. d. nullius est momenti.

ueri. Dixerūtq; oia ligna ad rbānum. Veni et impe ra sup nos. Que rūdit eis Si vere me regē vobis cō stituitis: venite et sub ym bra mea requiescite. Si at nō vultis: egrediak ignis s de rhāno: et duoret cedros et libani. Nūc igit si recte et absq; pctō cōstituitis sup vos rege abimelech: et bñ egistis cū hierobaal et cum domo eius et reddidistis vicē bñficijs ei⁹ q; pugna uit p. vobis et aiam suam dedit p. culis. vt eruet vos de manu madia q; nūc sur rexistis cōtra domū patris mei: et interfecisti filios ei⁹ septuagita viros super vnū lapide. et p. stituitis re gē abimelech filiū ancille ei⁹ sup hitatores sychē: eo q; frater v̄ sit. Si ergo recte absq; vicio egistis cū hierobaal et domo ei⁹ ho die letemini i abimelech et ille letet in vobis. Hinaut peruerso egrediatur ignis ex eo: et cōsumat hitatores sychē et oppidum mello: egrediaturq; ignis de vi ris sychē: et doppido mello: et deuorat abimelech. Que cū dirissit fugit et abi it in bera hitauitq; ibi ob metū abimelech fr̄is sui. regnauit itaq; abimelech v sup isrl̄tribus annis. Mi sitq; dñs spirituz pessimū et inter abimelech et hitato res sychē. q; ceperūt eū de testari et scel⁹ imperfectōnis septuagita filioz hieroba al. et effusionē sanguis eo rū cōferre i abimelech fra trē suū et in ceteros sychimoz p. r. ceps q; eū adiuue rat. Posuerūtq; insidias aduersum eū i summitate mōtiū: et dū illius p. stola bantur aduentū exercebat latrocinia agētes p. das de p. tereuntib⁹. Illiciatūq; ē a abimelech. Venit at Ga al fili⁹ obeth cū fr̄ibus suis et trāsiuit in sychimaz: Ad cui⁹ aduentū erecti habito-

res sychem. Egressi sunti agros vastantes vineas vuasq; calcātes: et factū cā tantiū chorū ingressi sunt phanū dei sui. et iter epulas et pocula maledicebāt abimelech clamāte gaal fi lio obeth. Quis ē iste abi melech: et q; ē sychēt serui s am⁹ ei. Nūqd nō est ipse filius hierobaal. et p. stituit p. r. cipē zebul. seruū suū su p. r. viros emor pris sychē. Cur ergo seruem⁹ ei. Ulti nā dareq; p. plm istum sub manu mea vt auferre⁹ de medio abimelech. Bi ctūq; est abimelech. Congrega exercit⁹ multitudine⁹ et veni. zebul ei p. r. cipē ciuitatis auditis sermonibus gaal fili⁹ obeth iratus est valde: et misit clā ad abi melech nūcios dicēs. Ec ce gaal fili⁹ obeth vēit i sy chimā cū fr̄ibus suis et op pugnat aduersum te cintatē. Surge itaq; nocte cū populo qui tecū est. et latita in agro. et primo mane oriente sole irrue sup ciuitatē. Illo autē egrediēte ad uersum te cuz pp̄lo suo fac ei⁹ qd potueris. Surrexit itaq; abimelech cū oī exer citu suo nocte et tetēdit insidias iuxta sychimā i qua tuor locis. Egressusq; est gaal fili⁹ obeth et stetit i itro itū porte ciuitatis. Surrexit aut abimelech: et oī ex ercit⁹ cū eo de insidiaz loco. Cūq; vidisset populuz gaal dixit ad zebul. Ecce de mōtibus multitudo de scedit. Cui ille respondit. Umbras montiū vides q; capita hominū et hoc erro re deciperi. Rursumq; ga al ait. Ecce pp̄lus de um bilico terre descēdit. et vn⁹ cune⁹ venit p. viā q; respi cit quercū. Cui dixit zebul Ubi est nūc os tuū q; lo quebaris. quis est abime lech vt seruam⁹ ei. Nōne hic populus est quem de spiciebas. Egrederes et pu

f. Et que est sychen q. d. ita nobilis. cuius tas est et antiqua q; nō dī seruire ei. g. Nunq; nō tē. i. hominis qui nō h̄z hic ins dominandi b. Et constituit p. nūc. i. p. p. securum. put in heb. b. Zebul fuit suum et sic fecit ma gnū contemptus k. Super viros emor tē. i. sup viros tamantique nobilitatis: q; Emor q; su it a tē abraā potēs et nobilis. fuit pater et dominus illius ci uitatis. l. Utinā daret tē. Ex quo p. tē q; vole bat dominari ibi. m. Dicitūq; ē. Hic p. nūc describit ipouū rebellatiū ipugnatō ad istūtū ip̄l⁹ zebul p. p. positi sui nūcian⁹ sibi i secreto v̄ba q; audierat ab ipo ga al. Et caute dissimil lauerat: et p. lā v̄g. ibi. n. Dixit ad ze bul. q; simulabat se cē cū gaal q. s. ab melech repente ve nit et sup eū et socios ei⁹ et subito eos in feceret p. p. qd hinc batur eū decipere dicens. o. Umbras mon tiū vides tē. Se quitur. Ecce popu lus tē. id est de cacu mine montis. quod dicitur umbilic⁹ ter re. quia supeminet alijs partibus ven gris. sequitur.

# Judicium

**P**Abiit ergo gaal zc. Quis nō exiit ciuitate cu3 gaal ad pugnādū: h̄ expectabat interī belli evenītū. q. Zebul āt zc. q. debellati sā fuerāt in cāpo: t ppter hoc pp̄ls ciuitatis p̄p̄ curabat dē eis. cēta patēt v̄sq̄ ibi. r. Palantes q̄ cāpū. l. manifeste disurrentes: t in dō palef dī gallice.

t Porro abimelech

b p̄t describit v̄rōrumq; p̄tūtō. s. abi melech: t eo p̄t q̄ pro mouerūt eum ad re gnū: q̄ int̄fecit eos finalit̄ iterfecit̄ ē ab eis. Prio ḡ describit destruciō v̄b s̄chen cū dī.

**V**gna h̄ eū. Abiit ergo gaal expectātē sychimor̄ pp̄lōt pugnauit h̄ abimelech q̄ p̄ secut̄ ē eū fugientē t in v̄bē cōpulit. Ceciderūtq; ex pte eī plurimi v̄sq̄ ad por tā ciuitatis t abimelech se dit in rumā: zebul āt gaalt̄ socios eī expulit de v̄bē: nec in ea passus ē cōmora ri. Sequēti ergo die egres sus ē popul̄ in campū: qđ cū nūciatuz eēt abimelech tulit exercitū suū t diuisit i tres turmas tendēs insidi as i agris. Videsq; q̄ egredereb̄t pp̄ls de ciuitate surrexit t irruit i eo cū cuneo suo oppugnāst t obsidens ciuitatē: due aut̄ turme p̄lātes p̄ cāpum aduersari os p̄sequebāt: Porro abi melech om̄i die illo oppu v̄gnabat v̄rbē: quā cepit int̄fectis h̄itatorib̄ eius: ipa q̄z delecta ita vt sal in ea x dispigeret. Qđ cū audissēt q̄ habitabāt in turre sychimor̄: ingressi sūt phanū dī sui berith v̄bi sedus cu3 eo pepigerāt: t ex eo loc̄ nōmē accepat: q̄ erat munit̄ valde. Abimelech q̄qz audiēt viros turris sychimoru parit cōglobatus ascen dit in montē selmō cū om̄i populo suo t arrepta securi p̄cidit arboris ramū: im positiq; ferēs h̄ero dixit ad socio s: qđ mevidist̄ facere cito facite. Agit certam ramos de arborib̄ p̄cidentes sequebāt ducez. Qui circundantes presidi um succenderūt atq; ita factū est: vt sumo t igne mil le hominum necarentur vi ri pariter t mulieres habi

in dñas: q̄ p̄t describit̄ ipsi pacis secūdū tribulationis ibi Filij aut̄ israel: vt opposita iuxta se posita magis elace cant. ipsi āt pacis describit̄ sub triob̄ iudicib̄ successiūt p̄sidentib̄. Ips aut̄ scđi ponit ibi. huic successit iair. De Primo dī. a Post abimelech surrexit dux in istl. Nō

dī rex sic de abime lech. q̄ iniq̄ v̄surpa nit sibi nōmē regiū. Iste āt rediit ad modū p̄sttinuz: q̄ iudi ces perāt. s. p̄ modū directionis t consiliū magis q̄ p̄ modū domini.

**T**hola filius zc. Patrius est frater patris. t lō fīm istā translationē phua

suit frater gedeonis. Sed sequens litera videtur repugnare cū dicit. vir de Isachar. Gedeon autē

suit de tribu manasse vt dictum est s. vi capi. Tribus autē erant in commixte.

Id quod potest dici q̄ incompletio tribū fuit sub p̄ce p̄ne cōmiserent

sores hereditatiū ut dictum fuit. Nū

ri. xxvi. t iō mulie res q̄ nō babebāt hēreditatē poterāt nūbere cū viris alteri tribū: vt dictū fuit ibidē: q̄ ex hoc non

sequebāt cōmixtio soaiuz. Mater autē gedeonis fīm istā fū

it h̄ conditiōis t sic successiūt contraxit vni vīro de tribu ma

nasse: t alteri de isa char. Sciendum q̄ v̄bi translatio nostra

habet phua patru abimelech. in heb̄. h̄ filij dodo t fz hebreos ē h̄ nōmē p̄p̄ um patris ip̄i phua t fīm hoc non optet

dice q̄ phua t gedeon fuerūt fratres ex parte matris. Sicut dum etiam q̄ dodo apud hebreos ē etiā nōmen cōmune: et significat patruū suū. t fīm hoc p̄ces sit translatio nostra. Sicut in latīno idē nōmen aliquando ē p̄p̄um t cōmūne eq̄ uoce tamen. Sicut

hōc nōmen roman̄

aliquādo p̄ noīe vñ hominis: aliquādo p̄ noīe adiectivo cōi ad om̄ē hominē romanū. Translatio autē h̄ra discrepat hic ab hebraico. vtz p̄dicta. e. Huic suc

D i iiii

## Capitulum. .x.

**O**st abimelech surrexit dux in israel thola fili⁹ phua patru abi melech vir de isachar: qui habitauit in sanir montis ephraim t iudicauit isael viginti t trib⁹ annis mor tuusq; ē ac sepultus i sanir. Huic successit iair galaadi tes q̄ iudicauit p̄ viginti et duos annos habens trigi

**C**apitulu. .x.

**P**ost abime lech. h̄ descri

bis q̄nta tribulatio filio s̄r̄ a q̄ liberati fuerūt p̄ Teph̄. Et p̄ ponit p̄odus tribulationis. Secūdū modū librationis. c. xii. Tercio imper⁹ seditionis. xii. ca. Prima

Ziber

**c**essit. **H**ic describit tps scđi iudicis et p3 lfravsc̄ sibi.  
**d** Sedētes r̄c. i. milos fm trāslatōz istā. In hebreo nō addit asinaz. et iō fm doctores hebraicos. q pullos intel- ligunt h equi iunenes et electi. f **F**iliū at israel. hic p̄n̄ describit tps tribulatōz vbi p̄mo describit culpa: cuž dī.  
**f** **F**iliū at r̄c. q ex- pliçat magi i p̄tici- lari cum dicitur.  
**g** **E**t seruieſt ydol baalim r̄c. et noianſ b septē ydolatrie. vt p3 i lfa. Scđo p̄st debita pena eu dī. Cōtra q̄s iratē dñs r̄c. et p3. Tercō pmia cū subdit. Pescant m⁹ r̄c. Et sequitur.  
**h** **Q**uib⁹ locurus ē dñs. s. q phinees. q adhuc vituebat. vt dicūt hebrei. tñ si di- ctiū eoz est ver⁹ erat multū antiqu⁹ q̄s tpe q̄ filij israel obel laterūt seon et og. et balach vsc̄ ad tps iepithe q̄ liberauit fi- lios israel de hac tri- bulatōe fluxerūt ani- ccc. vt h̄c. c. se. defici- unt tñ alioz vt diceſ q̄ fuit et tñ extinc- phinees iaz erat hō pfect⁹. quia fuit di- citor exercit⁹ h̄ madī anitas vt h̄c. **N**um. xxi. Potest ei dici q̄ fuit p̄ aliū pphaz q̄ nō noiaſ b q̄ ille fuerit. **i** **A**nqđ nō egyptij r̄c. b no- minat. vñ. ḡetes a q̄ b⁹ tribulatōnes pas- si st filij isrl̄ ptra. vñ. idolatrias s̄ noiatas i qb⁹ deliquerāt.  
**k** **I**dcirco r̄c. tles negatōes diuini ou- filij itelligēde st sub- pditōe. s. si non vere peniteat illi q̄ st i af- flictōe positi. vt̄z ex- sequentibus.  
**l** **I**te et iuocate de- os q̄s elegistis. tro- nice loquitur. vt de peccatis magis do- leant et confundant ideo subditur.  
**m** **D**ixeruntq̄ r̄c. et q̄ hec patientia ve- ra fuit pat̄z per hoc quod subditur.  
**n** **D**omnia de finib⁹ r̄c. et ideo p̄mis negatum auxilium concesſit dominus. ideo subditur.  
**o** **Q**ui doluit super miserijs eomm. Itaq̄ r̄c. Id est ad bellū mutuo se conuocantes et exhortantes cōtra israhel.  
**p** **Q**uis primus ex nobis r̄c. Hoc dixerūt p̄ncipes de galaad vt aliquis cum maiori diligētia esset capitaneus in bello illo q̄ ad victoriam p̄seqndā multū valet diligētia ducis et constantia ipius.

**A**git itaqz. Descriptio potere tribalatōis. Hic co-  
sequēter describit modū liberatōis. vbi p̄mo de-  
scribit p̄ditio ducis liberatōis. scđo humiliatio ipsi-  
us dep̄cantis ibi. Et misit nūcios. tertio p̄stratio aduer-  
sarij rebellatōis. ibi. Fact⁹ est ergo. Circa p̄mū describitur  
ip̄ius iep̄the electio  
scđo ipsius in principe  
electio ibi. In  
illis dieb⁹. Circa p̄t-  
num dicuntur.  
**a** Fuit itaqz illo in  
tp̄e iep̄the galaadites. Galaad aut̄ alt̄  
qñ accipitur p̄noie  
vni⁹ tre: aliquā p̄no-  
mie vni⁹ citatis in it-  
la terra. et aliquā p̄noie  
vni⁹ hois. et oī-  
bus istis modis iep̄the dī galaadites.  
qr fuit nār de terra  
galaad. et p̄ ei⁹ voca-  
tus est galaad vt sta-  
ti subdit i p̄nti cap.  
Et ciuitas sua voca-  
ta ē galaad vt h̄i in-  
fra ca.xij.  
**b** **F**ili⁹ r̄c. Hebrei  
dicunt. Fili⁹ mulie-  
ris hospitaticis. qr  
nomē h̄i positū ē eq̄  
uocū ad meretrices  
et hospitaticē. vt di-  
ctū fuit Iosue. ii. de  
raab et forsan vtraz  
significatio isti mu-  
lieri conuenit.  
**c** **H**abuit ar gala-  
ad p̄ iep̄the. Pro-  
rē. alia et veram.  
**d** **H**eres in domo  
pris r̄c. In hebr. h̄i  
et libris correcti q̄  
de altera matre na-  
t⁹es. **e** Cōgrega-  
tioz sunt ad eum vi-  
ri inopes et latroci-  
nantes. In hebreo  
nō h̄i hoc. et latroci-  
nantes. credibile ei  
est q̄ agebat predas  
de aduersarijs filio-  
rū. isti tñ sic dō et vi-  
ri ei⁹ faciebat. vt h̄i  
i. Heg. xxvij.  
**f** **I**n ill dieb⁹. Hic  
dū iep̄the p̄ncipes  
terre Galad eligit  
vn̄ subditur.  
**g** **D**ixeruntqz ad eū  
Heni et esto p̄ncip̄s  
n̄. dū tñ tu sis dux  
belli nostri.  
**h** **Q**uib⁹ ille r̄ndit. nō statū credēs eis ppter ea q̄ passus  
fuerat ab eis. **i** Nōne vos estis q̄ odistis me. Iz supra-  
dictū sit de fr̄ib⁹ suis tñ q̄ ejecerūt eū. in h̄i alloq̄t senes il-  
li⁹ p̄pli generalit. qr ad q̄rimontā et instincū fr̄m suor se-  
nes q̄ erāt iudices illi⁹ p̄pli ejecerāt eū. vel forte inter illos  
q̄ venerūt ad iep̄the erāt fr̄s sui. vel eo p̄aliq̄ad q̄s p̄ci-  
paliter dixerit verbū suū ppter qđ diligent⁹ explicat int̄-  
tum suuz dicentes.

## Judicum

**k** Ob hanc igitur causam nunc ad te re. **E**qua explica re  
spedit iepthe. **I** Si vere venistis ad me. s. fidelit: et abs  
qz fallacia. **H** dicit interrogado. qui runderunt ei similit affir  
mado etia iuramento: cu d. **m** Dñs re. **J**urare ei est deu  
in teste inuocare. sequit. **n** Locutusqz est iepthe deo ser  
mo. suos i maspha.  
ibi ei erant pgregati  
galaadite cora dno.  
qz dñs pñs evbiqz l  
ibi no esset taberna  
culu: et i o ibi replica  
uit iepthe pacta que  
erat int ipm et pplm  
vt negocium eet fir  
mu: et solidu.

**¶** Ob hanc igit causam nūc  
ad te venim⁹ vt pficiscaris  
nobiscū: ⁊ pugnes cōtra fi-  
lios āmon: si sqz dux omni-  
um qui habitant in galaad  
**¶** Iepthe qz dixit eis. Si ve-  
re venistis ad me vt pugnē  
p̄ vobis ⁊ filios ammō tra-  
dideritqz eos dñs in man⁹  
meas ego ero vester prin-  
ceps. Qui responderūt ei  
dñs qui hec audit ip̄e me-  
diator ac testis est q̄ nr̄a p-  
missa faciem⁹. Abiit itaqz  
iepthē cū principib⁹ gala-  
ad. fecitqz eū oīs ppl̄s pri-  
cipē sui. Locutusqz est iep-  
the oēs sermones suos co-  
rā dñō in maspha. Et misit  
nūcios ad regē filiorū am-  
mon qui ex persona sua dice-  
rēt. Quid mibi ⁊ tibi est q̄  
venisti contra me vt vasta-  
res terrā meā. Quib⁹ ille  
ſ rūdit. Quia tulit isrl terrā  
meā qñ aſcedit de egypto  
a finib⁹ arnon vsqz ieboc  
atqz iordanē. Nūc ergo cū  
pace redde mibi eaꝝ. Per  
q̄s rursū mandauit iepthe  
⁊ imperauit eis vt diceret  
regi ammō. Hec dicit iep-  
the. Nō tulit israel terram  
moab: nec terrā filiorū am-  
mon s qñ de egypto cōſcē-  
derunt: ambulauit p̄ solitu-  
dinē vsqz ad mare rubrum  
et venit in cades. Misitqz  
nūcios ad regez edom di-

dicens. p Quid  
mishi et tibi e. q. d. nō habeo voluntatem bellandi tecum nec tu  
habes cām ē me. q Ut vastares terrā meā. i. meo regi  
mini et defensioni cōmissam. r Quib⁹ ille rūdit. Hic  
p̄t̄ ponit respōsio irrationab⁹ cū dī. s Quia cultus isrl  
terrā meā: qđ erat falsū: q; israel nō abstulit a filiis moab  
et ammō aliqd de terra sua: vt h̄i Nūe. xxij. et Deut. ii. h̄ solū  
a seon et og. et illud fuit eis licitū. vt declaratū fuit. Num.  
xxi. et itep h̄ declarabit p yba iepthe. t Per q̄s rursus  
h̄ p̄t̄ ponit dicte rūsiōis euacuatio rationab⁹ vbi iepthe  
ōndit triplici rōe q illā terrā filiij isrl iuste possidebāt. S  
cūda ponit ibi: Tradiditq. Tercia: ibi. Nisi forte. Pria  
ratio accipit ex hoc q filiij israel impugnauerūt filios am  
mon et moab: Sed seon eos impugnantem occiderūt: et  
per consequēs quicqd possidebat lūre belli acquisiērunt

**D**unc autē rationē septē tangit diffusē repetens pcessū  
filiorū isrl̄ declinādo a terminis ammon & moab ut habet  
**D**eut. ii. 7. **N**ume. xxii. Et patr̄ l̄fa vscq̄ ibi. v **E**gressus  
est contra eū r̄c. ip̄e em̄ leon iuit obusam filiūs israel etiāz  
extra terrā suā ad eos debellandū. **E**x quo patet q̄d habim̄

cēs: dimitte ut transēā ter  
ram tuā. Qui noluit acqui  
escere p̄cibus ei⁹. Misit q̄z  
ad regē moab: q̄ t̄ ipē trāsi  
tū p̄bere cōtēpsit. Mansit  
itaq̄ i cades t̄ circuuit ex  
latere terrā edom t̄ terram  
moab. Venitq̄ ad oriēta-  
lē plagā frē moab t̄ castra  
metat⁹ ē trās arnon nec vo  
luit intrare fminos moab.  
Arnō quippe cōfiniū ē ter  
re moab. Misit itaq̄ israel  
nūcios ad seon regē amor  
reop̄: qui hitabat i ezebon  
t̄ dixerūt ei. dimitte ut trā  
seā p̄ frā tuā vsq̄ ad fluuiū  
Qui t̄ ipē isrl̄ x̄ba despici  
ens nō dimisit eū trāsire p̄  
termios suos: s̄ ifinita ml-  
titudine ḡgregata egressus  
ē ḡ eū i iasa t̄ fortit resistē  
bat. Tradiditq̄ eū dñs i  
manu isrl̄ cū omni exercitu  
suo t̄ pcussit eū: t̄ possedit  
oēm terrā amorei hitato-  
ris regionis illi⁹ t̄ vniuer  
sos fines ei⁹ d̄ arnon vsq̄  
ieboc t̄ de solitudine vsq̄  
ad iordanē. dñs ḡ de⁹ isrl̄  
subuertit amoreuz pugnā  
tē p̄tra illū pplo suo israel.  
Et tu vis nūc possidē trāz  
ei⁹ Monne ea que possedit  
chamos deus tu⁹ tibi iure  
debent. Que aut̄ domin⁹  
deus noster victor obtinu  
it. in nostraz cedent possel  
sionem. Nisi forse melior

**victorias suas suo deo falso: dicit iſt⁹.** 3. **Nōne ea q̄ pol-  
sedit. i. possidere te fecit.** 3. **Chamos de⁹ tu⁹. fm opini-  
onē tuā.** a. **Tibi ture debent. i. reputas iuste acqſitā pvi-  
ctoriā.** b. **Que āt dñis de⁹ tuus nř rč. q.d. multe forti⁹  
illud qđ obtinuim⁹ deo vero nobis victoriam prestante:  
iuste est nobis acquisitum ⁊ possessum.**

**C** *Nisi forte. Hic ponitur tercia ratio que hic accipitur ex prescriptōne quia populus israel fuerat in tā longeua-  
z pacifica possessiōe huius terre q nullus decetero debe-  
ret reclamare z maxime quia iustus titulus pcesserat. ut  
patet ex predictis. z hoc est quod dicitur. **C** *Nisi forte*  
melior es balac z. qui erat rex moab illo tēpore q debel-  
latus fuit seon: ut habetur *Numeri. xxij.* qui licet vocane-  
rit balaam ad maledicendūm filiū israel non tamē repe-*

# Liber

tebat tertā moab quā filij israel abstulerāt a seon. Sed timebat ne p̄deret aliā p̄tē t̄ terrā madian de q̄ erat nat⁹ vt dcm̄ fuit ibidē nec aliq̄s ali⁹ rex post eū repetiuit hāc terrā. iō subditur.

**D**icit docere potes q̄ iurgat⁹ sit. s. qui cūq̄ rex moab post balac. **C**ontra israel t̄ pugnaerit cōtra eū. ad recu perandū hāc terrāz

**M**ā hitauit i eze bon z̄. i. toto tēpo re q̄ israel hitauit i n̄ ista terra. t̄ quantuz fuerit illud t̄ps subdit dicens.

**S**ed ccc. annos deficitū t̄s alio vī debitur. b

**I**git non ego pecco i te. Dic ex p̄dictis rōni b⁹ iep̄the p̄cludit q̄ bēat iusta cām̄ d̄fēn sionis. t̄ rex ammō in iusta iustiōis. Iñ q̄ v̄lra p̄cedat vidē dū ē qd̄ de trecentis annis p̄dictis deficit at. Id c⁹ intellectus p̄siderandū q̄ sicut i sciētis hūanit⁹ in uētis min⁹ nota vel dubia q̄ ea q̄ sūt certa declarat⁹: sic in sacra scriptura q̄ ē per diuinā reuelatiōne tradita passus dubius vel obscur⁹ p̄ alium passum q̄ cert⁹ ē et definiat⁹ d̄z declari. **I**sti āt trecenti anni nō determinat⁹ b⁹ scripturā nisi re latique t̄m. s. in q̄ntuz refert dc̄m iep̄the ar gnētis p̄scriptiōz. In q̄ allegatōe solēt̄ homines allegare quā tu p̄nt pl⁹ de t̄pe ap parēter t̄ alioq̄ exce dūt. nec t̄m scripture vel actor scripture b̄ referens dicit falsuz q̄ refert veraciter id

q̄d̄ dc̄m ē. l̄z dices ex cesserit vel defecerit. Sic est in p̄posito de iep̄the c⁹ verba nō sunt autētica inquātū sunt ipsius Sacra at scripture. iij. reg. vi. determinat t̄ps q̄d̄ fluxit ab ex iu filio p̄ israel de egypto v̄lq̄ ad fundatōz t̄pli p̄ salomo nē in p̄ncipio quarti anni regni sui. s. ccclxxx. annos. Si āt lxx. anni ab isto nūero q̄ i scripture cert⁹ reputat remoneantur. t̄ps q̄d̄ p̄cessit ab exiū de egypto v̄lq̄ ad debellationē seon q̄n̄ tra p̄dicia fuit acq̄sita. vt dc̄m ē t̄ t̄ps quod fluxit a p̄ncipio p̄ncipiat⁹ iep̄the & q̄n̄ ista allegavit v̄lq̄ ad quartū annū regni salomonis exelusive: in c⁹ p̄ncipio t̄pli fundauit: remanet t̄m. cclyvij. anni. t̄ sic a. ccc. p̄dictis deficitū. xxxij. anni. Probatio assumpti q̄ ab exiū de egypto v̄lq̄ ad ingressum terre p̄missionis fluxerūt. xl. anni. v̄t i plurib⁹ locis sacre scripture: seon āt fuit debellatus q̄si p̄ vnū annū an ingressum t̄re p̄missionis viuente ad huc moysē. Et sic an acq̄sitoz p̄dicte terre fluxeront anni xxix. Itē a p̄ncipio p̄ncipiat⁹ iep̄the. v̄lq̄ ad terciū annū regni salomonis inclusiue fluxerūt anni. c. t̄. lxxij. anni. q̄ iep̄the iudicauit israel sex annis. Et p̄ eū abessan septem t̄ postea abialon dece. Et post abdon octo. vt h̄r. Judi. xij

de his trib⁹. Post ip̄m sanson. xx. Judi. xvij. Post iof̄sus heli. xl. vt h̄r. j. reg. iij. Postea samuel c⁹ anni p̄henduntur cū annis saulīs. t̄ fuerūt i n̄s iuncti. xl. vt h̄r. d̄ct. xij. Postea dauid regnauit annis. xl. vt h̄r. j. reg. v. P̄ eūm salomon trib⁹ annis. aū fundatōz t̄pli. vt h̄r. iij. regū. vi. t̄

isti āni s̄l iuncti cū p̄cedētib⁹ faciūt ānos cccij. q̄b⁹ s̄i iūgātūr cclxij. āni predicti faciūt. cccclxx. annos. t̄ sic p̄z q̄d̄ s̄ di cū ē. āni āt. cclxij. p̄dicti. s. a t̄pe debellatōis seōv̄lq̄ ad p̄cipiū ducat⁹ iep̄the sic accipiūt p̄ partes v̄n⁹ ān⁹ aū igrēssum t̄re p̄missionis d̄ dūcatu moysi. v̄t p̄ p̄dicta. quadragita q̄b⁹ p̄fuerunt iof̄sue t̄ othōniel. vt h̄r. iudi. iii. T̄ps em̄ iof̄sue in sacra scripture n̄ det mīa. t̄ iō sub t̄pe othōniel q̄ ei successit p̄phēdit. Octuaginta q̄b⁹ p̄stū atoth p̄ othōniel. vt h̄r. iudi. iii. c. Quadraginta āni delbore. vt h̄r. iudi. v. ca. Quadraginta gedeontis: Judi. viij. tres abimelech Judi. ix. Vigintires sp̄l̄ thola: Judi. x. Vigintiduo ip̄i. Ja ir: Judi. x. Decez et octo āni q̄b⁹ filii isrl̄ fuerunt sine iudice fūtētē ph̄llistim t̄ filiis āmō ān̄ p̄motiōne iep̄the vt h̄r. Judi. x. t̄ isti āni s̄l iuncti faciūt. ccclxij. t̄ sic p̄z p̄positum. **F**act⁹ ē. g. b̄ p̄t̄ describit p̄stratiō re bellat̄. s. reḡ āmon q̄ noluit acq̄escē ver bis rōnabilib⁹ ip̄ius iep̄the c⁹ mod⁹ p̄scribit cū d̄. **F**act⁹ ē ḡ sup̄ iep̄the sp̄s d̄nī. i. volūtas r̄ audacia pugnādi p̄ pplo i p̄fidētia diuini adiutorij. k **V**otū vo. t̄c. l̄z at illō votū p̄cesserit ex de notōe. t̄m sc̄m fuit indiscrete q̄ d̄ domo sua p̄ potat egredi obūtā et canis q̄ n̄ ē aīl imolatōiū imo nec i imolatōe poterat recipi e⁹ p̄ciū. cēta patēt v̄lq̄ ibi. **N**ecepisti me ip̄a d̄cepta es. i heb. h̄r. turbasti me t̄ tu turbata es: t̄m q̄a credebat eā imolādā: t̄m q̄ n̄ h̄ebat alia. plē. m **A**lpui ei t̄c. p̄ votū supradcm̄. n **E**t alid t̄c. q̄votū ē p̄missio deo sc̄ā q̄ d̄ ip̄lēt: eo t̄m mō q̄ licitū ē o **P**lagā v̄gita. meā. q̄ tūc t̄pis op̄b̄orū erat mori sine plē. p̄ **E**xuersa est t̄c. eam interficiendo t̄ offerendo domino inholocaustū fin q̄ dicunt expositores catholicī. **H**onde dicit Hieronimus. q̄ fuit indiscretus in fouendo t̄ impius ad implendo. **H**ebrei autem dicunt q̄ ip̄am non immolavit. **H**erotū ei⁹ fuit relaxatū q̄ ip̄m ph̄inees. Et aliqui dicunt q̄ fuit interpretatum p̄ sapientes q̄ n̄ déret votū ad ip̄lēri q̄ mortē filie innocentis. vnde qdā glo. hebraica super illud verbum. **D**imitte me t̄ circueaz montes sic dicit. i. sapientes in lege quis forsitan inuenient modūz relaxati

sept̄he c⁹ mod⁹ p̄scribit cū d̄. **F**act⁹ ē ḡ sup̄ iep̄the sp̄s d̄nī. i. volūtas r̄ audacia pugnādi p̄ pplo i p̄fidētia diuini adiutorij. k **V**otū vo. t̄c. l̄z at illō votū p̄cesserit ex de notōe. t̄m sc̄m fuit indiscrete q̄ d̄ domo sua p̄ potat egredi obūtā et canis q̄ n̄ ē aīl imolatōiū imo nec i imolatōe poterat recipi e⁹ p̄ciū. cēta patēt v̄lq̄ ibi. **N**ecepisti me ip̄a d̄cepta es. i heb. h̄r. turbasti me t̄ tu turbata es: t̄m q̄a credebat eā imolādā: t̄m q̄ n̄ h̄ebat alia. plē. m **A**lpui ei t̄c. p̄ votū supradcm̄. n **E**t alid t̄c. q̄votū ē p̄missio deo sc̄ā q̄ d̄ ip̄lēt: eo t̄m mō q̄ licitū ē o **P**lagā v̄gita. meā. q̄ tūc t̄pis op̄b̄orū erat mori sine plē. p̄ **E**xuersa est t̄c. eam interficiendo t̄ offerendo domino inholocaustū fin q̄ dicunt expositores catholicī. **H**onde dicit Hieronimus. q̄ fuit indiscretus in fouendo t̄ impius ad implendo. **H**ebrei autem dicunt q̄ ip̄am non immolavit. **H**erotū ei⁹ fuit relaxatū q̄ ip̄m ph̄inees. Et aliqui dicunt q̄ fuit interpretatum p̄ sapientes q̄ n̄ déret votū ad ip̄lēri q̄ mortē filie innocentis. vnde qdā glo. hebraica super illud verbum. **D**imitte me t̄ circueaz montes sic dicit. i. sapientes in lege quis forsitan inuenient modūz relaxati

# Judicium

onis seu interpretationis voti tui. Questionis ista est de facto et iō de hoc nihil potest sciri nisi quantum dicit exp̄sse scriptura vel quantum potest trahi ex ipso. Iḡe sine iudicio et assertione per modum collationis potest dici quod filia iep̄the non fuit sacrificata domino pro morte corporale; sed potius pro civile seu spiritualē eo modo quod religiosi dicunt mūdo mortuū: inquitā a mūdanis acerbis se segregari, et divis obsequus totaliter maci pati, sic filia iep̄the fuit sacrificata domino pro oblationem virginitatis viviendo in orationib⁹ ac ieiunijus p̄s operibus. Hoc autē dictum vñ p̄so nū ei qđ dī Leui. vi. His p̄secrato quod dī offert ab hoie non redimet; sed more morietur: et tu ut ibidez dī ager poterat dī p̄secrati quod non ē susceptus mortis, dicebat tu mortificari: quod trahatur ad ius sacerdotū vñ tēpli: sicut bona eccie dicunt ammortata. silt ibidez dicit

quod hō potest p̄secrari. in tñ pp̄ hō occidet: sed obsequijs tempi seu sacerdotū deputabat, put ibide diffuse fuit declaratū: et sic potest dici quod filia iep̄the fuit p̄secrata domino seu sacrificata quod diuinis obsequijs deputata mō p̄dicto. Item super dictum ē. Factus est sub iep̄the sp̄us dñi. s. ad pugnandum hō filios ammon, et tūc fecit votū supradictū: quod hō fuit indiscretē faciū: tñ telligen dū non erat nisi pro modū licitū et bonū: quod sp̄us dñi non instigat nisi ad bonum. Itē in līra dī quod iep̄the p̄cessit filie sue t̄ps duo p̄ mensū. Cū t̄ps ēēt īdēx p̄p̄lī et prudēs hō non ē visible quod in tpe itermedio colloquū habuerit de voto suo cū sapientib⁹ in lege: maxie cū votū suū ēēt diuulgatū. nullū autē talū sibi cōsuluisse votū suū implendū p̄ occisionē filie innocētis: cū hō sit manifestū p̄ceptū legis: Exo. xx. et intentionē legis Leui. vlt. et p̄ ex p̄dictis. Et iō verisimile vñ quod a sapientib⁹ fuerit sibi dicū votū suū iper debē p̄ modū supradictū. Itē ad heb. xi. Iep̄the ponit in sancto p̄ cathalago: et iō non vñ factū sic enorme asseri debē de illo: nisi ex sacra scriptura expresse haberet. Hō dices sicut et cōsiderat dī quod scriptura hō exp̄sse dicit sicut s. allegatū ē. Neversa ē ad patres suū et fecit ei sic voverat. Ad quod dōm quod scriptura non dī quod occiderit eā: sed quod votū ipseuerit quod ē intelligendū p̄ modū licitū, put super p̄ē exp̄ssum: immo si eā occidisset nullo mōvotū implevisser: quod emissio voti non potest fieri nisi de bono: ne p̄ p̄ns et p̄ implentio. Et iō argumētū magis vñ ad oppositiū. Itē sic argues: hō scribit: Dimitte me et plangā virginitatem meā et postea subdit. Cōsuetudo suata ē vñ post anni circulū cōueniat filie israel et plāgant iep̄the filiā et iō vñ quod fuerit occisa. Ad quod potest dici quod in principio iep̄the credidit eā et ēē occidēdā, et ipa silt audito vbo patris. Et idō dixit. Dimitte me vñ. Hō autē rediret iep̄the mutauit p̄positū de cōsilio sapientū. Quod autē postea subdit. Cōsuetudo facta ē vñ. dicitū ē quod hō p̄suetudo facta ē rōnabilis in memorā filie iep̄the quod parata fuit p̄i obedire vsc̄ ad mortē corporalem et obedivit vsc̄ ad mortē civile vñ sp̄ualē vñ et reliq filie isrl̄ doceret obedire parentib⁹. Sed adhuc hō p̄dicta arguit quod imolatio innocētis sit deo accepta sic p̄ Gen. xxij. vbi abraā p̄mēdat de hō quod voluit filiū innocentē imolare. Ad quod dōm quod non ē sile, quod abraā habuit de hō p̄ceptū diuinū vñ hō ibidez oīs autē hō quantūcūq̄ innocēs debitor est mortis quod p̄ceptū p̄mo p̄ntū t̄pi deo quod hō debitu potest reperire quā

docū quod vult et quod vult. Et iō abraā bene fecit deo volens obediēre in sui filiū imolatōne. Hō quod alio ex voto emisso voluntarie inficiat innocentē ē illicitū. Itē hō p̄dicta arguitur, quod scribit Gen. ix. Crescite et multiplicamini. et Deutero no. vii. Nō erit apud te sterilis virius sexus. Obfatuō vñ virginitatis excludit multiplicationē p̄lis: ergo vñ quod fuerit illicita tpe legis. p̄g quod vñ incōueniēter dictū quod filia iep̄the fuit erit dōm cōsecrata vñ sacrificata p̄ obfuationē virginitatis. Dicendū quod illud prece p̄tū: Crescite et multiplicate, et datum fuit noe ī exitu arche quod erat pance psonē hūmane. s. octo tñ quod vñ viri et quod mulieres: quod tuc gen⁹ humānū idigebat multiplicationē p̄ carnalē generationē ordinata ad diuinū cultū: et iō multiplicatio genere hūano cessavit illud p̄ceptū ī p̄ticularib⁹ psonis. quod

cōitate hūani generis multi sūt p̄ni ad generatiōis actū p̄ qđ s̄ implet p̄ceptū cōitati factū. Quod autē addit illud deuē. vii. Nō erit apud te sterilis vñ. nō ē p̄ceptū: vñ inspicientis textū: hō quēdā p̄missio facta obseruārib⁹ legē matrimoniū ī se secūditatē p̄lis habēda: sicut etiā tpe euāgelij multiplicationē p̄lis p̄sonis exītib⁹ ī matrimonio reputat bñicū diuinū: Per hō tñ nō excludit: quod obfatuō virginitatis sit deo acceptior: quod tñ repertis in paucis psonis. p̄g quod icit saluator: Math. xix. Tunc eunuchi quod se castrauerūt p̄t regnū celorum: quod p̄t capte capiat. q. d. pauci tales inueniuntur. Quod autē obfatuō virginitatis nō solū tpe euāgelij: hō etiā tpe veteris testamenti fuerit laudabilis et deo accepta p̄p̄ exempla: quod helyas p̄phera quod fuit valde pfect⁹ et deo acceptus virginitatem seruauit: sicut hō ex vībis Greg. omel. xix. sup euāgelia. Rasiā etiā. iij. Macha. xiiij. cōmendat de hoc quod p̄positū cōtinente tenuit. beata etiā virgo maria votū virginitatis emisit: et sancti ioseph sp̄sus eius cū ea vñ tenent doctor. catholicī. et tamen adhuc erat status vete. testamenti. Paulus enim aplūs cū adhuc esset legis veteris emulator et euāgelij p̄secutor virginitatem seruauit. et sic patet quod obfatuō virginitatis fuit deo grata a tempore veteris legis.

## Capitulum. xij.

**E**cce autē. Descripta tribulatiōe et modo liberatiois. Hic p̄nū describit iper seditiōis. Et p̄ hōmōi se ditio describit. Secūdo t̄ps triū iudicū succincte subdit: ibi. P̄ hōc iudicauit. Circa primū dī. a. Ecce autē vñ illi em de hac tribu erant supbi et mundane glie cū pidi p̄t causā dictā supius ī principio octauī capituli: et iō dolebat de hoc quod vīctoria ipsi iep̄the ascribebat quod non erat de eō tribu: et iō querebat occasionē cōtra eum dicētes. b. Vocare nos noluit vñ. mentiebat: vt patet ex sequētib⁹. Hō gratis querebat occasionē dissensiōis. Et p̄z līra vñq̄ ibi. c. Posui animam meā vñ. i. necessitate virginite exposui pericolo vitam meam pugnando cū paucis contra filios ammon. Sequitur. d. Pugnabat cōtra ephraim cuius causa subdit. e. Quia dixerat fugitū ē galaad quod exponit aliq̄ de iep̄the quod fuit elect⁹ a fratrib⁹ suis vt dcm ē. s. ī principio. xij. ca. Hō illō quod seq̄t de ephraim nō bñ p̄sonat huic expōi: quod nō fugit de tribu ephraim, et idō melius exponit de populo galaad: de quo subdit.

# Liber

**E**t hītāt rē. li habstat nō est in hebreo. s̄ sic b̄. ibi. Fugitū ē galaad i medio ephraim i medio manasse. i. nullus momēti est aut reputatōis i p̄atōe ad hāc tribūz rad illā. vt exponūt hebrei. Cetera patēt vsc̄ ibi. ḡ Dic ergo seboleth rē. Istud qđ interpretatur spica nō ē in hebreo

s̄ appositū ē a trālatore. Hebrei āt dīcunt qđ seboleth nō accipit hic in ista si gnificatōe. s̄ p̄ cursu vel imperiū aque qđ gall. dī fil. Seboleth ei ē nomē equiū ad vtrūq; vide tur tñ magis qđ h̄ ac cipiat p̄ sensu quez dicunt hebrei. quia ephraite petebāt vt p̄mitterētur trāstre fluiū iordanis. et īō de hoc examinabant eos vtrū essent de ephraim aut nō vñ fīm hebreos sic dicebāt eis. dic seboleth fluiū transibo qui rūdebat cheboleth. dīl cuiū intelle cīn̄ scīendū qđ apud hebreos l̄ra. l. tripli- cat. vnavocat sim: et habet forē sonum vbiūq; ponat i p̄ncipio medio vel i fine. dīl vocat samech: t̄ h̄ talē sonuz sicut n̄ra s. qñ p̄oī i p̄ncipio di cōtōis vel i fine. illia vocat samech: t̄ h̄ talē sonuz sicut n̄ra s. qñ p̄nūciat ab ho minē lingua blesaz h̄ntē. et son⁹ eius ap̄p̄iq̄t ad sonū l̄re qđ apud nos sonat c. p̄ qđ l̄ra p̄oī in latiō ch. vñ adhuc i atiq̄s abbatijs qđ sequunt modū p̄nūciādi atiq̄n̄ sic p̄nūciāt Dicēdo mache⁹ vbi scribis matheus. illi āt de ephraiz v̄l per corruptōz ligare vel p̄ cōsuetudinez p̄ l̄ra s̄in p̄nūciabāt l̄ram

samech sicut hō blesus p̄ h̄ noīe symon diceret chīmō. iō subdīf. b̄ Eadē l̄ra rē. qđ p̄ l̄ra syn p̄nūciabat samech i. Statimq; apphensum. iugulabāt p̄ h̄ scīerēs qđ eēt de ephraim. k̄ Post hūc. h̄ p̄n̄ describitur breuiē tēpus triū iudicū. qđ p̄m⁹ fuit. l̄ Ābechsan. als Abessan de bethleē. Hebrei dicūt qđ iste fuit booz. H̄cōs fuit ahialō. Terci⁹ fuit abdon. m̄ Qui habuit. xl. rē. i. mulos: fīm trāstōz istā: li asinay nō ē i hebreo. et p̄ h̄ intelligūt eq̄ unenes fortes et electi sicut dc̄m fuit s̄. x. ca. de filijs tair.

**R**̄ Ursuq; H̄cō describitur septia tri. l̄ a. xij. bulatio qđ facta ē p̄ philisteos. Et p̄ ponit̄ tribū latōis p̄oī. H̄cō liberatōis mod⁹: ibi. Erat āt qđaz vir. Circa p̄m⁹ ponit̄ filioz israel culpa renouata. cū dī. H̄rūm̄q; fecerūt filij israel malū: et subdit̄ pena inficta cū dī. b̄ Qui tradidit rē. isti. xl. anni cōputantur a tēpe sansoni et heli. qđ p̄ sansonē nō fuerūt filij is-

rael oīno liberati de serfitate philistinoz. h̄ restricta fue rit tyrānis eoz. c̄ Erat āt. H̄ic p̄n̄ ponit̄ liberatōis mod⁹. vbi primo describitur oncis p̄ditio. H̄cō iuasiōis occasio. ca. xij. Tercio hostiū debellatio. ca. xv. ibi. Qui san son rūdit. Quarto i p̄i Sansonis mors et plūmmatō. ca.

xvi. Circa p̄m⁹ p̄ describit̄ ducis conceptio. H̄cō ei⁹ na

ttītāras et p̄ditio. ibi

Peperit. Circa pri

mū scīedū qđ mater

sansonis erat sterilis

et īō nō p̄cepit cū vir

tute nature tñ. h̄ vir

tute nature p̄ gratiā

adīte. Circa quam

grām p̄ describitur

annunciatio angelī

scō relatio vbi. ibi.

Cave cū venisset ad

maritū. t̄cio p̄firma

to facti. ibi. Prauit

strāz. qđto oblatio sa

crīcīj. ibi. dixit ma

nue. Circa p̄m⁹ po

nī p̄ditō p̄ris cū dī

d̄ Vir d̄ saras. po

men ē loci. ē Et

de stirpe dan rē. vbi

apparet el⁹ p̄gnat o

f̄ Habēs vxo. ste.

In qđ oīndī p̄dimi

tu ex pte m̄ris vt cō

eeptio pueri sit ma

gl̄ intrabil. H̄eq̄tū

ḡ Cauene bi. rē. si

cera dī oīs p̄vīne

bratiū. h̄ Nec

imūdū rē. i. illa que

dicūt̄ imunda ad

esum fīm legē. put

detīminatur Leuit.

xj. c. Prohibetur ei

cōedēr bibē illa qđ p̄

hibēt nazareis. Qu

me. vj. ca. c̄ cā subdit

ī Quidia cō. rē. ḡia

adīnuātē naturam.

k̄ C̄n̄ tā. rē. qđ na

zari tēp̄ sue plectrō

ōtōis nō poterāt radi.

vt h̄ nūe. vj. c. Iste

āt sanson fuit p̄seca

l̄ p̄ totā vitā suā. iō

subdit̄. l̄ Erit

ei naza. rē. nō ē itēlligēdū p̄ h̄ qđ fuerit scīficat̄ i vtero sīz iohes baptista. qđ de talib̄ scīficatis teneſ qđ nō peccauē rūt mortalit̄. H̄z ista p̄secratio itēlligēt p̄ domū fortitudis qđ fuit qđā grātīs data: et p̄t stare cū p̄tō mortalī. sicut er donū p̄phie et fuit data sansoni p̄ solatōe p̄pli. iō subdit̄ m̄ Et iōp̄ incipier liberare israel rē. et dicitur incipier. qđ non liberauit complete: vt supra dictum est.

n̄ Que cū venisset. H̄ic p̄n̄ describitur reuelatio verbi. quia multe ista retulit m̄rīto suo predicta dicens.

ō Vir dei rē. i. angelus in specie vrt. nesciebat tñ mulier qđ eēt vere angelus. credebat tñ qđ esset a deo missus. p̄ Habens vltū angelicū. i. splēndidū vlt̄ra consuetuz hoīm modum. q̄ Terribilis nimis. i. venerabilis et reuerendus: sicut Gen. xxvii. Qđ terribilis est locus iste: non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Cetera p̄tent ex dictis.



# Liber

nit sanson ad vidēdū festū qđ faciebant philistet quibus seruebāt hebrei p tributo. p pē qđ secure poterat ad loca eoz declinare. b **N**ūqd nō est tē. Hoc dicebat parentes sansonis. qz pbsbitū ē Deutro. vii. **N**e p̄hāt m̄rimonia cū alienigenis. iō subdit. c **P**arētes aut ei⁹ tē. Ex hoc aut q̄ scriptura excludit parētes sansonis m̄ ab bac noticia v̄ q̄ sanson cognoverit p reuelatōnē volūtate dñi circa h. alit em̄ peccasset si mulierē alienigenā accepisset vrox. nisi sciret volūtate dñi q̄ poterat in pcepto dispēsare. h adhuc v̄ q̄ parētes ei⁹ male fecerūt illā mulierē petēdo pro filio. qz h. phibetur Deut. vii. vbi dī. filiā ei⁹. s. alienigenē nō accipies filio tuo vrox. Dicendū q̄ Sanson eis volūtate dñi reuelauit. l̄z n̄ sit scriptū. Grāt em̄ deuoti. r iō nō ē veritabile q̄ fecissent p̄ceptū dñi. nisi sanson eis dixisset hoc eē de dñi volūtate r bñ dēbāt ei credere. eo q̄ fuerat p angelū annūciat⁹ r mirabiliter nat⁹. vt supra dcm̄ est.

**E**t quereret occasiones tē. Sciebat ei sanson i generali p reuelatōz q̄ p̄traet illi⁹ matrimonij eēt occasio rebellandi philistet. l̄z adhuc ignoraret modū in p̄ticulari. h q̄ritur h q̄re ad h q̄rebatur occasio cū philistei hitarēt i tra hebreis pmissa v̄z ex supra dicitis. ca. iij. De illis at hitatorib⁹ p̄ceperat dñs fīs israel q̄ eos ext̄m̄narent sine misericordia vt h. Nume. xxxij. r Deutro. vii. ppter qđ v̄ q̄ nō erat q̄rēda alla occasio. Dicendū q̄ p̄pt p̄tā hebreo p dñs eis pmissat philisteos ad tps dñari. e inter ipsos erāt aliq pacta iuramēto firmata. qđ erat licitum hebreis facere i tali castu. vt dcm̄ fuit Josue. xxj. r. xxij. p̄p qđ licebat hebreis philisteos tūc iuadere absqz noua occasione. v̄z r pal. vltio inter mala sedechie regis pg q̄ fuit captiuat⁹ r ciuitas destructa d̄f a rege qz nabuchodonoso. recessit q̄ adiuauerat eū p dñi. r h nota cum subdit e. **E**o em̄ ip̄e dominabāt tē. qđ dñi erat p̄dicto mō firmatū. f **D**icēdū itaq. Hic describit p̄dicte mulieris despositio. pmissū tūc casus accidēs i via cū dī. g **A**p̄paruit tē. s. sansoni q̄si ad deuorādū eū. Repauit ei se sanson a parētib⁹ suis p aliq necessitate. r tūc occurrit ei leo ita q̄ parētes ei⁹ nō viderūt. h **I**rruit at spūs dñi tē. i. spūs fortitudis; illa ei fortitudo nō inerat ei ex cōplexio-

ne. Etate nālī: alioq̄ nō recessisset ab eo qñ fuit rasus. vt h̄ infra. xv. **H**z erat illa fortitudo qđā grā gratis data. q̄ nō sp̄ adest hōi sicut spūs pphie nō lḡ aderat pphis. h̄ qñ expediebat fm̄ ordiatōz diuinā. r h̄ mō v̄ dñm de fortitu dine sansoni. ppter qđ occurrēte leone dī h̄ q̄ irruit in eo spūs dñi. i. mot⁹ illi us fortitudinis.

**H**abil oino h̄s i manu. ad oñdēdū q̄b nō fecit gladio v̄l baculo. k **D**escēdit itaqz p̄ eius ad p mulierē t fecit filio suo sanson cōuiuiū. **S**ic em̄ iuuenes facere cōsueuerāt. Cū ergo ciues loci illi⁹ vidissent eū: dederūt ei sodales triginta qui essent cum eo. **Q**uibus locutus ē sanson. t **P**roponā vobis pblema qđ si solueritis mibi intra septē dies cōuiuij dabo vobis trigita syndones t totidē tunicas. **S**in autē nō potueritis solueroyos dabitis mibi trigita syndones: t eiusdē nūeri tunicas. Qui r̄siderūt ei. **P**ropōe pblema vt audiam⁹. **D**ixitqz eis. de comedēte exiuit cib⁹. t de forti egressa est dulcedo. Nec potuerūt p tres dies ppositionē soluere. Cunqz adesset dies septimus. dixerūt ad vroxem sanson. Blādire viro tuo t suade ei vt indicet tibi quid significet pblema. **Q**uod si facere noluerit. in cēdem⁹ tēt domū pris tui. An iccirco vocastī nos ad nuptias vt spoliaretī. **Q**ue fundebat apd sanson lachrīmas t q̄rebat dices. **O**dis met n̄ diligic iccirco pble-

re contra eos isti resisterent ei. tamen fuerunt ei assignati sub spē societas t honoris nuptiarum. **Q**uibus locutus est sanson. vt inde inter sp̄os orret questio seu contentio. t **P**roponam vobis tē. id est verbum dubium t occultum quod gall. dī demulael. v **D**abo vobis triginta syndones. i. lineas vestes. **D**ixitqz eis pblema suuz. **P**ro comedente existit tē. t per hoc obscure pposituit q̄ intuenerat mel in cadasuere leonis. quia mel est dulce t leo est fortissimus bestiarum t in alia pte leonis iuenerit mel qđ ē cōestibile. q̄ est instīm comestionis scilicet in ore. **Z**ec potuerunt p tres dies ppositionē soluere. l̄z multum cogitassent. **C**unqz adesset dies septimus. non est intelligendū q̄ esset dies septim⁹ cōuiuij. imo erat quart⁹ sed vocat⁹ est septim⁹ q̄ erat sabbatū occursēs inter conuiuiū nuptiarū. **C**etera patent v̄sc̄ ibi.

# Judicium

b Septē igī dīeb⁹ r̄c. i. p malorū pte septē dīez. qz a q̄ta die incepit: vt p̄z ex p̄dictis. c Tandēq; die septio r̄c. Dic accipit dies septima p septima die cōsuij nō p sabato. d Et illi dixerūt r̄c. qz si tardassēr̄vq; post occa- sū amissiſſent: quia finita fuſſet dies septia: qz dies ē latio ſolis ſuper terram.

e Quid dulci⁹ mel le. intellect⁹ p̄z ex p̄dici. f Si n̄ araf ſetis i vitula mea r̄c. ille q̄ arat inuertigat terra inferi⁹: ita fece rūt iſti q̄ ſolutione ſuā inuenire nō po terat inuertigauerūt p vxorez Sansoniſ quā vocat vitula pp mulieb̄r̄ inſolentia ſ. Irruit itaq; r̄c. i. vidicaz inuiriē ſibi facet: tu qz pblema p ſeiſos ſoluē debe bāt: nō p alia pſonā vñ ex mō loquendi ſuprapoſitorib⁹ dici tur. Qd̄ ſi ſoluerit ſi mib⁹ r̄c. tū qz p me tu moris incuſſum vxori ſue ſe amic⁹ e ſolutione inqſierāt. Sequit. h Fratusq; numis p̄ philiſteos ſe vxorez ſuam eo q̄ reuelauerat ſe crerū ſuū. i Alſcē dit in domuſ patris ſui: ab vxore ad t̄p̄ ſe deceſſendo.

## Capitulum xv.

a Pſt aliquātulū autēz vñlū. hic p̄n̄ ponit ſecunda occaſio: eo q̄ ſuit p̄ bibit⁹ ab vxore ſua. Et hoc ē quod dī. b Cūq; cubiculuz ei⁹ r̄c. i. mō ſe affectu maritali. c Prohibuit illū r̄c. in h fa cta ſuit ſansoni iniu ſia: qz nō repudiaue rat vxorē h̄ tñ ad ho ram reſeſſerat ab ea qd̄ erat ſibi licitum.

d iō facta ſuit ſibi inuiriā: eo q̄ ſine ſcritur requisitō: ei⁹ al teri ſuit data: z iō dixit. d Ab hac die r̄c. inuadēdo. ſez eos p̄ infidelitates ſe iūrtas mihi factas ſe maxie qz di perat angel⁹ de eo ip̄e incipit liberare iſrl̄ de manu phili ſtinor⁹ vt h̄. S. ca. xiiij. e Perrexit. Habitā iusta occa ſione nocēdi philisteis vt p̄z ex p̄dictis. Hic p̄n̄ deſcribit eoz inuafio ſe debellatio. Et p̄ in eoz bonis. ſecundo in p ſonis: ibi. Quib⁹ aut ſansoni. Circa p̄mū dicif. e Perrexitq; cepit. ccc. vulpes. Iz eēt multū fortis ſe agil. vñ ve r̄tisile ē q̄ cepit eaz auxilio aliquoꝝ. In illa ei terra abun dat vulpes: z cū rhetib⁹ ſe ingenioꝝ poſſut cito capi in tan ta multiu dine: ſicut in tra iſta in vna garena poſſut cito capi trecēti cuniculi maxie p̄ hoies ad hoc ingeniosos. f Caudasq; eaz iūrit r̄c. qd̄ ē intelligēdū q̄ p̄ aliq̄ ligami na ad hoc apta ligauit caudas duap̄ adiuicem ſe ligami na erant ita longa q̄ in medlo poterant ligari faces arden tes que defacili non poſſunt extingui nec lederēt vulpes.

g Que statim r̄c. eo em q̄ ligate erant mō p̄dicto nō po terat currere ordinate ſe expedite ad occultandū ſe in ne moribus vel ſouēis terre. ſed cucurrerūt ad illud qd̄ erat magis in p̄mptō ſ. ad ſegetes ſtanties que erant deficcate ſe p̄pinq; e miffioni: qd̄ patet ex hoc q̄ alique ſam erant collecte. vñ ſubdif.

h Et cōportate iaz fruges. n̄ ad domos ſed in campis: vbi p̄ aliquid tempus di mitrebāt in magnis aceruis ſicut fit i ml̄tis terris. Cetera pa tent in litera.

i Quibus ait san ſon. Dic conſequen ter ponit inuafio in pſonis ſe hec ē du ple. ſecunda ponit ibi. Igis ascēdētes

Circa primū dicitur k Licet hec fecerit ſe. hoc dixit ſan ſon: tū qz philistei n̄ cōbuſſerant vxorem eius ſe patrē zelo in ſticie ſed magis cō mori paſſione ire ppter damnum eius illatū: tū qz occaſione predicta habita guerra era ſe inter ſan ſon ſe philisteos ap te: nec tenebat cessa re ab eoz inuafione marie cū ad h ſuſſz cōſecratuſ ex diuina reuelatione: vt patz ex ſupradictis.

l Percuſſitq; eos r̄c. ſura eſt posterior pſ cruris. femur an terior Modus autē eſt hominū qui ſūt attoniti ſe meditabū di imponere ſuram vniuſ ſcruris ſup ſe mur alterius: ſe p̄ h designat q̄ philistei fuerit ita ſtupefacti de plaga eis inſicta a ſansone q̄ multuſ cogitabant qualiter ſe vindicare poſſent

In hebreo autē ſic habeſt. Percuſſit eos plaga magna tibī ſup cruris ſuū: qd̄ exponunt hebrei de p̄cuſſione p̄d itum cū equitibus quia pedites in bello inuitūt tibī ſuū equites ſo crurib⁹. m Igis ascēdētes. h ponit ſecunda p̄cuſſio philisteoꝝ: vbi primo poſtūr hui⁹ p̄ cuſſionis occaſio. ſecundo ipſa p̄cuſſio: ibi. Qui cum ve niſſet. tercio gratiarūtactio: ibi. In maxilla autē aſini. occaſio data ſansoni ſuit eo q̄ pp euz volearint innadere totum popuſum iſrael hoc eſt quod dicit. m Igis ascēdētes r̄c. ſe tamen ſansoni non erat de tribu illa: h de tri bu van: vt pater et ſupradictis cap. xiiij.

n Caſtratiſ ſunt r̄c. hoc dicitur per anticipationem quia locus ille vocatus eſt poſtea Eamalechi: vt habeſt eodez capitulo. Hic ualiquādo aliquoꝝ vocat min⁹ p ſa cominus. o Vbi corum ſuſus eſt exercitus hoc dicit ad denorandum magnitudinem exercit⁹ eoz: quia occu pbat magnū terre ſpacium.

# Liber

**p** Cur ascendit aduersam nos, q. d. tributum vobis reddim? pec rebellam? et iō non habet occasionem inuidendi nos q. **A**Qui ruderūt tē. Iz em̄ veniret pncipalit xp̄i sansonez tñ occasione lpī veniebat ē totū pp̄lm nisi tradere ē in manib⁹ eoꝝ qđ fuit eis cōcessum. iō subdit. **r** Descenderūt ergo tria militaviro.

rū ad capiēdū sanlo nē et trad̄ndū phili stes. fm̄ qđ fuerat i ter eos condicū. Et patet l̄ra vscq̄ ibi.

**s** **J**urate ait tē. volebat ei satiſfacē iſra elitis, et sic agere qđ n̄ inficeret. a philisteis. necab ipso eis reſtēdo: et h̄ier occasi onē iuſta interficien di philisteos qđ veni ebāt ad eū occiden du. **t** **A**qui cū ve niſſet. Hic p̄ſr dſcribit philistinorū iua ſio cū dī. Qui cum veniſſet tē. h̄ loc⁹ ſic noiaē h̄ p̄ anticipati onē. vtz p̄ lrām ſe.

**v** **I**rruit spūs dñi in eū. i. mot⁹ dōi for titudis ad rūpēpē dū vincula et ad phi listeos debellanduz **x** **I**nventaqz maxilla. p̄ h̄ extendit vi ctoria magis mirabilis et a deo fcā. qđ non fuit p̄ arma ferrea. Sciendū tamē qđ asini maiores ſūt i terra illa et habent maiora ossa.

**y** **I**nterfecit in ea. tē. Ex qđ p̄z qđ mira culole ſeuabatur a p̄ſractōe in tot et tan tis p̄cūſſionib⁹ viro rum armatorum.

**z** **I**n maxilla asini. Hic p̄ſr p̄ſtūr grāuactio. Nod⁹ em̄ erat hebreoꝝ ivi ctoꝝ a deo dat⁹ ca nere cāticū p̄ modū grāuactōnis. ſicut p̄z in cātico moysi **E**to. xv. et in cantico delboꝝ ſupra. v. ca. et iō ſonſon in hac victoria diuinis ſibi data cecinuit cāticū incipiēdo per talem modum.

**y** **I**n maxilla asini tē. vtrū aut̄ totū cāticū et̄ ſit h̄ ſcriptū. vel ſolū ipius pncipiu certū nō h̄. videtur tñ pbabilis qđ ſolū pncipiu ſit h̄ ſcriptū: qđ nō oia ſunt hic ſcripta. et qđ nō leguntur cātica ſic brevia. ſeq̄tur. **z** **E**t vocavit tē. qđ aut̄ ſequitur. Quod interptat eleuatio maxille. nō ē in hebreo ſed appoſitū eſt a trāſlatore ad ostendendū ſignificātu nois qđ bñ ſuit ipoſitū. qđ ſatis ſuit mirabile et inſolitū qđ cū maxilla asini fieret tantū ſacrū. qđ aut̄ hoc diuinis t̄ fieret oñditur. p̄ ſequēs miraculū. cū dī. Aguit itaqz do min⁹ molarē dentē tē. Et p̄z l̄ra. **I**n ca. xv. vbi dī in po ſtilla. Percuſſitoꝝ eos ingēti plaga. ita vt ſtupētes ſurā fe mori ipoñeret.

**Q** uod i hebreo: Percuſſit eos ſura ſup̄ femur pla ga magna. qđ antiqui hebreoꝝ ſic exponūt qđ null armis nec aliq̄ adiutorio corpali extrinſeco p̄cūſſit

eos ſed ſolū calcitrādō. Calcitrādō ei hō cū calcaneo ſuo coniuncto ſure coiter p̄cutit femur alterit⁹ bois. et ſic ſi p̄cūſſio eſt valida p̄cūſſus cadit. vñ ad ostendendū excelle nā fortitudinis ipī ſansonis exp̄miſt modū p̄cutiendī qđ ē ſatis extraneūs et inſolit⁹. s. vt. yn̄ ſol⁹ hō h̄ mō plaga ma gna multos p̄cutiat

**D**ef em̄ qđ ſtupentes iponūt ſurā ſuper ſe mur. Non credo qđ h̄eat fundamen⁹ in mō loq̄ndi ſacré scripture. nec l̄ra he braica hic faciat me tionē de ſtupore. **I**n eo. ca. xv. vbi dī i poſtilla. In ma xilla asini. Dic p̄ſr ponit grāuactio. **A**dditio ſcda.

**V** **H**i trāſlatō n̄ra h̄. In mandibula pulli asinoꝝ in hebraica veritate h̄et Hamor hamoraco ri. H̄bi notādum qđ hamor in hebreo ē nomē equocum. qđ vno mō ſignificat asinum. Alio mō ſignificat acerū vel cumulū ſet catuꝝ. H̄bi ut entio h̄ locu tōis erat dicere qđ in maxilla asini acerū atq̄ aceruos phi listinorū p̄cūſſerat. i. plures hoim cater uas. qđ ē valde mi rabile. et ex h̄ qđ ſub eadē dicitur include batur asinus et catrua fm̄ equocatōem p̄dictā reddebat locuſio fm̄ modū he braice locutōis rhe torice omata. **E**xy. **A** **H**ijt qđ in Basam: et vidit ibi mulierez meretricē i gressusqz eſt ad eā. Qđ cū audiffent philistijm et percrebruiſſet apd eos i traſſe vrbē ſansō circūdeſſerūt eū poſit⁹ in porta ciuitatis custodib⁹. et ibi tota nocte cū ſilentio p̄ſtolātēs ut facto mane ex euntē occiderent. dormi uit at ſanson vſqz ad medi um noctis: et inde p̄ſurgēs apprehendit ambas porte fores cū poſtib⁹ ſuis et ſera: ipoſitasqz h̄ueris ſuis portauit ad verticē mōtis

**m**o deſcribif qđit cū vna p̄ſculo ſe expoſuit. ſcđo qđit qđ alterā mori ſuccubuit: ibi. p̄z h̄ amauit. Cirta p̄mu dicitur a. **A**bijt qđ i gazā qđ erat ciuitas philistinorū mortē ipius qđrentiū. b. **E**t vidit tē. **I**n hebreo h̄ mulieri hospitale riā. qđ nomē ibi poſit⁹ equocum eſt ad vtrāq̄ ſignificationē ſic dcm ſuit s. xj. de matre Iephē. et Josue. ii. de Haab et p̄ter h̄ nō inuaderūt eū ibi philistei. qđ fm̄ legē tre ſecuri tatem deſebat habere in loco hospitiū. Sed poſteū in ſidias in porta ciuitatis vt eum exēnitem occiderent et poſſitan vtrāq̄ ſignificatio conueniebat illi mulieri. quia in aliquibus terris hospitratrices ſe defacili exponunt ho ſpitibus ſuis.

**c** **I**ngressusqz eſt ad eam. hoc intelligitur de concubitu carnali fm̄ ſenſum trāſlatōnis noſtre. fm̄ autē hebreos in telligitur de ingressu hospitiū et forte vtrāq̄ ſuit ibi. Certe ra patent ex dictis vſqz ibi. **d** **A**pprehendit ambas porte fores. porta p̄pre loq̄ndo ē muri agtura. fores at ſt oſtia qđ aptura claudit. vñ tñ p̄ alio freq̄nter ponit,

# Judicum

e Post h̄ amadit. h̄ p̄t̄ describit q̄l̄ s̄anson p̄ alia multe morti succubuit. vbi p̄mo describit mulieris fraudulenta insiglio. sc̄do vitat̄ aptio: ibi. Cūq̄ molesta ei eēt. tercio ip̄l̄ s̄ansonis p̄phētio: ibi. Que cū ap̄phendisset. Circa p̄mū ponit mulieris triplex tētatio. sc̄da: ibi. D̄ixitq; ad eū. tercia ibi. Di-  
xitq; dalida. Circa p̄mū dicitur.

a Post h̄ amia. mu-  
lierē. viruz at̄ fuerit  
hebreo v̄ philistea.  
nō b̄ i textu. v̄ tam  
magis q̄ fuerit phi-  
listea eo q̄ fuerat ita  
sollicita decipe san-  
sonez aduersarium  
philistinoz: tvocabā-  
tur dalida: sic. n. de-  
bet scribi z̄ pñuiciari

f. Venerit̄ ad eaz  
z̄. vt quē n̄ poterāt  
supare v̄tute capent  
fraude. Cet̄a patent  
ysq; ibi. g. Si se-  
pt̄ ner. funib̄. i. fa-  
ctis de neris.

h Necdū siccis z̄.  
q̄ tales funes exten-  
dunt z̄ nō rumpūt.  
k Latentib̄ z̄. q̄ n̄  
audebat inuadē san-  
sonē donec viderent  
q̄ exp̄ientiā q̄ vincu-  
la nō posset rumpē.

l Qui rupit vin-  
cula valde faciliter.  
ideo subditur.

m Quō si rumpat  
z̄. q̄ mulieres q̄ si  
lāt imisc̄t aliqd̄ de-  
sputo suo. m. Di-  
xitq; h̄ ponit secū-  
da tētatio mulieris  
ad deceptōnē sanso-  
nis: cuz dicitur.

n H Salte nūc indi-  
mibi. z̄. fingebat ei  
ista mulier q̄ ex ma-  
gno amore ad sanso-  
ne desiderabat scire  
fortitudis sue p̄ditio-  
nē sīc q̄mās desiderat  
scire intima sui ami-  
ci. o Si ligat̄ z̄.  
hāc p̄ditonē nouita-  
tis addidit sanso ad  
suā primā respōsioz  
ita q̄ funes nō eēnt  
tantumō neruicei z̄  
būldi: h̄ et oīno no-  
ui. z̄ h̄ dicebat sanso  
ad colorationem sui  
mendacij. p. Di-  
xitq; h̄ ponit tētato-  
cia cū di. q. D̄i-  
c̄p̄ decipies me celā-  
do secretū tuū am-  
ce me. r Si inq̄ se p̄t̄ crines. In heb. h̄ sept̄ cincin-  
nos v̄ floccellos. cesarles. n. capit̄. s̄i disticta erat p̄ sept̄  
floccellos v̄ cincinos. s. Cū licio plexuer̄. i. cū fortili-  
gamēto. sequit̄. t D̄ixitq; ad z̄. q. d. h̄ e falsū māifeste-

cū p̄p̄t̄ sit amātiū secreta sua iūlē reuelare. v Conq̄  
molesta. h̄ p̄t̄ describit vitatis aptio: q̄ p̄ molestā mul-  
ieris ip̄t̄ fortunate yetētis vitat̄ rei aperuit ad sui interitum.  
x Ferrū nūq̄ z̄. q̄ de ritu nazareoꝝ erat q̄ nō raderent  
eoꝝ capilli toto tēt̄ p̄secratiōs sue vt dictū fuit. s. xiiij. ca.

y Si rasuſ fue. z̄.  
q̄ sic discruſ fuit. s.  
ista fortitudo n̄ erat  
v̄tute nature h̄ erat  
qddā donū grāte q̄  
tis date q̄ in necessā  
rijs̄ exp̄ediētib̄ fui-  
t̄ i eo q̄d̄ tenuit r̄  
tū nazarei pp̄ qd̄ ip̄o  
violato q̄ rasurā nō  
assuit sibi. D̄i h̄ b̄r  
q̄ v̄tū nazarei vio-  
labat q̄ tacū z̄ etiā  
aspectū mortui vt h̄  
Qu. vi. Sanson aūt̄  
m̄tos la aūt̄ infce-  
ratv̄z ex stupradic̄.  
Dicēdū q̄ n̄ fuit silē  
de sanson et alijs n̄  
zareis q̄ erāt cōflecta-  
ti ad t̄ps z̄ ad vacan-  
dū ofoib̄ z̄ pijs op̄i  
b̄. Sanson aūt̄ fuit  
p̄secrat̄ p̄ totā vitā  
sua p̄secratio erat or-  
dinata ad illa opera  
ad liberationē isrl̄  
de manu philistinoz  
vt h̄ s. xiiij. ca. pp̄ qd̄  
inficiendo philistē  
os p̄secrationē suā  
nō violauit h̄ magis  
adiplement. z̄. D̄i-  
dēs̄ illa q̄ p̄fessus  
ei z̄. reuelādo v̄tā-  
tē. h̄ ei perceperat p̄ h̄  
q̄ nomē dñi noīquit  
dices se p̄secratū do-  
mio. nō em̄ noīasset  
nom̄ dñi dicēdo mē-  
daciū. a. D̄icēdi-  
te adhuc sc̄nel. Ex  
h̄ v̄ q̄ illi idē p̄ sue  
rāt ap̄d ip̄am ad cō-  
phēdendū sansonez  
S̄vidētes eī fortitū-  
dine p̄ ruptionez  
vicoloz ip̄z n̄ inuase-  
rāt h̄ latēt̄ ad sua le-  
ca r̄cesserāt: z̄ p̄ h̄ em̄  
sanson fuit decept̄  
reuelādo secretū suū  
mulieri igrās q̄ ma-  
chiaret i mortē eius  
b̄. d̄. At illa z̄. vt ton-  
sor mēlī poss̄ radē  
eū q̄ si i lecto iacēt.  
D̄asit se. z̄. i heb.  
h̄ sept̄ floccellos q̄  
rasit totā cesariē se-  
pt̄ floccell̄ disticta  
vt p̄dictū ē. d̄. Ē ts

t̄ eī z̄. Cū p̄t̄ cā p̄dicta ē. e. D̄ixitq; eī z̄. rolebat eī exp̄i-  
ri sic p̄. v̄t̄ fortitudo discessit̄ ab eo. f Egrediāt̄ z̄. s. av̄  
c̄is. ip̄a eī ligauerat ip̄z ad exp̄iedū c̄imodialit̄ si raso cap̄  
te poss̄yicla rūge qd̄ cū si poss̄ ph̄ilistē inuaser̄t eū securi-

# Liber

**g** *Quē cū apphēdissent. Hic pñr describit sansonis cōphēsio vbi pmo describit elius incarcatiō. scđo illusio ibi. Jamq capilli. tercio mors. et plummatio. Qui dixit pñero. Circa pmū dñ. g* *Quē cū apphēdissent phlli stiūm. dono fortitudinis dñstutū. h* *Statim cruerunt rē. ne si forte enaderet dāna eis iferret.*

**i** *Et clausum rē. i grauit laborare. ne gratis panē cōdebet. Aliq autē expo nūt molere. i. cohabitare vel coire cuz magnis mulierib⁹ q̄s adducebant phi listi: vt de illis mag ni hoies et robusti nascetur apti ad p liū. k* *Jāq capilli. b* *pñr describitur sp̄m illusio in festo philistinoꝝ cū df.*

**l** *Cōnenerunt ivnū rē. gratias reddēdo ydolo de captiōe san sonis quā attribue bant ydolo.*

**m** *Qui deleuit terrā nřam: p incendiū terrenascentiū vt su p̄a dc̄m ē. xv. capit.*

**n** *Preceperūt rē. i. materiā risus eis p̄beret. q̄ cecus erat et iō ipigebat aliquā do ad parictē. aliquā ad columnā. et aliquā cadebat ex qb⁹ ride bant philistei.*

**o** *Qui dixit pñero.*

*Hic describitur*

*mors ei⁹ et plummatio.*

**p** *Dimitte me rē. tū q̄ ex colli*

*sionib⁹ pdictis erat*

*faigat⁹ vi reqescēt*

*tū vi p̄ car ipulsum*

*cū dei adiutorio de*

*q̄ sgabat domū ca*

*dere faceret et iō sub*

*dit. q* *Et ille iuocato dño: q̄ vidēbat q̄ eius delusio re*

*uerterebat i obprobriū diuinū eo q̄ captio sansonis attribu*

*ebat ydolis. et de h ydola laudabatur ab ydolatriis.*

**r** *Et vlciscar rē. h* *nō dixit lñore vidicte. h* *zelō iusticie et honore diuini nois. ita q̄ philistei deū blasphemabant ydola laudando. iō nō peccauit philisteos occidēdo nec etiā occidēdo se cū ip̄s p̄i subdāt. s* *Moriantur anima mea cū philistijm. et accipit h aia. p̄ toto cōposito q̄d ē cor ruptibile. Iz aia sit imortalis: nō em̄ sanson irēdebat se occidere p̄ se. h tm̄ p̄ accidens: q̄ nō poterat blasphematores nois diui occidere nisi seip̄m cū eis occidendo. Preterea volūtas dñi erat q̄ h fieret q̄d p̄z p̄ h q̄ fortitudinez mira culose sibi reddidit ad h faciendū. q̄libet āt debitor: ē mor tis ip̄i deo. et h debitor p̄i reperiere q̄i vult et quō vult. et iō sanson nō peccauit se cū alijs occidēdo ex dei volūtate et iusticiā diuina. Credendū ē ēt q̄ de p̄cīs p̄is p̄petrat. pe nituit. et q̄ illa mors pena p̄cīp̄ suor̄ fuit. quā nō solum acceptauit sed ēt. p̄ ea dñm rogauit. et iō p̄putat i cathala go sc̄ōz. ad hebr. xj. *Moralit sanson nazare⁹ ē hō p̄ bap**

*tismū dño cōsecre⁹. Halida q̄ situla interprat ē sensuali*

*tas. p̄ quā volūtas carnis q̄si p̄ situlā hauritur. Per hanc*

*sanson decipit̄. q̄ per sensualitatē hō aliqñ a'ḡia in bap*

*tismo recepta deiscurit. Septem crinibus denudatur. q̄*

*septē donis sp̄issanci spoliatur. Oculis p̄uat̄ per mē*

*tit̄ excecatōnem. Cathenis ligatur per peccandi assuefa*

*ctionem. Carcere claudit̄ p̄ obstinationem. Sed tūc capi*

*li ei⁹ icipiunt recre*

*scere. q̄i dininē faci*

*ei respēctū icipit pe*

*nitere. Qui moriēs*

*trūphat de hostib⁹*

*q̄ moriēdo peccato*

*trūphat de demoni*

*b⁹ bus. Ca. xvij.*

*Itq̄ eo tpe*

*Hec evltima*

*ps pncipals*

*h⁹ libri i q̄ agit de q̄*

*busdā casib⁹ tpe iu*

*dicū accidentibus.*

*Et sunt tres casus.*

*Secund⁹ ponit̄ ca*

*xix. Terci⁹ ponit̄*

*in libro Ruth. q̄ fm*

*hebreos antiq̄ nō*

*est liber distinct⁹ a*

*libro iudicū. vt pat̄*

*p̄ hiero. i. plogo ga*

*leato. Circa primū*

*dubitak q̄ tpe acci*

*dit casus miche: et*

*dicunt expositores*

*nostri cōit q̄ accidit*

*p⁹ mortē ioseph añq̄*

*surgerēt iudices et*

*ad h pb̄dū idicū*

*q̄ h bis dñ. In die*

*b⁹ ill'nō erat rex i is*

*rael rē. q̄ tūc n̄ erat*

*rex vel iudex q̄ erra*

*ta corrigeret. Dicit̄*

*ēt q̄ hystoria h de*

*scribis ad osiden dū*

*necessitatē dādi iu*

*dices israeli ad cor*

*rigendū errata. Sz*

*istd dc̄m nō v̄ mul*

*tū valere. tū q̄ sic ut*

*dc̄m ēplurie iudi*

*ces perāt p̄ moduz*

*directōis et psilij. nō*

*q̄ modū dñij ppter quod nō habebāt efficaciā corrige*

*di sed reges eis succeedētes habuerunt auctoritatem et pote*

*statem subditos coercendi. Causa etiā suscitandi iudices*

*inducta nō habetur ex p̄cedētib⁹. q̄ ybicus scriptura di*

*cit suscitauit eis dñs talem vel talem indicē. p̄mititur pro*

*cā h⁹ suscitatiōis tribulatio in qua erat populus israel. vt*

*per iudicem suscitatum liberaretur. Hebrewi vo dicunt̄ q̄*

*factum miche p̄tigit sub othoniel q̄ successit ioseph. et ad h*

*pbandū inducunt q̄d scribitur in fine. xvij. ca. Nasites*

*apud eos ydolum miche oī tpe q̄ fuit domus dei in sylo*

*h tps incepit añ mortē ioseph et h ioseph. xvij. tpe at Jōseph*

*nō declinauerunt ad ydolatriā. vt h. s. ij. c. et iō dicit̄ q̄ h*

*accidit in p̄ncipio temporis othoniel. quod fuit p̄pinqu*

*positōi tabnaculi i sylo post tps ioseph. Igr circa hystoria*

*miche sic p̄cedit. q̄ p̄io describit̄ ydolatrie p̄petratio. se*

*cūdō ydolatrie spoliatio. ibi. ca. xvij. Circa pmū p̄mitit*

*fabricatō ydoli. scđo subdit̄ abusus sacerdotij. ibi Imp*

*uitq̄. Circa pmū q̄ lia est iuricata p̄siderādū q̄ m̄ miche*

*p̄secraverat summā pecunie p̄ fabricatōe ydoli. Nichas*

*āt volens illā i altos vsus expēdere subiraxit illā occulte*

*postea hō penitens. tūz q̄ tpe ydolatra erat. nū q̄ maledi*

*ciō. q̄d aut̄ se*

*Capitulā. .xvij.*

*Itq̄ eo tpe vir qui*

*odā in monte ephraim*

## Judicium

ctionē matris timebat q̄ illi q̄ pecunia subtraxerat freq̄n-  
ter maledicebat: dictā pecunia matri restituit: vt inde fie-  
ret qd̄ ipa pmiserat: t̄ b̄ est qd̄ d̄r. a **F**uitq; eo tpe. hoc  
nō referit ad tps sansonis de q̄ imediate. s. dictū est. q̄ fa-  
ctū istud accidit lōgo ante. s. imediate post mortē Josue  
vt pdictū ē: h̄ refert i-

general i ad ipsi indi-  
cū. tñ intelligit p̄ p̄

ma pte illi tēporis.

b **M**ille centū ar-  
genteos. Et b̄ dire-  
xit aliq̄ q̄ ista mater

miche fuit blida t̄ q̄  
ista pecunia fuit illa

quā recepit p̄ pditi-  
one sansonis: vt di-  
ctū est ca. p̄cedenti.

Sed b̄ p̄z falsuz: tū  
q̄ istud factū p̄tiḡit

dū an tps sansonis  
t̄ dalide vt iā dictuz

est. tū q̄ summa pe-  
cunie nō est idē b̄ et

ibi: q̄ ip̄e dalide de-  
derū satrape phili-

stinoz singuli mille  
et centū argenteos.

erant aut̄ q̄ngz. t̄ sic

summa illi pecunie  
ascendit ad q̄ngz mi-  
lia t̄ quingētos ar-

genteos. b̄ aut̄ ponū-  
tur tm mille centū

argentei. c **Q**uos  
sepaue. s. a cō:b̄ v̄si-

bus ydolo dedicando.

d **E**t sup qui-  
bus t̄. i. voto t̄ iura

mēto pmiseras s̄m  
expositores nostros

In hebreo aut̄ habe-  
tur Ne audiēte ma-

lediceras. s. ei q̄ pe-  
cunia abstulerat.

e **E**cce ego habeo. q. d. patius sum reddere tibi. p̄ter can-

sas pdictas. f **R**eddidit ergo t̄. i. reddere pmisit: q̄ d̄

redditione actuali postea agit. g **Q**ue dixerat ei. s. an

tez p̄trefec pecunia se habere s̄m istā l̄fam in hebreo ha-

bet. Et dixit ei. post cōfessionē pecunie. h **C**onsecaui

t̄. dūm vocat falsum dēū quē colebat. i **D**it de manu

mea t̄. in b̄ explicat moduz voti sui sic em̄ vouerat q̄ de

manu sua argentū traderet filio vt̄ inde faceret fieri ydo-

lū. k **E**t nūc trado t̄. i. statim cū mīhi reddider̄ pecu-

nī s̄m formā voti met̄: statim tradā eā tibi ad faciēdū qd̄

vou. l **R**eddidit igit̄ eos. s. ip̄e michas. m **M**atri

sue. redditione actuali. n **Q**ue tult t̄. residū aut̄ pe-

cunie fuit cōsumptū in alijs q̄ p̄tinebāt ad cultū illi ydo-

latrie. vt̄ pote in edicula ephot t̄ psilib̄. o quisbus postea

subdit. o **E**t dedit argenterlo. nō p̄ manū ppriam h̄ p̄

manū filij sui s̄m formā voti pdictā. p **D**i faceret ex

eis t̄. dicit aliq̄ q̄ fuit vnu ydolū. qd̄ vocat hic sculptile

t̄ cōflatile. i. factū p̄ tensionē t̄ cōflationē: q̄ metella pri-

us calefunt in igne: t̄ postea malleo tūdunk̄: vt̄ ex eis ali-

qd̄ facilis forme. o **A**lij aut̄ dicit q̄ fuit duplex ydolū. vnu

p̄ sculpturā: qd̄ notaf cū d̄r: hic sculptile. o **A**liud p̄ fusuraz

qd̄ notaf cū b̄ qd̄ dicit cōflatile. o **Q**ui ediculā. i. quā edē

deo separat ydolo dedicādo t̄ ab alijs v̄sib̄ sepando. t̄ vo-

cāt h̄ ydolū de: t̄ in tota ista hystoria h̄ nomē de: vel do-

min: p̄ deo falso accipit: excepto q̄ in fine d̄r: o **O**mni tpe

q̄ fuit dom̄ dei i sylo. Hic em̄ accipit. p̄ deo vero. Et fecit

ephot t̄ theraphin. qd̄ aut̄ sequit̄. r **I**d est vestē t̄. nō

est in hebreo: h̄ appositū fuit a trāslatore ad exprimendū

iterptationē ephot t̄ theraphi. Ephot ei idē est qd̄ suphu

merale: vt h̄ Exo. xxvij. t̄ est vestis principalis summi sa-

cerdotis: t̄ p̄ ipam b̄ intelligunt alia vestimenta sacerdota-

lia q̄ fecit Michas vt discū expositores cōter. Si autē p̄

theraphin hic intelli-

gunt ydola in plura-

li nescio. Dicū tñ he-

brei q̄ theraphin est

capit pueri prioge-

niti demoni imolati

qd̄ aromatib̄ cōdis

vt possit diu p̄mane

re sine putrefactiōe

t̄ sup lingua ei in la-

mīa aurea parua po-

nit nomē demonis.

t̄ sic dat rūsa put di-

ctu est diffusi. o **H**en.

xxi. t̄ huic dicto vi-

det cōcordare illud

qd̄ habet se. ca. o **O**-

stis q̄ i domib̄ istis

fit ephot t̄ theraphin

videf eē aliud a duo

bus idolis pdictis:

quor vnu erat factū

p̄ fusurā. aliud p̄ scul-

pturaz. vel aliud ab

vno duob̄ modis fa-

cto: vt pdictū est.

s **I**mpleuitq; hic

qñr d̄scribit abusus

sacerdotij duplex p̄

mo q̄ fecit sibi sacer-

dotē vnu de filiis su-

is. qd̄ notaſ cū dicit.

s **I**mpleuitq; t̄. i.

obtulit ad manū ei ob-

lationē vel sacrifici-

cū p̄ eū offerēdū tā-

q̄ sacerdotē. ideo

subdit. t **E**t factū est ei sacerdos. cum tñ nullus esset p̄

mouēdus ad sacerdotū nū de filiis aaron: michas autē

nō erat de stirpe illa h̄ de tribu ephraim. Sed q̄ fecit si-

b̄ sacerdotē de tribu leui nō de filiis aaron: qd̄ notaſ cū dicit.

w **F**uit quoq; t̄. b̄ d̄ ad differētiā alteri bethle-

em q̄ erat in tribu zabolon. vt h̄ Josue. xix.

x **E**x cognatiōe iuda: mulieres ei q̄ nō succe-

debat in hereditate paterna: poterāt zhēre cū viris alteri

us tribus: vt discū fuit **N**ū. vlt. Et iō mater istius leuite

fuit de tribu iuda: pater aut̄ de tribu leui. d̄ etiā de beth-

leem iuda. q̄ tribus leui p̄ omnes tribus erat disp̄sa. vt di-

cū fuit Josue. xxj.

y **E**gressusq; d̄ ciuitate bethleem

t̄. q̄ filij isrl̄ iam declinauerant ad idolatriaz nec redde-

bant decimas ad sustentationem leistarū vt tenebant: et

ideo leuite cogitabāt querere victimū per alium modum

Cetera patet vñq ibi.

a **F**uitq; illi t̄. tenebat em̄ eū in domo sua honorifice:

nec occupabat eum operibus servilibus.

b **I**mpleuitq; micha t̄. exponatur sicut prius.

c **M**unc scio. dicēs q̄ benefaciat mīhi deus t̄. licet enī

esset ydolatria iste michas: t̄ coleret deum falsum: vt po-

te demonem in ydolo: tamen credebat q̄ obsequium sa-

cerdotis de stirpe leui esset ei magis placitum q̄ de alte-

ra tribu.

**I**n capitulo. xvij. vbi dicit in postilla. Et vocat ydolū

deus in tota ista hystoria.

# Liber

**A**ī q̄s obiūciat q̄uo sacra scriptura, vtae. **A**dditio.  
S̄ noīe diuino p̄ deo falso seu ydolo p̄serit noīe do-  
mini tetrāgramaton q̄d s̄m doctores catholicos &  
hebreos est incōmunicabile creature p̄ut potest haberē  
Exo. viii. Dicēdūq̄ scripture sacra in talib̄ recitat idola-  
traz op̄inōne lz er-  
roneā & falsissimā n̄  
asserēdo h̄ tantumō  
referēdo. ydolatre ei  
gētiles qui legē mo-  
saicā n̄ suscepērānt  
d̄monia sua deosvo-  
cānt in cōi. ydolatre  
yo ab israelitico ritu  
pueris q̄ nomē dei te-  
trāgramaton ex fide  
habuerāt hoc idē no-  
mē suis ydolis gniti-  
ose attr̄suebat put  
in hoc caplo & in si-  
milib̄ regit z̄.

Caplm. xvij.

**T**h̄ dieb̄ illis. **b** h̄ p̄ur describi-  
tur ydolatre spoliatio: vbi p̄ de-  
scribit̄ spoliādi occa-  
sio. sc̄o spoliātiūz occupatio: ibi. Pro-  
fectiq̄. tercio spolia-  
ti cōquestio: ibi. Cū-  
q̄ iam: quarto spoli-  
antium abusio: ibi.  
Posuerūt. Circa p̄-  
mū sciendū q̄ occa-  
sio spoliationis mi-  
che fuit missio explo-  
ratorū a filijs dan q̄  
eūdo ad locū explo-  
randū dūneterūt in  
domū miche ad ho-  
spitandū: ibi. q̄ erat  
hō potēs & diues et  
de filijs isrl̄ & h̄ q̄  
dic̄. **b** **T**ribus  
dan querebat posses-  
sionē sibi z̄. licet ei  
accep̄isset sortē pos-  
sessionis sue ab ipo  
iosue. vt habet Jo-  
sue. xix. sic & alie tri-  
b̄ tñ in sorte cuiusli-  
bet trib̄ adhuc ma-  
nebat gentiles q̄ nō  
erant adhuc deleti  
nec expulsi q̄ filios  
isrl̄: & maxime in sor-  
te dan. q̄ amorreus artauit filios. **D**an i mōte: nec dedit  
eis locū vt ad planiora descēderēt. vt habet. s̄. j. ca. & sic in  
telligentū est cū subdit. **c** **V**sc̄ ad illā z̄. l. sufficiētē  
p̄ tanta multitudine. ideo subdit. **d** **M**iserunt ergo s̄.  
ad explorandū ciuitatē lais q̄no possent ēa cape ad habi-  
tandū ibi. **e** **E**t intrassēt z̄. Erat em̄ homo diues & po-  
terat eos recipere. **f** **E**t agnoscētes vocē z̄. p̄ loquelaž  
em̄ p̄gnauerūt q̄ esset de bethelēem. licet em̄ oēs filij isrl̄  
haberēt vñū idiomā. s̄. hebraicū. tñ aliqñ aliter p̄nūciabāt  
in diversis p̄tib̄ terre isrl̄. Sicut idiomā gallicū aliter p̄  
nūciat̄ in normādia. & aliter in picardia. **g** **H**teresq̄ il-  
lius diversorio. l. loco eis assignato ad manēdū ad quem  
dūnertebat ad dormiēdū: & ad alia sibi necessaria. Cetera  
patent vsc̄ ibi. **b** **R**ogauerūt aut̄ z̄. l. falsum deū. saz

em̄ eis dixerat q̄ ydola colebat: vt patebit infra: lam̄ eni-  
multi de isrl̄ declinauerāt ad ydolatriā. **i** **D**omin⁹ re-  
spicit viā vestrā: Dicūt aliqui q̄ hoc dixit eis d̄ capite suo  
volens eis loq̄ placētia. illū vero dicit q̄ h̄ dixit eis ex re-  
sponso demonis loquentis in ydolo vel in theraphin mō

supradicto. de⁹ em̄ p-  
mittit aliqñ demo-  
nes dare talia respō-  
sa ydolatrīs quia lex  
malicia sua demerē-  
tur q̄ sic in errorib⁹  
nutriant̄: & talia re-  
spōsa aliqñ sūt vera.  
**k** **P**enerūt lais sic  
debet scribi. Illa em̄  
ciuitas que vocat la-  
bis fuerat capta an-  
te ab ipo iosue. vt h̄  
Josue. x. Et ista que  
vocat hic lais vocat  
lesen: Josue. xix.

**l** **V**iderūt z̄. & p̄  
p̄ns iprouisuz ad re-  
sistendū aduersarijs  
repente supnēstib⁹  
bus m **J**uxta cō-  
suēdīne sidonior̄  
q̄ sydō erat ciuitas  
fortis & munita. & sō  
habitatores ei⁹ non  
timebat ab extrane-  
is ita nec isti de lais  
q̄nq̄ nō haberēt ci-  
uitatē ita fortē.  
**n** **E**t p̄cul a sydo-  
ne. ita q̄ nō poterāt  
cito inuari ab illa ci-  
uitate. **o** **A**toz a  
cūctis z̄. l. nō habē-  
te fedus societatis  
cū aliquibus alijs: p̄  
quos posset succur-  
ri ei. Cetera patent.  
**p** **P**rofeci⁹ lḡt. h̄  
p̄ur describit̄ spoliā-  
tiū occupatio. sexcē-  
ti ei⁹ viri bellatares d̄  
tribu dan eentes ad  
capiendū ciuitatem  
lais exploratā dum  
trāsierent iuxta do-  
mum miche abstule-  
runtydola & omā-  
ta sacerdotalia dñcē-  
tes secū sacerdotem  
de cōsensu tñ ip̄ns.  
Et p̄t̄ l̄a pat̄is ex-  
ceptis q̄ discurrēt exponēdo.

**q** **M**iserunt in caria-  
thiarim iude. nō in ciuitate sed extra. vt p̄t̄ ex h̄ q̄n subdi-  
tur. **r** **P**ost tergū cariathiarim nostis. l. cognoscere de-  
betis. Ex quo p̄t̄ q̄d p̄dictū est. s. q̄ sciebat q̄nq̄ viri supra-  
dicti ydola esse in domo miche p̄ levitā qui eis indicane-  
rat: aliter nō potuissent hoc indicasse alijs. **s** **D** in do-  
mibus istis sit ephot z̄. capitulo .precedenti dictum est  
quid significēt ista.

**t** **V**idere quid ydola placeat. videlicet de ablātōe ydō-  
lorum & ornamentoz ad hoc p̄tinētū: & quia erant p̄  
ni ad ydolatriam consenserunt q̄ hoc fieret.  
**v** **E**xcenti autem viri z̄. parati inuare illos qui igre-  
si fuerant ad tollendum predicta si indigerent. Cetera pa-  
tent vsc̄ ibi.

## Judicum

x **Q**ui cū p̄gerēt r̄c. Bellatores ei ita fecerūt ne michas  
et illi q̄ cū eo erāt sequētes talia raperēt vel parvulis noce-  
rēt: q̄ defendere se nō possent. y **I**amq; h̄ p̄ describi-  
tar spoliati cōquestio. Et p̄z l̄a v̄lq; ibi. z **D**eos me-  
os quos m̄hi r̄c. In hebreo habet. Et qd m̄hi amplius

q.d. illa que talistis  
ita p̄iosa erāt m̄hi  
q̄ parū aut nihil ap-  
ficio: residuū et sic i-  
telligenda est trāsla-  
tio nostra que h̄z.  
a **E**t oia q̄ habeo.  
nō ei abstulerūt bo-  
na miche alia cū eēt  
d̄ filiis isrl. quos spo-  
liare nolebant s̄ t̄m  
accepserunt illa que  
erāt ad cultū ydolo-  
rū p̄tinētia qd crede-  
bat p̄tinere ad religi-  
onē nō ad furtū. et h̄  
est qd subdit.

b **C**ane nevtra r̄c.  
id est cū familia tua  
et bonis tuis. Cetera  
patēt ex supradictis  
v̄lq; ibi. c **E**rat āt  
r̄c. i. bēb. h̄. In torē  
terroob. d **P**osu-  
erūtq; h̄ p̄ describi-  
tur spoliorū abusio:  
q; illis q̄ abstulerant  
de domo miche abu-  
si sunt ad ydolatriaz  
exercendā: et h̄ ē qd  
dr. d **P**osuerunt  
q̄ sibi sculptile. q̄ h̄ i-  
telligūt alia ad ydo-  
latriā p̄tinētia q̄ sibi  
posuerūt. s. ad exer-  
cendū ydolatriaz. id  
subdit. e **E**t iona-  
than iste est leuites  
quē adduxerunt de  
domo miche.

f **C**ic filios ei sacer-  
dotes p̄dictorū ydo-  
loz. g **V**lq; ad  
diē captiuitatis sue  
q̄ facta est p̄ salma-  
nasar regē assyriorū  
v̄l h̄. iiiij. Reg. xviiij.  
et h̄m h̄c expositio-  
nē li captiuitatē sue  
refert ad tribū dan:  
Hleronim⁹ aūt sup  
libū Paralip. dicit  
q̄ refert ad domum  
dñi. i. v̄lq; ad captio-  
nē archē p̄ philiste-  
os: q̄ habet .i. Regū  
iiiij. q̄ tūc translatus  
fuit tabernaculū de-  
sylo: et hoc dictū con-  
sonat litere sequēti  
cum dicitur.

h **M**ansitq; aptū  
eos ydolum r̄c. q.d.  
nō amplius.

**C**apitulū. xix.

sexcētis viris fortissimis:  
haud p̄cul expectantibus  
Tulerūt igīt q̄ intrauerāt  
sculptile ephot et ydola at-  
q̄ p̄flatile. Quib⁹ dixit sa-  
cerdos. Quid facitis. Cui  
r̄nderūt Lāce et pone digi-  
tū sup os tuū: veniq; nobis  
scūt habeam⁹ te p̄rem ad  
sacerdotē. Quid tibi meli⁹  
est ut sis sacerdos i domo  
vni⁹ viri an i vna tribū et  
familia in isrl. Qd cū audis-  
set acq̄euit sermonib⁹ eoꝝ  
et tulit ephot et ydola ac  
sculptile. et p̄fect⁹ est cū eis  
x **Q**ui cū p̄gerēt et ante se ire  
fecissent puulos ac iūmēta  
et oē qd erāt p̄ciosuz iamq;  
a domo miche eēt p̄cul:  
viri q̄ habitabāt i edibus  
miche cōclamantes secuti  
sunt. et post tergū clamare  
ceperūt Qui cū resperissēt  
dixerūt ad michaz. Quid  
tibi vis Cur clamas Qui  
r̄ndit: Beos meos q̄s mi-  
hi feci tulisti et sacerdotē  
et oia q̄ habeo: et dicitis qd  
tibi est. Dixeruntq; ei filij  
dan. Caue ne v̄lra loq̄ris  
ad nos. et veniāt ad te viri  
aīo p̄citati: et ip̄e cū oī do-  
mo tua pereas. Et sic ce-  
pto itinere prexerunt. Vili-  
dēs aūt micha q̄ fortiores  
se eēt: reuersus est in do-  
mū suā. Exētī aūt viri tu-  
lerunt sacerdotē et q̄ supra  
dixim⁹: venerūtq; in lais  
ad pp̄lm q̄escētē atz securū  
et p̄cussérūt eos in ore gla-  
dij: vrbēq; incēdio trādi-  
derūt. nullo penit⁹ ferētē p̄  
sidū eo q̄ p̄cul habitarēt  
a sydone: et cū nullo hoīm  
haberēt q̄cōs societatis ac  
negotij Erat aūt ciuitas si-  
ta in regione roob quā rur-  
sus extruētes habitauerūt  
in ea: vocato noīe ciuitatē  
dan: iuxta vocabulū p̄ris

**H**icit vir quidā. h̄ ponit casus scđo de vno leste q̄  
in ciuitate gabaa mortua fuit ex nimia libidine ab-  
tentiu ipa. Circa qd sic p̄cedit: quia p̄mo sic de-  
scribit hui⁹ sceleris p̄petratio. scđo p̄ petrati⁹ vastatio. xx.  
ca. tertio vastatoꝝ repatio. xxj. cap. Prima ps diuidit in  
tres: q; p̄ describitur  
occasio peccati. scđo  
modus p̄ petrandi:  
ibi **I**llis epulatib⁹  
tercio manifestatio  
facti. ibi: **Q**uā cū eēt  
ingressus **O**ccasio  
aut p̄cti fuit i hoc q̄  
leuites v̄xore suā q̄  
recesserat ab eo redu-  
xit p̄ ciuitatē gabaa  
in q̄ erāt aliq; hoies  
pessimis et luxuriosis  
nimis. Circa h̄ s̄c̄  
sic p̄cedit: q; p̄ descri-  
bit v̄xoris recōciliatio  
scđo reconciliante  
reductio ibi. Die āt  
quarto. tertio in ga-  
baa hospitatio: ibi.  
Occubuitq; eis sol  
Circa primū dicit.  
b **A**ccepit v̄xore s̄  
bethleē iuda. h̄ dicit  
ad differētā alteri⁹  
bethleē q̄ est in tribū  
zabulon ut supra dī-  
cū est. xvij. ca.

**H**icit quidā **C**a. xix.  
vir leuites habitas i  
latere mōtī ephraim  
qui accepit v̄xore de beth-  
leem iuda Que reliquit eū  
et reuersa est in domū p̄ris  
sui i bethleem māsit itaq;  
apud eū quatuor mensib⁹  
d **S**ecutusq; est eā vir suns  
volēsq; recōciliari ei atq;  
blandiri et secum reducere  
et habēs in comitatu pueruz  
et duos asinos. Que susce-  
pit eū et introduxit in do-  
mū patris sui. Quod cum  
audisset socer ei⁹ eūq; vi-  
disset occurrit ei let⁹ et am-  
plexatus ēhoiem. Hāsit  
q; gener i domo socii tri-  
b⁹ dieb⁹ comedēs cū eo et  
bibens familiariter: die āt  
quarto denocte p̄surgens  
p̄fici voluit. Que tenu-  
it socer: et ait ad eū: Busta  
prius pusillū panis et con-  
forta stomachū: et sic p̄fici  
sceris. Ederuntq; simul  
ac comedērūt et biberunt.  
Bixitq; pater puelle ad ge-  
nerū suū Queso te vt ho-  
die hic maneas: pariterq;  
letemur: Ut ille: cōsurgēs  
cepit velle p̄fici. Et nibi  
lomin⁹ obnixe eū socer te-  
nuit et apud se fecit mane-  
re. Mane autē facto para-  
bat leuites iter. Cui socer  
rursum Obscro inquit vt  
paululū cibi capias et aſſu-  
ptis virib⁹ donec icrescat  
dies postea p̄ficiari. Co-  
mederūt ergo simul: surre-

**C**ue reliqt eum.  
In hebreo h̄. Que  
fornicata est sup euz  
et sic in hebreo videſ  
tangi cā recessus. vt  
pote: quia ppter for-  
nicationē vir ei⁹ eie-  
cit eam: vel quia ipa  
ignorante viro reces-  
sit ab eo cum adulte-  
ro. et postea nō fuit  
causa renerti ad ma-  
ritum suum et ideo  
iuit ad dominum pa-  
tris sui.

d **S**ecutus est eāz  
vir suns volensq; ei  
reconciliari. sicut fre-  
quenter contingit q̄  
viri scientes v̄xores  
suis male egisse con-  
tra legem thori. ad-  
huc eas tamen reuo-  
cant.

e **N**abens in co-  
mitatu puerum id  
est seruum. Cetera  
patent in littera.

f **D**ie autem quar-  
to. Hic conseguen-  
ter describitur v̄x-  
oris recōciliante redu-  
ctio. Et patet littera  
v̄lq; ibi.

Bm ū

# Liber

**s** Cōsidera q̄ dies ad occasum declinior sit. non q̄ esset ita p̄pē noctē; s̄ q̄ trāsierat horā meridionalē: a q̄ hora in cipit sol declinare a sua alitudine. **b** Et ve. s̄ ieb⁹ que altero noīe noīa h̄irlm̄: De rōnib⁹ hoꝝ noīm ⁊ alior⁹ q̄ b⁹ noīata ē hec ciuitas fīm dīversa t̄pā dictū fuit. **Gēn. xxviiij.** Ex h̄ at loco dīcūt hebrei q̄ ista hy-  
storia cōtigit tēpore othoniel aī illā que scribūt i principio hu-  
ius libri d̄ captione hierlm̄ p̄ filios iuda  
q̄ subdit h̄ic.

**i** Nō ingrediar op-  
pidū gentis alienē:  
Ex quo videāt q̄ ad-  
huc filij iuda nō ce-  
perāt illā ciuitatem Catholici aut̄ aliqui  
dīcūt q̄ cōtigit ante othoniel. eo q̄ in fi-  
ne hui⁹ hy storia d̄ in dieb⁹ illis nō erat rex in isrl̄ sicut supra  
dictum est de hysto.  
**Miche. ca. xvij.**

**k** Occubuitq̄ eis h̄ p̄t̄ describit̄ rede-  
untū hospitatio cuz d̄. Occubuitq̄ eis sol iuxta gabaa. Et iō nō poterant bono mō vltra transire.

**l** Et nullus eos re-  
cipe voluit hospicio q̄ boni timēbat eos  
recipe: timētes inua-  
sionē dom⁹ sue de-  
nocte ab hoībus in-  
solentib⁹ q̄ erāt in ci-  
uitate: sicut ⁊ cōtigit ei q̄ eos recepit. ma-  
li aut̄ hoīes vagi ⁊ in-  
solentes nō habent hospicia ad recipien-  
dū trāsēntes nec ip̄i libenter declinarent ad eos. Cetera patēt v̄sq̄ ibi. **m**

Et nūc vadim⁹ t̄c. h̄ est in sylovb⁹ erat taber-  
naculū ⁊ archa testa-  
mēti: q̄ anteq̄ intra-  
ret domū suam vole-  
bat deo regnatiā d̄  
hoc q̄ dixerat eū in  
via ⁊ custodierat vt  
ex h̄ deberent hoīes  
inclinari ad sp̄os re-  
cipiēdū. **n** Illis epulātib⁹. descripta  
peccādi occasione. h̄ p̄t̄ describit̄ peccati  
p̄petratio: cu subdit  
Venerūt viri ciuita-  
tis illius filij belial.  
qd autē sequit.

**o** Id est absq̄ iugo  
nō est in hebro sed ē  
interpretatio hui⁹ di-  
ctionis belial q̄ ta-

ritq̄ adolescēs vt p̄geret  
cu vxore sua ⁊ puer. Cui  
rursum locutus est socer.  
**s** Considera q̄ dies ad occa-  
sum declinior sit: ⁊ ppin-  
quat ad vesperum. **A**nde  
apud me etiā hodie ⁊ duc-  
letū diem ⁊ cras p̄ficiſce-  
ris vt vadas in domū tuā  
Moluit gener acquiescere  
sermonib⁹ ei⁹: sed statim  
b̄ prexit ⁊ venit cōtra iebus  
q̄ altero noīe vocat hieru-  
salē: ducēs secū duos asi-  
nos onustos ⁊ cōcubinaz.  
Jamq̄ aderant iuxta ieb⁹  
⁊ dies mutabāt in noctez  
Bixitq̄ puer ad dñm suū  
Eleni obsecro declinem⁹  
ad vr̄bem iebuseoz ⁊ ma-  
neam⁹ in ea. Cui r̄ndit do-  
min⁹. Nō ingrediar oppi-  
dū gētis alienē q̄ nō est de  
filijs israel: sed trāsibo v̄-  
q̄ gabaa. ⁊ cu illuc puene-  
ro manebim⁹ i ea aut certe  
in vr̄be rama. Transierūt  
ergo iebus ⁊ ceptuz carpe-  
bāt iter occubuitq̄ eis sol  
iuxta gabaa que est in tri-  
bu beniamin: diuerterūtq̄  
ad eāt manerēt ibi. Quo-  
cum intrassent sedebant in  
platea ciuitat̄ ⁊ null⁹ eos  
recipe voluit hospicio. Et  
ecce apparuit homo senex  
reuertēs de agro ⁊ de ope-  
suo vesperi q̄ ⁊ ip̄e démon  
te erat ephraim: ⁊ peregrī-  
n⁹ habitabat i gabaa. Ho-  
mines autē regionis illi⁹  
erāt filij gemini. Eleuatis  
q̄ oculis vidit senex seden-  
tem hominē cu sarcinulis  
suis in platea ciuitatis: et  
dirit ad eū: vnde venis et  
quo vadis. Qui r̄ndit ei⁹: p-  
fecti sum⁹ de bethleem iu-  
da ⁊ peregrinus ad locum  
nostrū qui est in latere mō-  
tis Ephraim vnde ieram⁹  
in bethleem. Et nūc vadī-

les homines sunt sine disciplina ⁊ timore def.  
**p** Fores pulsare ceperunt: cu tamen fīm dictamē ratio-  
nis recte peregrini in hospitio debeāt esse securi.  
**q** Educ virum t̄c. concubitu sodomitico: vt comunitē  
dicunt expositores: Josephus autem dicit q̄ non quere-  
bant nisi mulierem sed sic loquebantur  
vt inclinarent domi-  
nū domus ⁊ maritū  
mulieris ad traden-  
dū eā. vnde ⁊ in fine  
intendabāt viro mor-  
tem nisi traderet eis  
vxorem suā fīm q̄ al-  
legat capitulo sequē-  
ti dicens. Volentes  
me occidere t̄c. ⁊ h̄  
videt ex hoc q̄ tradi-  
ta eis vxore fuerint  
contenti. vt habetur  
infra.

**s** Habeo filiā vir-  
ginem. Dicūt aliqui  
q̄ nō peccauit offe-  
rendo filiā suā ad  
euitandū mal⁹ ma-  
lum. s. peccātū cōtra  
naturā qđ ip̄i p̄ten-  
debat ad iniuriam  
hospitium suor⁹. S̄  
hoc nō est verum q̄  
nullus debet cōsen-  
tire in hoc quod est  
peccatum: maxime  
mortale de genereret  
enitet in alio maius  
peccatum. prout de-  
claratum fuit diffu-  
se. **Gēn. xix.** de loth  
qui in casu consimi-  
li voluit tradere fili-  
as suas virgines.

**t** Et hic homo ha-  
bet concubinam id  
est vxorez que sic no-  
minatur a concubi-  
tu ⁊ similis modus  
loquēdi habetur. **ij.**  
**Kegū. xvij.** vbi achi-  
tophel dixit ad absa-  
lon: ingredere ad cō-  
cubinas patris tñi q̄  
tamen erant vxores  
dñs. non enim ha-  
beat cōcubinas ad  
exercendum adulteriū.

**v** Qua cū t̄c. quia  
non erat eorū vxor  
⁊ ideo talis concub-  
itus erat abusus. vel  
quia rebantur ea cō-  
cubitū in naturali.

**x** Et ibi corrūt. nū  
quia erat nimis af-  
flicta: tum eram ex  
verecūdia.

## Judicium

**y** Quia cū esset ingressus. Nc describit facti diuulgatio cū dr. 3 Arripuit gladium rē. Crāt em. xij. trib⁹ p̄ter tribū leui. trib⁹ aut̄ manasse erat dīuisa in duas p̄tes: qua rū vna erat vltra iordanē alia citra. et sic p̄ illa tribu fecit duas p̄tes aliter nō fuisse notificatū factū sufficiēter: pro tribu vero beniamī nō fecit aliquā p̄tem q̄r nuncios p̄ quos mississet occidissent neq; p̄ tribu leni q̄r erat disp̄sa p̄ oēs tribus: et iō denūciato facto alijs tribubus sufficienter erat denūciatū tribu leui. 3 Vnde in oēs terminos isrl. p̄ nuncios qui factū et modū faciendi pplo ex plicabāt. Eterna patient.

Capitulū.xx.

**A** Gressi itaq; h̄n̄r describit peccatiū vastatio: vbi p̄io facti ve ritas disquirit. Se cuō iusticie eq̄tas requirit ibi. Et misse runt. Tercio iniquitas offendit: ibi. Qui no lnerūt. Quarto iuste inuidit: ibi. Vi rōu quoq; isrl. Cir ca primū dr: Egressi itaq; oēs sequit b De dan v̄sq; ber sabee. Hic exprimit longitudo terre isrl. q̄i ciuitas dan est in termino ei⁹ aquilo nari et berabeee i ter mino australi.

c Et terra galaad. in hoc exprimit lati tudo que icipit a ter ra galaad que est ul tra iordanē. et pten dit v̄sq; ad mare me diterraneū.

d N̄s q̄q; anguli pploz hebrei dicūt dñi populoz. i. capi taneci in tribub⁹ et in familijs e Et cū c̄te trib⁹ isrl. excepta tribo beniamin.

f In eccliam. i. i cō gregationē. tūc enīz nō fuerūt cōgregati in sylo vbi erat do mus dei. h̄i maspha g Interrogatusq; lenita. q̄r non debet pcedi ad punitiōez tanti facti absq; disq sitione diligenti.

b Audit veni in gabaa. mō exp̄sto p̄cedēti ca. i Dole tes me occidere. n̄s eis traderē vxore meā fīm dictum iosephi: vel. i Dole tes me occidere. affligēdo me car nali cōcubitu et nephario. fīm dictū alioz. k Nunq; tā

tū nephas: et tam rē. Piaculū dr a p̄lo pias q̄d significat purgare vnde dicit placulū quasi factum nullo mō absq; purgatiōe pene trāseundū. Sc̄dū tū q̄ leuita nō solū fa ctū retulit. h̄ etiā testib⁹ pbauit. sc̄z p̄ seruū quē habebat i comitū. et p̄ senē qui receperat eos hospicio et familiam ei⁹ aliter nō esset p̄ cedendū cōtra filios beniamin ad belluz ad dictū vni⁹ hois.

i H̄ stāloz ois ppl̄s ex admiratiōe facti. m Quasi vni⁹ rē. id est cōcorditer et si nē retractione et dilectione iō subdit.

n 26 recede. in tabernacula rē. Cetera patēt in littera.

o Et miserūt. Hic p̄iū iusticie eq̄tas re q̄rit vicz et actores sceleris tradant cūz dicit. p Cur tātū nephas rē. q. d. nul lo mō debetis susti nere actores tāti ma li: ideo subdit.

q Tradite rē. et au ferat malū de isrl. q̄r exp̄mēto didicerat q̄ p flagio vni⁹ rē paucoz infortianuz veniebat sup totum ppl̄m sicut dicit su it Josue. vii. de pec cato achan.

r Qui noluerūt. h̄ p̄iū iniquitas p̄terne defendit q̄d notatur cū subdit. s Con uenerūt in gabaa vt illis ferrēt auxiliū et contra vniuersum ppl̄m isrl di micaret. Inuētiq; sunt vi gintiq; milia de beniam in eductiū gladiū p̄ter habitatores gabaa: qui se ptingenti erāt viri fortissimi ita sinistra vt dextra p̄ liates: et sic fūdis lapides ad certū iacentes vt capil lum quoq; possent p̄cutere et nequaq; in alterā partez iictus lapidis deferret. Eli roū quoq; israel absq; fi lijs beniamin inuēta sunt quadraginta milia eductiū gladios et paratoz ad pugnā: qui surgentes ve nerunt in domū dei: hoc ē in sylo: cōsuluerūtq; dñm

cia suste innadis p̄ bellū aptū. vbi primo reprimit supbia et sc̄dō cōfundit cōtumacia: ibi. Nobrē. Circa primū sc̄dū q̄ licet filij isrl habet iustū bellū. s̄n nimis cōfidebat in sua multitudine et fortitudine. iō dñs ḡmisit eos bis in

H m iii

# Liber

principio debellari: et humiliarent et ad deum recurrerent magis confidentes de virtute divina quam de sua. Hebrei autem dicitur quod istud contigit eis eo quod negligentes erant de punitione ydolatrie in domo misere et in tribu filiorum dan quod quidem factum contra gerat immediate ante istud: ut dicunt hebrei: et fuerat notorium: propter quod filii israel tenebant illud corrigeremus quod fuit ita graue et grauius isto: sicut et communitas populi israel voluit ire ad pliū contra ruben et gad et dimidiā tribum manasse: eo quod credebant eos edificasse altare sacrilegum ut habeat Iosue. xxvij. Satis convenienter potest dici quod utrumque dictum fuit in causa debellationis populi israel et filios beniamini in principio ut sic peccatum primum prius puniret quod secundus His dictis veniam ad litteram que patet vsque ibi.

xiiij. **Judas sit dux uester.** i. tribus iuda sit principalis et prima et ille qui est capitaneus in illa tribu sit dux exercitus.

xv. **Aurum filij israel.** Ex quo patet quod supra dictum est quod nimis presumebant dominum se ipsis ratione multitudinis et fortitudinis. Cetera patent in lxx. 3. **Nobis.** Hic consequenter confundit contumacia: ubi primo describit filiorum israel humiliatio: et secundo filiorum beniamini fusio: ibi. Posueruntque. Circa primum dicitur.

3. **Nobis.** i. propter causum suorum procedenter.

a. **Dominus filij israel veneratur.** Verum autem veneratur in sylo: vel utrum domus dei hic vocat archa testamēti et tabernaculū que aliquando portabant ad exercitū ut habeat

atque dixerunt. **Quis erit in exercitu nostro princeps certaminis contra filios beniamini.** Quibus respondit dominus. **Iudas sit dux uester.** Statimque filii israel surgentes mane castrametati sunt iuxta gabaa: et inde procedentes ad pugnam contra beniamin urbem oppugnare ceperunt. Egressaque filii beniamini dominus gabaa occiderunt de filiis israel die illo vigintiduo milia virorum. **Aurum filij israel et fortitudine et numero confidentes in eodem loco in quo prius certauerunt acie direxerunt:** ita tamen ut prius ascenderent et fierent coram domino usque ad noctem: consulerentque eum et dicentes: **Bebemus ultra procedere ad dimicandum contra filios beniamini fratres nostros an non?** Qui b. ille respondit: **Ascendite ad eos: et in hunc certamen.** Cum quod filii israel altera die contra filios beniamini ad pliū processissent. eruperunt filii beniamini de portis gabaa: et occurrentes eis tanta in illos cedebachati sunt: ut decem et octo milia virorum educentium gladium prosternebant. **Qobrē omnes filii israel venerunt in domum dei.** et sedentes flebant coram domino. **Jejunaueruntque die illo usque ad vesperā: et obtulerunt ei holocausta atque pacificas victimas: et super statu suo interrogauerunt.** **Eo tempore ibi erat archa federis domini et phinees filius eleazar filius aaron propositus domini.** Consulueruntque. **Hunc describit filiorum beniamini consuetudinem eiusdem erat et eorum contumacia puniret.** et quod littera videtur intricata. eo quod finis modi loquendi hebraicū id est plures aliquis interpositis replicat. **Ad intellectum ipsius scientium quod exercitus filiorum israel fuit in tres partes divisa inaequales tamē una pars fuit posita retro ciuitatem in insidiis ut cum filii beniamini ciuitate exirent ipsi intraret et ciburent ciuitatem atque occurrerent filiis beniamini si de belloyerent refugere ad ciuitatem illa pars in qua erat decem milia bellatores ante ciuitatem per uocabant filios beniamini ad bellum: et cum filii beniamini essent contra eos incepserunt fugere usus duas semitas ut sic filii beniamini eos insequentes a ciuitate se aliquantulum elongarent: et sic darebant in insidiis latenter spaciis intrareci ciuitatem et co-**

pter eruperunt de ciuitate. et fugientes aduersarios longius persecuti sunt ita ut vulnerarent ex eis sicut primo die et secundo et cederent per duas semitas vertentes terga quarum una ferebant inbethel: et altera in gabaa: atque posternerent triginta circiter viros. **Putauerunt enim solito eos morecedere.** Qui fugam arte simulantes ini erunt consilium ut abstraherent eos de ciuitate: et quasi fugientes ad supradictas semitas producerent. **Omnis itaque filii israel surgentes de sedibus suis tetenderunt aciem in loco quod vocatur balthamar. insidie quoque quod circa urbem erant: paulatim se aperire ceperunt: et ab occidente talis urbis procedere sed et alia decem milia virorum de universo israel habitatores urbis ad certamina per uocabant: igravatumque est bellum contra filios beniamini et non intellexerunt quod ex omnibus parte illis instaret interitus. **Percussitque eos dominus in conspectu filiorum israel et interfecerunt ex eis in illo die vigintiquaque milia et centum viros: omnes bellatores et educentes gladium.** Filii autem beniamini cum se inferiores esse vidissent: ceperunt fugere. **Quod cernentes filii israel dederunt eis ad fugiendum locum ut ad praeparatas insidiias deueniret quod iuxta urbem posuerat.** Qui cum repente de latibulis surrexissem: et beniamini terga cedentibus daret: ingressi sunt ciuitate et percusserunt eam in ore gladii. **Signum autem dederant filii israel his quos in insidiis collocauerant ut postquam urbem cepissent ignem accenderent ut ascenderent in altum summo caput urbem demonstrarent.** **Quod cum cernerent filii israel in ipso certamine positi: putauerunt eum filium beniamini eos fugere et****

j. Reg. iii. ca. non habet expesse: verum satis videbatur quod conuererunt in sylo quod ciuitas gabaa quam oppugnabat non est longe a sylo sed satis prope sita quod poterat illuc sati conuenienter accedere absque arche et tabernaculi translatione. b. **Eo tempore ibi erat archa domini: quod autem subdit in sylo: non est in hebreo sed sub intelligitur quod archa non fuit transportata ad exercitum veruntamē ubique erat archa cum qua trasserebatur tabernaculum et altare holocaustorum poterat ibi sacrificium fieri. c. **Et phinees filius eleazar filius aaron erat propositus domini id est summus sacerdos.** d. **Consuluerunt igitur domini uiz. per ipsum phinees. Cetera parent.** e. **Posueruntque hunc describit filiorum beniamini consuetudinem eiusdem erat et eorum contumacia puniret.** et quod littera videtur intricata. eo quod finis modi loquendi hebraicū id est plures aliquis interpositis replicat. **Ad intellectum ipsius scientium quod exercitus filiorum israel fuit in tres partes divisa inaequales tamē una pars fuit posita retro ciuitatem in insidiis ut cum filii beniamini ciuitate exirent ipsi intraret et ciburent ciuitatem atque occurrerent filiis beniamini si de belloyerent refugere ad ciuitatem illa pars in qua erat decem milia bellatores ante ciuitatem per uocabant filios beniamini ad bellum: et cum filii beniamini essent contra eos incepserunt fugere usus duas semitas ut sic filii beniamini eos insequentes a ciuitate se aliquantulum elongarent: et sic darebant in insidiis latenter spaciis intrareci ciuitatem et co-****

## Judicium

borebat: et cum hoc filii beniamini inciderent et tercias per filios  
rum israel in qua erat multitudo exercitum que erat iuxta duas  
semitas policias: et sic factum est: per talis modum fuerunt debel-  
lati filii beniamini et fere omnes trucidati: quia erant inter adver-  
sarios inclusi. His dictis patet littera satis longa usque ibi.

**f** Et sic factum est.

**g** Remaserunt itaque de omnimo regno eum aut hebreicam verita-  
tem de filiis beniamini erat. xxvij. milia et cum hoc sexcenti viri de  
ciuitate gabaa: ut supra dictum est et sic defecit mille et de istis  
dicitur hebrei quod resu-  
gerunt ad ciuitates alias de sorte benia-  
min unde venerant  
i gabaa: ut supra ba-  
bitum est. homines enim su-  
gientes de plio fugi-  
unt ad diversa loca  
eum et melius possunt  
et in illis ciuitatibus  
fuerint interfici cuius  
mulierib[us] et aialib[us].  
et h[ab] videtur quod hoc quod  
subdit.

**b** Regressi autem filii  
israel post victoriam in ca-  
po habitam.

**i** Omnes reliqui-  
as ciuitatis et cetera  
**Capitulum. xxj.**

**T**rauerant quod  
h[ab] hic p[ro]p[ter]e de  
scribit tribus be-  
niamin dissipate re-  
paratio. Circa quas  
primo describit affe-  
ctus passionis. Se-  
cundum effectus repa-  
tationis: ibi. Idcirco  
dixerunt. Circa pri-  
mum ponit motum  
copassionis cum d[omi]n[u]m.

**a** Jurauerat quo-  
que filii israel in maspha  
reg[is]t. H[ab] surauerat ante  
bellum: et quod illi qui  
euaserant non pote-  
rant accipere uxores  
alienigenas: cum esset  
lege diuina prohibita  
ideo non videbatur via  
qualiter tribus beni-  
amin reparari posset per  
generationem quia  
omnes mulieres tri-  
bus beniamini fuerat  
interfecta: quod sat[er] mi-  
tabile videbatur. Per  
una tribus tota de po-  
pulo israel deleret. ma-  
xime cum habens non per-  
cepisset h[ab] isti dixisset  
Eras tradita eos in ma-  
nus vestras: ut habe-  
tur ea procedenti i[o] sub-

ditur. **b** Letaverunt vocem suam reg[is]t. Altera autem dicitur reg[is]t.  
forte illud quod erat ibi prius erat dissipatum. vel forte quod trans-  
portaverat ad exercitum et reportario ad locum suum et situatio-  
nem vocat hic extremitas. **c** Obtuleruntque ibi holocausta. per  
gratiarum actione de victoria habita licet paterent tribus  
beniamin sic dissipate.

**d** Et dixerunt  
quod non ascendit reg[is]t. cu-  
ius causa subdit cum des-  
citur. **e** Gradi ei-  
se iuramento reg[is]t. eo quod  
bellum contra filios be-  
niamin pertinebat ad  
totam civitatem populi  
cui sufficienter fuerat  
nunciatum scelus eorum  
ut per nos predicta.

**f** Idcirco dixerunt  
h[ab] p[ro]p[ter]e describit tribus  
beniamini repatio stu-  
diosa. et primo per mu-  
lieres eis datas. secundo  
per mulieres ab eis ac-  
ceptas: ibi. Dixerunt  
quod maiores natu[re] et  
ca primi dicuntur.

**g** Quis est de vni-  
uersis tribibus israel  
reg[is]t. hoc antez quies-  
citur duplice modo. una  
ut occiderent ratione  
sam dicta. secunda ut v-  
gines ibi repente filiis  
beniamin quibus  
bello euaserant da-  
rent.

**h** Et ecce inueni-  
sunt reg[is]t. et modus hu-  
is inventionis sub-  
dit cum dicitur.

**i** Eo quoque tpe cuius  
essent in sylo. s. filii is-  
rael redeentes de plio  
ut gratias agerent  
domino: ut predictum est.

**k** Nullus ex eis s.  
de habitatoribus ga-  
laad.

**l** Ibi repertus est.  
et per citum fuit quod non  
fuerat in plio. quod re-  
diissent sylo ad redi-  
ctum gratias cum ali-  
is: ideo sequitur puni-  
tio eorum cura dicitur.

**m** Ita et percute te  
in detestatione eius sui  
crimis quod subtraherat se a negotio totius  
comunitatis facta est  
tata punitio.

**n** Inuentaque sunt  
de iabis reg[is]t. Si autem  
quaeratur qualiter co-  
gnoscerat eas ab aliis  
potest dici sicut dicitur  
fuit p[ro]p[ter]e. xxxi. o  
virginibus madianita-  
rii. s. quod faciebat mul-  
ieres transire ante ar-  
cham domini: et ex signo  
**Om** iii

**T**rauerat quoque filii  
israel in maspha et dixe-  
runt. Nullus enim da-  
bit filii beniamini de filia-  
bus suis uxori. Generunt  
quod omnes ad dominum dei in  
sylo. et in conspectu eius sedē-  
tes usque ad vesperā leua-  
uerunt vocē et magno vultu  
ceperunt flere dicentes.  
Quare dominus deus israel factus  
est hoc malum in populo tuo:  
ut hodie una tribus aufer-  
ret ex nobis. Altera autem  
die diluculo surgentes ex-  
truxerunt altare obtulerunt  
quod ibi holocausta et pacifi-  
cas victimas et dixerunt.  
Quis non ascendet in exerci-  
tū domini. de vniuersis tribu-  
bus israel. Gradi n. iuramento  
se costrinxerat cum essent in  
maspha: interfici eos qui  
defuerint: ductique penitē-  
tia filii israel super fratre suo  
beniamini incepérunt dice-  
re. Ablato est tribus una  
de israel unde uxores acci-  
pient. Omnes ei in comuni-  
ne iurauimus non daturos  
nos his filias nostras Id  
circo dixerunt. Quis est de  
vniuersis tribibus israel quod non  
ascendet ad dominum in maspha  
Et ecce inueniuntur habita-  
tores iabis galaad in illo  
exercitu non fuisse. Eo quo-  
que tempore cum essent in sylo.  
nullus ex eis ibi repertus  
est. Misericordia itaque decem milia  
viro[rum] robustissimos: et  
imp[er]cepunt eis. Ita et per-  
cutite habitatores iabis ga-  
laad in ore gladii. tamen viro-  
res quam paucos eorum: et  
hoc erit quod obsecrare debe-  
bitis. Omnes generi masculini et mulieres qui cognoue-  
runt viros interficie virgi-  
nes aut reseruate. Inuen-  
teque sunt de iabis galaad  
quadrageinta virgines: quod

# Liber

Ibidem dato cognoscet quic essent virgines et que non.  
¶ Misseruntq nūcios et c. qui ducerent illas virgines.  
¶ Et p̄ceperunt eis ut eas susciperent in pace. In heb.  
habet p̄ceperūt ut eos susciperent in pace. Et virunq su-  
it verū: q̄ p̄ceptū sūt filii beniamin q̄ recipere illas vir-  
gines in uxores: et v̄  
ginibus q̄ in hoc cō-  
sentirent.

¶ Dixeruntq hie  
cōsequēter describit  
reparatio dīcte trib⁹  
q̄ mulieres ab eis ca-  
ptas: de consilio ta-  
men et volūtate ma-  
iorum de israel. Cir-  
ca qd p̄uo ponit di-  
ctorum malorū con-  
sultatio. scđo consul-  
tationis denuncia-  
rio: ibi. Precepērūt  
q̄. Circa primū dī.  
¶ Dixeruntq maio-  
res natu: ad q̄ spe-  
crabat cura totū po-  
puli.

¶ Quid faciemus  
reliq̄s: q̄ adhuc ma-  
nebat cc. viri de be-  
niamin absq̄ uxori-  
bus.

¶ Filias em̄ tē. di-  
cit tñ cōiter q̄ poter-  
āt. q̄ filii beniamin  
nō poterant ducere  
alienigenas uxores.  
et sic iuramentum il-  
lud videbat esse con-  
tra charitatem: quia  
erat cōtra repationē  
vnū tribus: que re-  
paratio cedebat i bo-  
nū cōmunitatis toti  
us populi: et iō non  
erat seruandū: verū  
tamen q̄ tunc r̄pis  
horidū erat frāgere  
quodcūq iuramentū  
ideo habuerunt ali-  
ud cōsiliū. v̄dēlicet  
q̄ filii beniamin nō  
habentes uxores ve-  
nirent latēter p̄ lo-  
cū sylo. et ibi de virgi-  
nibus ducētib⁹ cho-  
ros acciperent sibi  
fīm numerū suū. et fu-  
gerent in terrā benia-  
min: nec maiores natu hoc cōsulentes venerūt cōtra  
iuramentū suū: q̄ nullus iurauerat nisi d̄ p̄p̄is filiab⁹. Si  
militer nec patres earū: quia nō fuerūt in hoc cōsilio nec  
dederūt eas. similiter nec filii beniamin eas rapiētes pec-  
cauerunt: q̄ hoc fecerunt de mandato illoꝝ ad quos spe-  
crabat cura totius populi. vt dictū est. et pbabile est q̄ ille  
virgines consenserunt in matrimonium: anteꝝ cognoscen-  
ter ab eis: et ex dictis patet littera v̄sc̄ ibi.

¶ Misseremini eorum. nō em̄ rapuerunt eas iure bellan-  
tium tē. non ppter negationem dationis: q̄ sic maiores  
natu hoc allegates essent in cōsimili culpa eo q̄ filias su-  
as illis nō dederant: et sic nō haberent frontē sic loquen-  
di. h̄ istud peccatū est intelligendū eo q̄ non custodierant  
filias suas diligenter: h̄ p̄misérāt eas ducere choros p̄ cā-

pos: vbi poterāt capi. eo em̄ ip̄e q̄ strauerāt nō dare eas  
filii beniamin. debebāt eas sic custodire q̄ illi nō habue-  
runt facultatem rapiendi sic ergo exponit hic passus fī  
trānslationem nostrā. In hebreo autē habet sic. Misseremini  
eoꝝ. nō ei cepim⁹ viro uxore suā in bello: nec vos dedi-  
stis eis: quasi tēpo-  
re culpemini q̄ sic  
exponit hebrei. Mis-  
seremini eoꝝ vt pos-  
sint reparare tribū per  
generationē. Nō eis  
cepim⁹ viro uxore  
suā. i. cūlibet viroꝝ  
orem sibi copulan-  
dā. In bello contra  
viroꝝ labes: h̄ defici-  
unt ducēte. Nec vos  
dedistis eis. quasi tē  
pore culpemini. i. non  
potest vobis impo-  
ni culpa trāsgressio-  
nis iuramenti. Ex tē-  
pore quo accepērūt  
eas. s. post tēpus iu-  
ramenti vestri quia  
nō dedistis eis. nec  
plus iuraueratis. s.  
nisi q̄ nō daretis eis  
contra q̄ nō fecistis:  
quia nō ceperūt leas  
de voluntate vestra.

min: atq̄ dixerūt. Ite et la-  
titate in vineis. Cūqz vide-  
ritis filias sylo ad ducen-  
dos choros ex more p̄ce-  
dere: exite repente de vi-  
neis: et rapite ex eis singu-  
li uxores singulas: et p̄gi-  
te in terrā beniamin. Cun-  
qz venerint patres earū: et  
ac fratres et aduersum vos  
queri ceperint atq̄ iurgari  
dicem⁹ eis. Misseremini  
eorū Mō em̄ rapuerūt eas  
iure bellantiū atq̄ victo-  
rum sed rogantib⁹ vt acci-  
perent nō dedistis: et a ve-  
stra parte peccatū est. Fe-  
cerūtq filii beniamin vt si-  
bi fuerat impetratum: et iu-  
cta numerū suum rapue-  
runt sibi de his que duce-  
bant choros uxores singu-  
las abieruntq in possessio-  
nem suā edificantes v̄rbes  
et habitantes in eis. Filii  
quoꝝ israel reuersi sunt p̄  
tribus et familiis in taber-  
nacula sua. In dieb⁹ illis  
nō erat rex in isrl: sed vnus  
quisqz quod sibi rectum vi-  
debat hoc faciebat.

¶ Explicit liber iudicum  
¶ Incipit liber Ruth.

¶ Capitulum. i.

¶ In diebus vnius  
iudicis quādo iu-  
dices perant: fctā  
est famēs in terra

cōuersio gratiosa. Secūdo el⁹ cōuersio virtuosa tercio  
cōuentio legalis: quarto copulatio matrimonialis. Par-  
tes incipiūt i quattro capitulis hū⁹ hystorie. Prima ad  
huc in duas: q̄ primo describit cōuersionis occasio: scđo  
ipsa cōuersio: ibi. Cui dixit noemi. occasio autē congersio-  
nis ruth ad iudaīnum fuit eo q̄ fuit desponsata filio ellī  
melech iudeo peregrinati in terra moab. Et ideo primo  
describitur elimelech peregrinatio. secundo ipsius Ruth  
desponsatio. ibi. Qui accepērūt. Circa primū p̄io des-  
critur tempus. peregrinationis busius cum dicit.  
¶ In diebus vnius iudicis. quis autem hic fuerit varie-  
dicitur. dicit em̄ magister in hystorijis et aliqui exposito-  
res alii q̄ iste iudex fuit Heli qui cum hoc usurpauit sibi  
sacerdotiū: quia nō fuit de eleazar sed de iacob. Licet